

עונג שבת

מבחר עלונים לשבת

פְּרִשֶׁת - אַחֲרֵי מוֹת-קַדְשֵׁים

זמני ת"א:

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:58

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:58

ר"ת: 20:32

שבת שלום לכל עם ישראל!

לקבלת העלון מדי שבוע לזואטסאפ, שלחו 'עונג שבת' למס': 054-6868199

לקבלת העלון מדי שבוע בטלגרם: <https://t.me/alonimleshabat>

לעילוי נשמת ציפורה בת מורוזאר ז"ל.

לקיי
שענו קייז!

הדלקת נרות: 18:59

יציאת השבת: 19:51

רבינו תם: 20:41

ע"פ אופק תל אביב
ד' באייר תשפ"ג

טוב להסות בה'

מה ה' רוצה ממני?

אחרי מות קדושים התשפ"ג

שני בני אהרון, נדב ואביהו, השתוקקו עד מאד לעבוד את ה' והקריבו אש זרה. וַיִּקְחוּ בְנֵי אֶהֱרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶתְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיִּשִׂימוּ עָלֶיהָ קִטְרֹת וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם. אומר רבנו אור החיים הקדוש: "פירוש: ומה היא זרותה? שלא צוה ה' אותה?".

יסוד גדול ועצום מלמד אותנו רבנו 'אור החיים' – נדב ואביהו עסקו בדבר רוחני גדול ומרומם, אך היתה בו בעיה אחת – ה' לא ביקש זאת. זהו אינו רצונו של ה' יתברך כעת מכס, ולכן הם נפטרו מהעולם. כמה פעמים אנו חושבים שאנו עושים את רצונו של בורא עולם, אך זה לא מה שה' מבקש מאיתנו כעת – זוהי אש זרה. זו אכן מצוה ודבר חיובי, אך הקב"ה לא רוצה זאת כעת מאיתנו.

הגמרא שואלת (סוטה כא): "איזהו חסיד שוטה? כגון שרואה אשה טובעת בנהר, ואומר: 'אין ראוי שאביט בה', ולכן הוא ממשיך בדרכו והאשה טובעת. לדעתו הוא התרומם בכך שלא התקרב לאשה והביט בה, אך בשמיים מצטערים מאותו מעשה 'מרומם', וקוראים לו 'חסיד שוטה' – זה לא רצון ה'. כעת הקב"ה רצה שתלך ותציל אותה, ותניח את ההקפדה על צניעות לשאר הזמנים.

אדם יכול לעזוב את אשתו כשהיא קורסת בבית עם הילדים והכביסות, בעודנו הולך לעזור לאחרים או ללמוד שעות, בזמן שהיא ממררת בבכי בבית. האם לזה יקרא רצון ה'?! והרי הוא הלך לעסוק בדבר שהינו רצון ה' – אך זוהי אש זרה! ה' לא רוצה את זה כעת! זה אש רוחנית, אך כעת היא זרה!.

סיפר הגה"צ הרב שלום ארוש שליט"א: "ב"ה יש לנו שיעור קבוע בחולון לעשרות יהודים מתקרבים בכל יום חמישי. שיעור שב"ה עושה פירות גדולים ומקרב המון יהודים לבורא עולם.

יום אחד, אני עומד לצאת מהבית לשיעור, ובאתי להיפרד מאשתי. אשתי פונה אליי ואמרת לי: "אני לא רוצה שתלך לשיעור, בבקשה תעזור לי בבית עם הניקיונות". מה?! והרי מחכים לי עשרות אנשים שרוצים להתחזק, ומה זה לטאטא בית מול זיכוי הרבים של עשרות אנשים הצמאים לחיזוק?!

חייכתי ואמרתי: "אם אשתי הצדקת בצער ומבקשת ממני זאת – זה רצון ה' ממני כעת, ואם אלך לשיעור ואשאיר אותה בצער, הרי שזה לא רצון ה', וזוהי אש זרה. עזרתי את הכל, עזרתי לה זמן מה, ורק אחר שנעשתה שמחה ומאושרת יצאתי לשיעור באיחור". לדעת מה ה' רוצה ממני!.

דומה לכך התבטא גדול מזכה הרבים, הרב שניר גואטה שליט"א ואמר: "מי שמכיר אותי יודע שאשתי הרבנית היא המנהלת של השיעורים וזיכוי הרבים. אם היא החליטה שהשבוע אני נשאר בבית לשחק עם הילדים, אזי כל השיעורים של מאות נערים ונערות באילת ידחו. כי זה מה שהקב"ה רוצה ממני!".

ממש כדברי רבנו אור החיים הקדוש: "ומה היא זרותה (של אותה אש)? שלא צוה ה' אותה!".

סיפר הרב יאיר נחום שליט"א: "ישנו יהודי בארץ מזכה הרבים, אשר אלפים מאזינים לשיחותיו ומאות בני נוער ניצלו בזכות שיחותיו מאיסורי תורה קשים. בחודש האחרון הוא חשף בפניי סוד מיוחד: "לא שיתפתי איש מעולם בדבר זה, אך דע לך כי מגיל 16 לא פתחתי גמרא". יתר על כן, הוסיף ואמר: "דע לך, כי יש לי רתיעה לפתוח גמרא". "האם יתכן דבר שכזה?!", חשבתי לעצמי, "יהודי מזכה הרבים שלא טעם של דף הגמרא, אשר הוא הטעם המתוק ביותר בעולם".

ואז הוא גולל בפניי סיפור מצער ביותר... – ההמשך המרתק בעמוד 4 –

לרפואה, פרנסה והצלחה: מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה ובי"ב. פנינה בת שושנה ובי"ב. אושרית בת פנינה ובי"ב. משה שמואל בן ולדה. מוריה בת רוטל. גאולה בת דבורה. שרה חיה רפאלה בת רחל. ניסים חיים רחל בן לטיפה.

זיווג הנוגן ניר ואודליה בני ציפורה.

זשביק: שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. אלס בת פרידה. בת-חן בת גילה רוחמה. בנים זכרים – הדר בת נחמה.

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה. הרב שמעון בעדני בן חביבה. מ"ס עדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורג'יי. גבריאל בן סמינה. יוסף בן נג'יה. פרחת בת טובה. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. שלמה בן סעדיה ונדאני. עמרן יוסף בן סאלם ומרים. שרה בת קמר. רבי עובדיה בן יפת. מרים בת ר' שמריהו. שרית שרה בת וקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה.

העלון מוקדש להצלחה, בריאות ופרנסה בכל תורם בעילום שם ומשפחתו על אלפי זכויות של עלונים מידי שבת!

העלון מוקדש לעילוי נשמת דוד רוקח ת.נ.צ.ב.ה

צליית הכבד

יש לעורר לעם בענין הכבד מה שמצוי בכמה אולמות שמגישים במנה עיקרית כבד, ופעמים שמגישים אותו כבד שלם ואינם רוצים לקרעו שתי וערב כדי שיראה יפה ומכובד.

וכבר פסק השו"ע (סי' ע"א) 'הכבד יש בו ריבוי דם, לפיכך אין לו תקנה לבשל על ידי מליחה כשאר בשר, אפילו אם יקרע את הכבד שתי וערב וימלחנו.

ואם רוצה לבשל את הכבד צריך קודם לצלותו וקודם הצלייה יחתוך את הכבד לכל אורכו ורוחבו (משום דם שבסימפונות) ומניח מקום חיתוכו למטה וצולהו ואחר כך יבשלו.

ואם לא קרעו קודם הצליה, כתב השו"ע (שם ס"ג) שיקרענו אחר צליה והיינו משום דם הסימפונות.

אולם דעת הרמ"א (שם) כי צלי אין צריך שום חיתוך כלל, וכן נוהגים עדות אשכנזי אפילו לכתחילה.

רוגע ללא פחד

באחד הערבים, במהלך קבלת קהל במעונו של נשיא מועצת חכמי התורה מרן הגר"ש כהן זצ"ל, נשאל מרן ע"י מספר בחורים שמתמודדים עם פחדים, ודאגות, כיצד להסיר זאת מליבם. אחד מן הבחורים אף ציין כי בעירו אירע פיגוע קשה, מה שגורם לו לתחושות של

סם הרגעה

פחדים בעיקר בשעות הלילה, דבר שאף מלווה עוד רבים מבני ישיבתו ומכלל העיר ומה הדרך להתמודד מול כך? מרן זצ"ל בירך את הבחורים שיזכו להמשיך לשקוד על דלתי התורה בנחת ובשמחה ואמר, "הקפידו כל לילה כשאתם במיטה לפני שאתם נרדמים, תלמדו משהו, תרדמו מתוך לימוד, מתוך דבר תורה, זה יגרום להסיר את כל הפחדים והדאגות ממכם, זה הדרך הטובה לכך", אמר לבחורי הישיבה שפקדו את מעונו לברכה לקראת חג מתן תורה אשתקד (התשפ"ב).

וכן צריך לתת את הדעת על 'לבבות' שמגישים באולם שגם צריך לקרעו וכמו שפסק השו"ע (סי' ע"א): "הלב - מתקבץ הדם בתוכו בשעת שחיטה, לפיכך צריך לקרעו קודם מליחה ולהוציא דמו ולמלחו אחר כך.

ודי לקורעו או לאורך או לרוחב ואין צריך לקרעו גם לאורך וגם לרוחב."

זהירות ממליחה

יש להעיר על אותם שמולחים הכבד קודם הצליה כדי שיקבל טעם מליחות ואח"כ צולים הכבד, דאין לעשות כן, וכמו שפסק הרמ"א (סי' ע"א) שנהגו שלא למלוח כבד כלל אפי' לבדה, ואין לשנות. רק יש למולחה קצת בעודה תחובה בשיפוד או מונחת על האש לצלותה. וכתב הש"ך (סקט"ז) שני טעמים בדבר: שיהא היכיר שאינו דומה לשאר בשר, ועוד שהאש חוזרת ומבליעה הדם, ולכן ידח קודם הצליה.

הרב אבנר קוואס

מתוך הספר 'ביתנו החדש'

מתקוטטים זה עם זה. הוא פנה אליהם מיד ואמר להם בקול רם: "מה זה? חס וחלילה! בבית הזה מדברים רק עם הפה ולא עם הידיים! אוי ואבוי לכם אם אראה את שניכם מתקוטטים... לכו מיד לחדר!". הילדים הסתובבו מבווישים והלכו לחדר. לטון הסמכותי של אבא אין תחליף. גם אם האמא יודעת לעשות זאת טוב, אך לסמכות הטבעית שהקב"ה נתן לאבא אין מחליף, ועליו להיות הקפטן והמנהיג של הספינה בבית על מנת ליצור אווירה טובה.

לעיתים, אנחנו משחררים מעל עצמנו דברים רבים בתחושה: "אשתי, אמא של הילדים שלנו תחנך אותם טוב מאד בדבר... רעייית תוביל את כל מהלך השיפון של הדירה... היא תדאג לשלוח את הילדים לאבות ובנים...", בעוד הבעל נסוג לאחור ומפיל עליה את כל האחריות. אמת, כי בית הוא השקעה

הדדית, וכאשר צד אחד אינו יכול כעת לנהל את האירוע, הרי שלשם כך יש את הצד השני. אך אין לסגת מעמדת המנהיג ולהפיל הכל באופן קבוע על הצד השני. אתה המוביל והאחראי כאן!. נתאר לעצמנו שראש הממשלה ישב בצד ופיל את האחריות על השרים בעוד נוצר בלאגן גדול. "הלו, בשביל מה בחרו כך להיות המוביל והראש?". אם יודעים זאת, גם אם נפגעים מבני הבית, וגם אם נופלים בכעס - לא נשברים. כי מנהיג צריך להוביל באהבה בכל מצב!

מנהיג הבית

למדנו שבמילה איש נמצאת האות 'יוד' שמהותה עולם הבא. כלומר, תפקידו של האיש לדאוג להנהגה של הבית. רבים חושבים שתפקידו העיקרי של הבעל הוא לפרנס. זה נכון אבל לא מדויק, כי תפקידו של הבעל הוא גם לפרנס. הפרנסה היא חלק חשוב מאד בניהול התקין של הבית וגם בהשכנת השלום, אבל היא לא העיקר.

בעל שחושב שתפקידו הוא רק לפרנס כלכלית, כדאי שידע שיש לו מחליפים, ואפילו טובים ממנו. גם אם הוא לא יהיה בבית ח"ו, או גם אם יברח וישאיר את אשתו והילדים לבד, הם לא ימותו ברעב. ישנם עוד הרבה 'צינורות' שדרכם הפרנסה יכולה להגיע לבית, כגון: הבטחת הכנסה, ביטוח לאומי, עמותות וארגוני חסד, גמ"חים ועוד.

תפקידו של הבעל אינו רק לפרנס חומרית ולדאוג לצורכי הבית, אלא גם לפרנס רוחנית. הבעל הוא הקפטן, ותפקידו של הקפטן לא מסתיים בלחיצה על הדוושה וסיבוב ההגה ימינה ושמאלה. קפטן אמיתי הוא זה ששם לב לאנשים שנמצאים תחת פיקודו ודואג תמיד לרווחת נוסעי הספינה, ולתפקודו התקין של הצוות.

אציין בפניכם דוגמא לדבר: "איציק שב הביתה. מיד כשפתח את דלת הבית, הוא ראה את שני בניו הקטנים

אהרון הכהן לוקח שני שעירים ועושה גרלות ביניהם – מי יוקרב קורבן ניחוח לה', ומי יושלך בהר עזאזל ויתפרקו איבריו.

נשאלת השאלה: מה העניין לערוך גורל ולראות מי יצא לה' ומי יצא לעזאזל? הרי אין מדובר בבני אדם העומדים במתח מי לחיים ומי למוות, אלא בבעלי חיים – ואם, כן הכי פשוט לקבוע בעצמנו כי פר אחד יהא לה' והשני לעזאזל?...

הסכיתו ושמעו לפירושו של רבנו סעדיה גאון: 'רצה הקב"ה ללמדנו כלל גדול ביסוד האמונה לכל תהלוכות החיים, כי הכל בידי שמיים'. ואז ממשיך הרב ואומר: 'וגם בהמה ההולכת לאבדון – לעזאזל, אין זה אלא כי כך גזר עליה הקב"ה בהשגחתו העליונה על כל פרט ופרט בברואי עולם.

על כן, ציוה ה' לבחור את השעיר לעזאזל על ידי גורל, ללמדנו כי דוקא בעזרת הגורל אשר אין בו התערבות בן אנוש בתוצאותיו, אלא ניכר בעליל שהוא גורל שמיים ובגזירת עליון, ומכאן באה פרשה זו ללמד על הכלל'.

דברים מתוקים מדבש ונופת צופים! הכל בהשגחת עליון, אפילו מה יהא עם כל פר ופר. אין מקרה!

סיפר הרב אפרים שרבני שליט"א: "אחד האברכים בקהילה שלנו, חלה במחלה הנוראה ל"ע בראשו. חיפשנו בשבילו מנתח טוב ומומחה שיהא השליח להציל את חייו. אחר בדיקות וחיפושים, מצאנו את פרופסור שושן המומחה בניתוח מסוג זה. זמן קצר לפני הניתוח, ניגשתי אל הפרופסור ואמרתי לו: "רציתי לשאול את כבודו, האם יהיה בסדר מצידכם שאתייעץ עם 'הרב פירר' – המומחה הגדול בענייני רפואה, לגבי הניתוח של התלמיד היקר שלנו". שאלתי אותו זאת, מפני שיש

רופאים שנפגעים אם הולכים לשאול ולהתייעץ אצל רופאים אחרים. הפרופסור חשב מעט ואמר: "תנסו, זה לא מפריע לי, אבל שמעתי שהוא בחו"ל כעת, כך שאינני יודע אם תצליחו להשיג אותו", חתם ואמר. ואכן, ניסינו להשיג אותו, אך הדבר היה בלתי אפשרי, כיוון שהתברר לנו שהוא יצא לסבב פגישות עבודה בחו"ל.

לאחר שבוע, הגענו אל הפרופסור בצער ואמרנו לו: "אנו מצטערים, ניסינו לתפוס את הרב פירר, אך ללא הצלחה. על כן, נעשה כפי שאמרת, וה' יעזור שזו אכן צורת הניתוח הטובה ביותר בשביל להציל

את חיי התלמיד היקר". לפתע, חיך הפרופסור ואמר לי: "אתה רוצה לשמוע משהו מדהים?". "בוודאי", עניתי. והוא החל לספר: "שבוע שעבר, הייתי צריך לטוס לכמה ימים לחוץ לארץ, הזמנתי כרטיס לטיסה. והנה, בעודי מתיישב במקום במטוס, אני מבחין כי האדם היושב לצידו הוא לא פחות ולא יותר מ... הרב פירר בכבודו ובעצמו! אבל תשמע את ההמשך. אני פותח את המחשב שלי, ומכל עשרות המטופלים שלי בארץ ובעולם, המחשב פותח לי מיד את הצילומים של... התלמיד שלך. ממש נפתחו לי, כאילו שכחתי לסוגרם. הייתי המום והבנתי שיש פה השגחה מהשמיים. מעולם לא דיברתי עם הרב פירר, אלא רק שמעתי עליו. כשראיתי זאת, פניתי אליו ואמרתי לו: "אתה זה אדון פירר, נכון?!". "כן", הוא ענה לי בחיוב. "האם תוכל לעבור לרגע על הדיאגנוזה של אחד המטופלים שלי.

הוא צריך לעבור ניתוח מורכב להסרת מחלה בראש, ואני רוצה לנתחו באופן מסוים". הוא הביט כמה דקות, ואמר: "כן, זו הדרך הבטוחה ביותר לעשות את הניתוח, תעשו לו כך!". לכן, רציתי לשמח אותו שנעשה את הניתוח ויש לכך גם הסכמה רפואית מאדון פירר!", חתם בשמחה.

ממשיך הרב שרבני: "כשסיפר לי זאת הפרופסור הרגשתי רגש וצמרמורת בכל הגוף. הבטתי לשמיים ואמרתי: 'רבנו של עולם, ישתבח שמך לעד, הרי זה פשוט לא יאומן. הרי יש לך מילארדי בני אדם שבראת בעולם, ומתוכם יש לך הרב פירר – אחד, ופרופסור שושן – אחד. ומכל העולם הפגשת את שניהם יחדיו.

ואיך הפגשת? – גרמת ששניהם יעלו על אותו מטוס, ומתוך 250 מקומות במטוס, עשית שהם ישבו בדיוק, אבל בדיוק רב אחד ליד השני.

ואם זה לא מספיק, עשית שברגע שפרופסור שושן פתח את המחשב, מכל עשרות המסמכים והקבצים שלו, נפתח לו דווקא התיק של התלמיד. הרי זה מרגש ולא מובן בשכל. אם לא השגחה אלוקית מהשמיים בצורה הכי מדוייקת, זה לא הגיוני שזה יקרה.

רבתי, העולם שלנו הוא ספר נפלאות והשגחות אחד גדול, רק צריך לפתוח את העיניים ולראות שיש מנהל גדול שמשגיח על מעשי בני אדם ועושה הכל בחכמה ובדיוק רב, להביא כל אדם למקומו. כל רגע, כל דקה וכל שעה ישנה השגחה מדוייקת על כל יצור בעולם. כשאדם מרגיש עזוב, בודד ונופל – חסרה לו ההבנה שאין רגע קטן שבורא עולם לא משגיח עליו, אין רגע שהקב"ה לא דואג לך ועושה הכל בשבילך. אנו לא מבינים זאת תמיד, אך אם זוכים, רואים שהכל מנוהל בהשגחה מופלאה כל הזמן אך ורק לטובתנו!.

"שֵׁאִין לְךָ אָדָם שֵׁאִין לוֹ שְׁעָה, וְאֵין לְךָ דָּבָר שֵׁאִין לוֹ מְקוֹם", אומר התנא באבות (ד',ג), ללמדנו כי 'המכין מצעדי גבר' מוביל כל אדם ובהמה למקום בו הוא עליו להיות ובזמן שבו נגזר עליו מהשמיים, אין דבר שמתרחש בלא בהשגחה פרטית, הכל בגזירת עליון ובגורל שמיים בכל צעד שעובר האדם.

הרב יאיר (רח"ו)

קריאה מסמית

– ההמשך המרתק מעמוד 1 –
 "בצעירותי", סיפר לי מזכה הרבים בצער, "למדתי בישיבה קטנה בהם היו תלמידים ברמה נמוכה. בכל פעם שהיה אחד התלמידים עונה תשובה לא נכונה, הרב היה מכנה אותו בכינויים נוראיים ולא נעימים. ממש משפיל ומבזה אותו על תשובתו הגרועה. מאותו זמן, פחדתי להשתתף בשיעור כדי שלא אקבל כינוי משפיל, ובעקבות כך נוצרה לי רתיעה מהגמרא ולא פתחתי אותה עד היום!".
 המשיך אותו מזכה הרבים וסיפר: "והנה, לפני זמן מה התבשרתי על פטירתו של אותו מלמד. במלאת ימי ה-30, עליתי לקברו ואמרתי לו: "מלמד יקר, דע לך, כי המילים שהצלפת בי ובחבריי לפני עשרות שנים עשו נזק בלתי ישוער – אין לי טעם בלימוד בגללך... את הרוחניות שלי הפסדתי בגללך... אבל אתה יודע מה?! אני מוכן למחול לך, רק בתנאי אחד – אתה למעלה בשמיים תתפלל לפני ה' יתברך שאזכה לחזור אל דף הגמרא ולטעום את מתיקותה של תורה. והוספתי, כל עוד אינני זוכה לטעם של דף גמרא – אינני מוחל לך, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא!", סיימתי לומר זאת על קברו והלכתי. ממשיך הרב יאיר נחום ומספר: "שמעתי את דבריו והזדעזעתי. שאלתי אותו: "אמור נא לי בבקשה, תחשוב לרגע – אם היית כן מצליח ללמוד גמרא ורואה ברכה בעמלך וגדל בתורה, האם גם אז הינך חושב שהיית מגיע למה שאתה עוסק כיום – מסירת שיחות מוסר לבחורים מתמודדים ולהצילם מעבירות, או שהיית באיזו משרה תורנית גבוהה

בתחום הלימוד?". הוא חיכך בראשו והודה שהוא לא חשב על כך. "אני מסכים איתך. לא חשבתי על זה. כעת אני מבין כי דווקא הדרך שעברתי, הדרך הלא נעימה עם אותה ישיבה שהייתי והייתה נראית לי לא טובה, ופגעה לי בעליה הרוחנית – דווקא היא זו שהובילה אותי לייעוד שלו, לקירוב הרחוקים האדיר לו אני זוכה כיום", הוא התפעל משינוי ההסתכלות. ואז פניתי אליו ואמרתי לו: "אז אולי

אתה צריך להודות לאותו מלמד שכונה אותך ואת חבריך בכינויים קשים, כי דווקא מילים אלו הביאו אותך לעסוק בייעוד שלך – ומי יודע – אולי את כל זיכוי הרבים העצום אתה חייב לו!".
 ואגב, מה עדיף להיות טיפש ומגשים את הייעוד שלך או חכם שלומד דף גמרא ואינו מגשים את הייעוד שלו? כל מטרת לימוד הגמרא כדי שנגשים את לעשות את רצון ה' שייעד לנו בעולם הזה. היה חשמל באוויר... "נכון, אתה צודק", הוא אמר, "לייעוד שלי הגעתי. אבל מה אעשה, והרי יש לי רצון עז ליהנות מדף הגמרא. וכי לא אהנה מהגמרא לעולם?". "מה הבעיה?", תהיתי, "הרי ניתן לעשות חוויה מתקנת". וכבר באותו שבוע נוצר קשר בינו לתלמיד חכם עדין נפש ומאיר פנים – כדי ליצור חוויה מתקנת. רבותי, הסכיתו ושמעו, בערב שביעי של

פסח השנה, שנת תשפ"ג, מיועדנו מזכה הרבים על הקו ושומעים את ההתרגשות בקולו – "אני מרגיש שזכותי גם בייעוד שלי להציל נפשות הנמצאות בשאול, ואני רוצה לומר לך שחזרתי ללמוד ולהינות ממתקנות דף הגמרא...".
 מי יודע, אולי כל הישועה שחזר ללמוד דף גמרא היא בזכות עזרה שמיימית מאותו מלמד בעולם האמת אשר עשה הכל בשביל שתכפר לו.
 הפסוק אומר שנדב ואביהו הקריבו אש זרה אשר לא ציווה ה' – גם אם זה עוד דביקות בה' – זה יכול להיות אש זרה".
 מסיים הרב יאיר נחום ואומר: "אותו מזכה הרבים גילה כי מה שלא היה יכול ללמוד דף גמרא כל חייו, יתכן, זה לא היה אש זרה, אלא זה אשר ציווה ה' שדווקא על ידי שלא יכול ללמוד גמרא – זכה להצלחת נפשות רבות. כל אדם יש לו מסלול המיועד בשבילו. לעיתים מייעדים את האדם משמיים לעסוק באש זרה, בדברים שנראים שהיא זרה לה' ולא רצויה (כמזכה הרבים הזה שעבר טראומה ולא יכל ללמוד גמרא) אך הוא רצון ה' ממש.
 דע לך – המצב שאתה עובר אינו בדיעבד, אלא הוא התכלית שאליה ולשמה נוצרת להגשים את ייעודך!".
 הקב"ה נתן למשה רבנו לגדול בבית הטמא בעולם, הבית של פרעה הרשע שכולו כפירה וטומאה – כותב האבן עזרא, כי רק שם ילמד גינוני מלכות שיתנו לו להיות מלך של ישראל. לא לחינם אדם גדל במקום עם ניסיונות והתמודדויות, לא סתם אדם התחנך ולמד במסגרות מסוימות ברמה רוחנית ירודה – הכל מזומן מהשמיים כדי להעביר אותך שיעור ולימוד שיתן לך לגדול בהמשך החיים לטובתך!".

דפני צנעים אמיתיים
 כל הזכות של העלונים שלכם!
 תרמו לעלון - 100% זיכוי הרבים על שמכם!
לתגובות: 052-7151858
 רחוב משה בריל 9, ת"א, מעפ' אחיאל
 DANIEL777ACHIEL@GMAIL.COM

ההקדשה המרכזית
 העלון מוקדש לרפואה והצלחה: הרב רוני בן אורלי, אבשלום בן ויולט, יונה בדיחי בת טורקיה, גאולה בת דבורה, ולרי אריה בן אירנה, שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, יואב חי אברהם ב"ב וצאצאיו.
 לזיווג הגון: בן בן נאוה, אביגיל בת מול.
 לעילוי נשמת: כל הנרצחים על קידוש ה' יתברך בכל הדורות!

הפצה ברמת השרון!
 דרושים תורמים ומפיצים לכמה בתי כנסיות ברמת השרון הרוצים ומעוניינים לקבל את העלון מידי עבת. לפרטים נא ליצור קשר עם העלון

חידה
 באיזה מוצאי שבת (שאינו ליל תענית) לא קיימת מצוות סעודת מלווה מלכה?
 αβγ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω αβ γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω αβ γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω αβ γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω αβ γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

דרך הבעש"ט

גיליון שבועי לקירוב לבבות ואהבת הבורא

ידי נ"י עמותת דרך הבעש"ט ע"ר. 580660942

תפוצה: 13,000 עלונים
גיליון מס' 317 | ח' באייר התשפ"ג

**פרשת
אחרי מות- קדושים**

זמני כניסה ויציאת שבת			
ר"ת	יציאה	כניסה	חיפה
20:35	19:59	18:49	תל אביב
20:32	19:59	18:57	ירושלים
20:35	19:56	18:41	באר שבע
20:34	19:58	18:58	

**העלון מוקדש
לרפואת
דוד יפרח בן סימי
ולאפרת סיגלית
בת דליה רוזין**

מקדישים עלון ורואים ישועות
054-8424530

הרה"צ ר' אשר פריינד זיע"א
מייסד הדרך

ליצירת קשר
054-8424530

בנק לאומי | סניף 856 | מ.ח. 5335809
ע"ש דרך הבעל שם טוב

מחשבות רעות - לקדושה

"קדושים תהיו כי קדוש אני השם אלקיכם. איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני השם אלקיכם". (יט, ב-ג)

המחשבות והרצונות השליליים, ואדרבה מקיימים מצוות וחסד וכו'. זאת אומרת שיש מי שמרחם עלינו, שומר עלינו ואוהב אותנו, ולא נותן שנבצע את כל מה שעובר לנו בראש ומזכה אותנו במצוות ומעשים טובים.

והנה כפי האמור לעיל, ניתן לבאר את הכתוב "ואת שבתותי תשמור" - ששבת הינה לשון השבה, שבמשך השבוע האדם עובד ופועל, ובשבת תפקידו להשיב את המעשים אל ה' ולהכיר שהקדוש ברוך הוא נתן לו לעשות את כל המעשים הטובים שעשה.

את ההבנה הזאת, שכל הטוב הוא מהשם, מגלים על ידי ההתבוננות ב'אבא' וב'אמא' - ברצונות ובמחשבות שעולים בנו, מהם מגיעים לפחד מהסכנה ליפול בכל רגע ורגע ולהבנה שהטוב שאנחנו עושים הוא מאת השם, וכך משיבים את הכל אל הקב"ה.

אדם שחי בצורה כזו, נקרא "קדוש", כך כותב 'פרי הארץ' בפרשה שלנו בשם הזוה"ק, שקדושה עניינה חכמה. וחכמה היא אותיות "כח" - מה", ההכרה שהכוחות הם מאת ה', ולנו אין כח עצמי. אומרת התורה: "קדושים תהיו", תחיו באמונה וענווה.

איך תגיעו לזה? על ידי שתבוננו במחשבות וברצונות שלכם, ומתוכם תגיעו לאמונה שהכול מאתו יתברך.

שבת שלום

התורה אומרת לנו "קדושים תהיו"! ומיד מסמיכה לכך את הפסוק "איש אימו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמור". נראה, אם כן, שישנו קשר בין הפסוקים ויש לבאר מהו.

בתורת החסידות כשמזכירים את המושגים 'אמא' ו'אבא', יש לכך משמעות מעניינת. 'אמא' מסמלת את המחשבות של האדם, משום שכל המעשים של בני האדם תולדתם במחשבה שעלתה מקודם בראשם. כלומר, המחשבה היא ה'אמא' של המעשים.

בדומה לכך, 'אבא' מסמל רצון וחפץ, מלשון "ואבית תהילה" (פיוט לר"ה). זאת אומרת, 'אמא' ו'אבא' מסמלים את המחשבות והרצונות שקיימים בכל אדם ואדם.

לפיכך, ניתן לבאר את הסמיכות של "קדושים תהיו" ל"איש אמו ואביו תיראו". התורה נותנת לנו כלים איך להגיע ל"קדושים תהיו" - על ידי שנשים לב ל'אבא' ול'אמא' שלנו, זאת אומרת, לבחון אלו מחשבות ורצונות חולפות בראשנו ובליבנו, ולהגיע מהם למצב של "תיראו", היינו ליראת שמים משום שאם נשים לב לכעסים, למחשבות הרעות, לגאוה, לעצבות וכדומה שעוברים בראשנו, מיד יכנס בנו פחד מעצמנו, עד כמה אנחנו מלאים ברצונות שליליים ואף ילדותיים. כלומר, בשלב הראשון להגיע להכרת שפלותנו.

זהו השלב הראשון להגיע לקדושה.

השלב השני הוא "ואת שבתותי תשמור". אם נסתכל במבט נוסף על עצמנו, נראה שאנחנו לא מוציאים לפועל את כל

צידה לדרך

דע מאין באת

שלילד אין ביטחון עצמי כי אותו אבא שידר לו את חוסר הביטחון הזה.

כשהייתי תלמיד ישיבה, היה בחור ששם משפחתו היה שרעבי. שרעבי, לכל הדעות, משמעו תימני. אתה לא יכול לברוח לשום מקום, אין מה לעשות - נפלת. יום אחד, אותו בחור בא לתפילת שחרית ללא טלית, אלא רק עם תפילין.

האשכנזים נוהגים ללכת רק עם טלית לאחר החתונה, ואילו אצלנו שמים טלית מקטנות. ניגשתי אליו ואמרתי לו: "שרעבי, בוקר טוב, מה שלומך?"

"לא קוראים לי שרעבי. מהיום קוראים לי שפירא."
"שפירא? ממת?"

"מה קרה לך?! לפני חודשיים החלפתי את השם. אני לא שרעבי, אלא שפירא."
"יופי. אך מה עם הטלית?"

"שפירא שמים טלית רק לאחר החתונה".

הבחור מתבייש, מתבייש במי שהוא, מתבייש בשבט שלו. הוא פשוט אומלל כי הוריו לא החדירו בבית את השמחה וההתלהבות מהמנהגים, מהמוזיקה, מהמסורת. יהי רצון שזוכה ללכת בדרך האמת, אמן כן יהי רצון.

ישנם אנשים המתביישים בשם היהודי. שמך היהודי משקף את זהותך היהודית. ישנם הורים המתביישים בשבט או בעדה שלהם ומלמדים את ילדיהם להתבייש בעדתם: "אל תגלה שאנחנו תימנים, שקט, לא צריך להראות לכולם שאתה תימני". כך הורה משדר לבנו שהוא מתבייש בשבט שלו, מתבייש בעדה, במנהגים, בשירים ובמנטליות.

"החוסך שבטו" - הכוונה למי שחוסך מבנו ולא מדבר איתו על השורשים שלו או מספר לו על אבות אבותיו. במקום לומר לילד בגאווה "איזה יופי שזכינו להיות מעדת קדוש". לא משנה מאיזו עדה אתה: למשל, אם הינך עיראקי, למד את בנך: "אתה יודע מי היה לנו בעיראק? היה לנו את ה'בן איש חי' רבי יוסף חיים מבגדד. אתה יודע אילו צדיקים היו לנו? אתה יודע מהם המנהגים שלנו?" ספר לבנך על המנהגים, המסורת, המנגינות - תחדיר בו שזכיתם בעדה הזו.

אולם אדם החי בצורה של "חוסך שבטו" וחוסך ממנו כל פרט הנוגע למקורותיו - גורם לבנו רגשי נחיתות. הילד רואה את סבו נוהג על פי מנהגים שירש מאבותיו וכשהוא שואל את אביו על פשר מעשי סבו, אביו עונה לו: "עזוב את סבא, לא משנה מה סבא עושה, שמע רק לאבא" כך הוא מחדיר את אט בבנו חסר ביטחון.

האב מחדיר לבנו כמה הוא מתבייש במי שהוא והבושה הזו עוברת בירושה אל הבן וכך הוא מתבייש מעצמו ונוצרים אצלו רגשי נחיתות. מאוחר יותר, אנשים קולטים

ניתן לקבוע פגישה עם הרב לייעוץ בשלום בית וחינוך ילדים

להזמנת שיעורי תורה בשעות הבוקר 050-373-9010

אישיות בולווי, לברשות סניפים

עבודת המידות

יהודי צריך ללכת בגישה של 'נעליים' - לנעול את הטבעים וההרגלים שלו ולגלות איפוק. לאחר מלכות שאול באה מלכות דוד לרמוז שקודם יבוא משיח בן יוסף ולאחר מכן משיח בן דוד. משיח בן יוסף ינחיל בעם את המעצורים, לא לחיות בהפקרות, אך עדיין הגאולה לא תבוא. עדיין יש פה רוח של גאווה, ההרגשה היא "היום עשיתי, היום שלטתי, היום התאפקתי..." , שלמות הגאולה תבוא עם משיח בן דוד. באמצעות עבודת משיח בן דוד האדם יגיע אל הביטול והענווה, אל ההכרה של "אין עוד מלבדו" והכל ממנו יתברך.

אומרים חז"ל "לעולם ימכור אדם קורות ביתו ויקח מנעלים לרגליו" - אדם חושב שהבית שומר עליו, הבית מהווה הגנה מפני החום והקור ומפני רוחות זרות. חז"ל מלמדים אותנו שזו טעות. עבודת המידות היא השומרת עליך.

"אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שכולם את עצמו בשעת מריבה" (חולין פט א), והכוונה היא לעולם הפרטי והכללי. אתה רוצה קיום? ילדים מחונכים שלא יברחו לכל מיני צדדים? שלום בית אמיתי? בלום את עצמך. תלמד לנעול נעליים.

מלכות הקדושה

מובא במדרש (רבה, מב ד) "אם ראית מלכויות מתגרות אלו באלו צפה לרגלו של משיח". ראוי לבאר, למה דווקא לרגלו של משיח ולא לקולו של משיח? ואילו מלכויות? מלכות הקדושה מול הטומאה. אם אתה רואה שמתחילה להיות מלחמה אצלך וברוך השם אתה מתחיל להילחם בטבעים שלך - צפה לרגלו של משיח. לרגלו, דהיינו הענווה וההכנעה וההכרה שה' הוא המזכה אותך וכך אכן יבוא משיח צדקנו.

של נעלך מעל רגלך

על קורבן פסח נאמר "וְקָכָה תֹאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנִיקָם חֲגָרִים נְעָלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמִקְלָכֶם בְּיָדְכֶם וְאָכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחֶפְזוֹן פֶּסַח הוּא לְהֵשֵׁם". אומרת התורה כדי לצאת ממצרים צריך שיהיה לאדם נעליים. לא שייך לצאת מהמצרים שלך אם אין לך את נקודת ה'נעליים' - אם אתה לא יודע לשים מעצורים. בעבודת ה' נעל נעליים.

יציאת מצרים היא רק אם אתה יודע לשים לעצמך נעילות. שימו לב שהתפילה האחרונה של יום כיפור זו תפילת נעילה. קבל על עצמך נעילה, תן נקודות של איפוק.

משה רבינו ניגש לסנה עם נעליים. השלב הראשון בעבודת ה' הוא עם הנעליים, אך כשאתה רוצה להתקרב עוד קצת לקדושה אז "של נעלך מעל

הענווה והביטול האדם מגיע אל ה', אל האמונה. יוסף אומר לשבטים "גם אתם לא צודקים. אם כל היום תדברו על שפלות ורק שפלות ותדגישו שהאדם הוא כלום - מכך אפשר להגיע להפקרות". בוודאי ששני המסרים נכונים, אבל מה מהם ראוי להדגיש? להלן התשובה.

נעילת הטבעים

"וַיִּתְּהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹקִים וְאָיְנָנוּ כִּי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹקִים". ידוע מאמר חז"ל על חנוך שהיה תופר מנעלים ומייחד ייחודים והקב"ה עשה ממנו מלאך בשמיים שנקרא מלאך מ"ט. לשם מה חז"ל טורחים

לומר לנו מה היה עיסוקו של חנוך?

בחנוך הייתה שלימות. הוא תפר מנעלים, כלומר נגע בנקודה של איפוק, שליטה על ההרגלים ועבודת המידות, אולם הוא לא הסתפק בכך, אלא הוא גם ייחד ייחודים עם הנעליים שלו.

אדם שרק מסתפק בנעליים, דהיינו הוא כל הזמן נמצא בשליטה: קם כל יום בזמן, ישן בזמן, יודע מה לומר ומה לא, חנוך מלמדו להגיע עם הנעליים לייחד ייחודים - להגיע להכרה שכל עבודת המידות הינה מהשם.

ובאמת שימו לב שהמלך הראשון בעם ישראל היה שאול, מבניו של יוסף, שבט בנימין. קודם מגיע המלך שאול, מבניה של רחל ללמדנו שבתחילה

קוראים יקרים, בפרשה זו נעסוק במושג "נעל" בעבודת ה' וכיצד הנעל קשורה לרגל. אני חושב שהיסוד מאוד חשוב בעבודת השם.

כוחה של הנעל

אומרת הגמרא (פסחים ק"ב) "לעולם ימכור אדם קורות ביתו ויקח מנעלים לרגליו", ביאור הדבר הינו שבמידה ואין לך נעליים - תמכור את הבית, תמכור את הריהוט, תמכור את הכל, אך אל תוותר על הנעליים. לפני שאתה קונה בית תקנה לך נעליים. למה הנעליים כל כך חשובות ביהדות יותר מרכישת דירה? בואו נענה על השאלה דרך יוסף הצדיק.

אתם יודעים שהשבטים חלקו על יוסף. לצערנו הגדול היה ויכוח רציני בין יוסף לשבטים והשבטים מכרו את יוסף לישמעאלים תמורת עשרים כסף. מה עשו בכסף? קנו נעליים כי לזבולון היו חסרות נעליים. המצב היה ממש קשה. אשאל שאלה, השבטים לא יכלו למכור איזשהו כבש? הרי הם היו רועי צאן, אז למה לא למכור כבש או תיש וכך לרכוש כמה נעליים שיחפצו?

כל מהותו של יוסף הצדיק היה שהוא חלק על השבטים. יוסף טען שהאדם צריך להדגיש את המסר החשוב ביותר - עבודת המידות, כלומר אדם צריך לעבוד על הרגליו, לחיות בהכנעה, להתגבר על התאוות, על הרצונות, על ההרגלים, על הטבעים. השבטים, לעומת זאת, חלקו עליו: "אם כל היום תדבר על עבודת המידות, על איפוק וכו' - אתה עלול להיכנס לגאווה". הם טענו שהמסר הכי חשוב הינו ענווה ושפלות, התבטלות אל ה', "מה אנו ומה חיינו".

לכל אורך הדרך, אנו מוצאים אצל יוסף את נקודת ההתגברות. יוסף כל הזמן בשתיקה, כובש את יצרו ומגלה איפוק גם מול אשת פוטיפר. הוא עובד על מידותיו באופן עקבי. עניינו של יוסף נקרא "נעל". משמעות הנעל הינה לנעול את עצמך. לשים לעצמך מנעולים: מנעולים לפה, להרגלים, לכעסים ולתאוות ולא לתת דרוור לכל הרצונות ולהיות חופשי.

השבטים אומרים ליוסף "ידידי היקר, אם תמשיך עם הנעליים שלך" - כלומר עם המסר היהודי צריך לשמור על הפה ולעבוד על המידות - "אתה תגיע לגאווה, אני כובש את הרצונות, אני עובד על המידות, אני רציני, אני שותק" ולא זו ההדגשה! ההדגשה צריכה להיות רגל". הרגל היא האיבר הכי נמוך באדם ואין השכינה תלויה בה. השבטים טוענים להדגשת הענווה, השפלות והביטול, ודרך

הנכם מוזמנים לשמוח ולהתחזק כל שבוע

אל תתפלאו שהכל משתנה לטובה!
החיבור היומי לשיעורי דרך הבעש"ט
העמיד כבר רבבות על הרגליים!!!

חדש! חיזוק יומי קצר: 03-3090-990

הקו המזל: 03-3090-900
סרטון יומי: 058-3139000

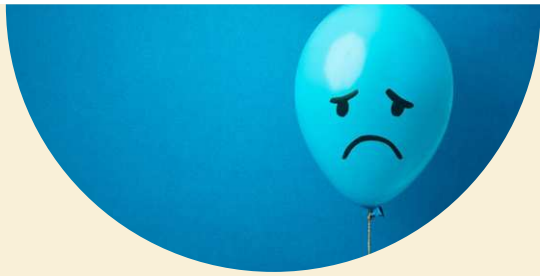
בנינים פינת אהבת ציון,
אבן יהודה בשעה 20:45
בית הכנסת "פועלי צדק"
יום רביעי | לגברים ולנשים

מנשה צאלח 8 רמלה
בשעה 20:45
בית הכנסת 'הקר אוון'
יום חמישי | לגברים ולנשים

מנחם בגין 24 פתח תקווה
בשעה 22:00
בית הכנסת תהילות השם
יום חמישי | לגברים ולנשים

טכורש 6 בני ברק
בשעה 18:00
בית הכנסת אחוזת מרדכי
יום שלישי | לגברים בלבד

מלצ"ט 41 פינת בורכוב
בשעה 21:00
בית הכנסת נחלת אבות
יום שלישי | לגברים ולנשים

הטיפול הנכון חרדות

שלום וברכה למערכת העלון "דרך הבעש"ט" מזכה הרבים! באופיי אני אדם מאוד חרדתי, אולם רק אחרי ששמעתי את "דרך הבעש"ט" אני יכול להעזי ולומר שזיכתי להיות חרדתי... וכבר תבינו. שנים שהסתובבתי בתחושות קשות מאוד של חרדות ולחץ נפשי בלתי נסבל.

כל עשייה חדשה הכניסה אותי לחרדה ולא נתנה לי מנוחה כי הייתי חייב לעשות את הדרוש ממני בצורה מושלמת... בשנה האחרונה, זכיתי לשמוע על "דרך הבעש"ט" כאשר כל יסוד שזיכתי לשמוע מפי הרב שליט"א היווה עבורי מים קרים לנפש עייפה.

השם זיכה אותי להבין שבתוך החרדה ישנו אור גדול - הפחד הינו בעצם יראת שמים שהתגשמה והפכה לפחד גשמי. ואם יש בי פחד וחרדות רבים - סימן שבאותה מידה יש בי גם יראת שמיים רק שצריך לעבוד כדי להחזירה לשוורשה.

החלטתי שהגיע הזמן לעבוד עם עצמי, כפי שהרב לימד, ופשוט אימצתי את הכלים של הדרך ויישמתי אותם יום יום שעה שעה, התייחסתי לכל העבודה הזו ברצינות והתפללתי תפילות חוזרות ונשנות להשם שיזכה אותי לגלות את יראת השמיים הקיימת כאן ושיזכה אותי ללמוד מהפחד - שכך אפחד ממנו יתברך כי הרי הכל זה הוא וכל יראה חיצונית באה לעורר אותי ליראה האמיתית - יראת השם.

העבודה על פי הדרך עשתה בי מהפך עצום ולאחר חודש כבר הרגשתי שינוי כביר בחרדות והכי חשוב שכבר לא פחדתי מהפחד, אלא הבנתי שהוא בעצם טוב עבורי ורק בא כדי לקרב אותי להשם יתברך.

תודה ענקית לדרך הבעש"ט הנפלאה והמתוקה שבזכותה התחלתי לחיות חיים ללא פחדים. המשיכו לחזק את עם ישראל בפועלכם.

שבת שלום.

מעוניינים לשתף אותנו בישועה בזכות דרך הבעש"ט ולזכות את הרבים? כתבו לנו למייל: litibsn@gmail.com

אומרים: "זה לא משנה מה אמרתי" או "בין כך או כך אנחנו כלום" - זו הפקרות לשמה. "אפרים מעוז ראשי יהודה מחוקקי על אדום אשליך נעלי" (תהילים ס, ט), מובא במדרש רבה "אפרים מעוז ראשי" - ההתחלה צריכה להיות אפרים, המסמל את יוסף - את העבודה של כיבוש ההרגלים שלנו, האיפוק והמעצורים ושימת הרסן, אך לא נשאים רק עם אפרים, אלא "יהודה מחוקקי" - צריכים להגיע ליהודה בבחינת הביטול, הענווה והשפלות. "על אדום אשליך נעלי" - כשתגיע מלכות אדום, כל עם ישראל יזרקו את הנעליים ויגידו "ריבוננו של עולם, אין נעליים, אלא יש רק רגליים - רק ביטול וענווה". כלומר יגיעו להכרה שלנו מצד עצמנו אין יכולת להיות באיפוק, וכל האיפוק שהיה לנו היה גילוי שכינה, אנו מציאות של שפלות ונמיכות קומה כרגל.

מדוע שמאי דחף את הגר?

הגרמא במסכת שבת (לא ע"א) מספרת שבא גר לשמאי, ואמר לו: "למדני את כל התורה כולה על רגל אחת", ודחפו שמאי "באמת הבניין שבידו". לעומת זאת קיבל אותו הלל וגיירו לאחר שאמר לו: "דעלך סני לחברך לא תעביד" - זה כל התורה כולה" ראוי להבין מדוע שמאי דחף את הגר? התשובה היא שלכל אחד ישנן שתי רגליים, היינו שני יסודות שמהם יוכל להגיע להכרת שפלות:

(א) המידות הרעות שלו והכישלונות.

(ב) בפעולות החיוביות שלו לגלות שלא הוא עשה אותן בשלמותו.

וזהו שאותו גר רצה להכיר שפלות שהיא בבחינת רגל, אך רק על ידי רגל אחת, כלומר רק בכך שהוא רואה שהוא לא מקיים מצוות בשלמות, אולם הוא לא היה מוכן להודות במידותיו הרעות ובכשלונותיו שזהו האני האמיתי שלו, ולכן דחף אותו שמאי - כי אי אפשר להגיע למטרה הסופית שהיא הדביקות בה' רק על ידי הכרת שפלותנו, כלומר בבחינת רגל אחת, אלא צריך שלמות ברגליים ולכך התנגד הגר.

שנזכה כולנו לגאולה הקרובה ול"מה נאוו על ההרים רגלי מבשר", אמן.

שבת שלום.

רגלך", אל תכנס לגאווה: "אני מתגבר על המידות שלי, יש לי איפוק, אני בהכנעה...", אנחנו רוצים את הרגל, רגל היא בחינת שפלות - המקום הנמוך של האדם. כדי להגיע לקדושה חייבים הכרת שפלות, ביטול וענווה וכך אנו מתחברים אל ה'.

כעת ניתן להבין נפלא מדוע מתפללים בשבת "רצה והחליצנו" - אומר האר"י ז"ל "החליצנו" לשון חליצת הנעליים, דהיינו שנזכה לחלוץ את הנעל ולהגיע לשלב הבא. כל השבוע הינו עבודת המידות ובשבת צריך כבר להגיע לשלב של חליצת הנעל ולהישאר עם הרגל, כלומר **ביטול, ענווה ודבקות בה'.**

למה החגים נקראים "רגלים"? בדיוק כמו שבשבת חולצים נעליים כך גם בשלושת הרגלים. זהו זמן שבו אנו אמורים להגיע להכרת שפלות וענווה ולחלוץ את הנעל, משמעו להגיע לבחינת הרגל המסמלת שפלות וענווה, כפי שבשבת אנו אומרים "רצה והחליצנו" שנחלוץ את הנעל ונגיע לשפלות ולדביקות הבורא.

במשך כל השנה העבודה של היהודי צריכה להיות על המידות. לטרוח, לנעול, לכבוש את היצר ולגלות איפוק. החג הוא כבר שלב גבוה יותר שבו חולצים את הנעליים ומגיעים לענווה ולביטול: "אבא, כל העבודה שהייתה פה במהלך כל השנה היא לא שלי, אלא הרחמים שלך עליי", בשלושת הרגלים אתה עם שפלות וענווה. ואיך מגיעים לכך? "חייב אדם להקביל פניו רבו ברגל" - על ידי התקשרות לצדיקים. אדם לא יכול להגיע בכוחות עצמו לשפלות וענווה, אלא רק באמצעות החיבור לצדיקים.

הר הבית

"אֵת שַׁבְּתֵי תִשְׁמְרוּ וּמִקְדְּשֵׁי תִקְאוּ אֲנִי ה'" (ויקרא יט ל) - מובא בחז"ל "לא יכנס בהר הבית במקלו ולא במנעלו ולא באבק שעל גבי רגליו". מדוע ישנו איסור להיכנס להר הבית עם נעליים במנעלו ולא באבק שעל גבי רגליו? כשאתה בא להר הבית אל תבוא עם הנעליים, כלומר עם התחושה "אני רציני, אני באיפוק". הר הבית הוא מקום שבו צריך ללכת ללא נעליים, כלומר להיות בשלב הבא של הענווה והחיבור לה'. ומצד שני, כשאתה כבר בא עם הרגליים אז ללא אבק - שהענווה לא תביא אותך להפקרות. ישנם אנשים החושבים שהם אכן עובדים על שפלות, אך הם ממש לא. הם

מטפלת רגשית עפ"י דרך הבעל שם טוב 052-5732470

"ואלה יעמדו על הברכה" זכות העלון מוקדשת באהבה ובהערכה רבה לשותפיו הנאמנים ומפיצי העלון ובי"ב זכות הבעש"ט ו' אשר תגן עליהם אכ"ר" לרפואת הודיה בת עידית | להצלחת נהוראי בן מוריה | הצלחת לימוד התורה של שמעון בן פועה וכל משפחת אזולאי בבני חיי ומזוני להצלחת משי כהן, משי לוי אברהם, משי תמם, שי בן רחל | לע"נ עידו אליהו בן אורנה ורמי בן אגניה לעילוי נשמת שלום בן חנה, פרידה בת מסעודה, אורה, שושנה ויעקב בני פרידה, ציון בן בוליסה, ויקטוריה בת פרידה, משה, יצחק, פרידה וסופיה בני ויקטוריה, שגית בת בלה, כלנית בת פורטונה מזל, רות בת נעילה, לע"נ ניסים סימו בן עליזה ולע"נ ציפורה שרה בת יחיאל מאיר לע"נ אסתר בת שבה לע"נ חנה בת אסתר מלול, מפרט בת רחל | לע"נ פרוספר מסעוד בן סעדה

כי לעולם חסדו

פינת הסיפור של אשת חיל, אפשר להכין שתיה חמה ולשבת בנוחות ולנפוש עם הסיפור (שבת ויינפש בכל זאת... דרך אגב לפני חזרתי בתשובה לא ממש נחתי בשבת, הייתי חופשיה לנסוע לים, לטייל, לבקר חברים, להכין אוכל ובמוצאי שבת הגעתי עם הלשון בחוץ, עייפה, אפילו שישנתי צהריים, הייתי מגיעה כמו בלון בלי אוויר וזה נמשך לכל השבוע, אך מאז שהתחלתי לשמור שבת ובהתחלה היה קשה: אסור, אסור ואסור אבל לאט לאט ראיתי שיש לי יותר כוחות במהלך השבוע והכל זורם לי יותר בקלות ושפע שאין לתאר ואז הבנתי שהאסור הזה שומר עלי ועוד קלטי מהי מנוחת הנפש באמת ומהי המשמעות לשבת ולנוח. אשרינו שזכינו למתנת השבת הזאת יקרה מפז, בדוק ומנוסה).

ולענייננו,

בארץ רחוקה חי שבט מבודד. לשבת הזה היה מנהג מוזר כשהילד/הילדה היו מגיעים לגיל המצוות הם היו עושים להם טקס בגרות מוזר, אביו של הילד היה מתחפש לגורילה גדולה ומפחידה ואז הוא היה דופק בדלת ונכנס הביתה. הילד המבוהל היה צורח בכל גרונו ובורח לחדרים להסתתר ולהתחמק מהגורילה המפחידה הזאת.

ילד אמיץ היה זורק חפצים על הגורילה, אך ללא הועיל היא המשיכה לרדוף אותו.

ילד פחדן היה צורח ומתעלף, אבל ילד חכם רואה שאימו כלל לא מפוחדת והיא ממשיכה את עיסוקיה כרגיל.

אמא, מדוע אינך מפחדת מהגורילה?

- כי אני יודעת סוד שאינך יודע.

- גלי לי אמא, בבקשה...

אתה יודע, שגם אני הייתי ילדה בגילך וגם אלי הגיעה הגורילה וגם אני פחדתי מאוד. ואימי סיפרה לי שאמה סיפרה לה שהגורילה הזאת היא תחפושת והיא לא אמיתית ומתחתיה נמצא אביך שאוהב אותך מאוד ויש לו מתנה בתוך התחפושת בשבילך

אתה רק צריך להגיד לו את מילות הקסם

אבא, אני יודע שזהו אתה בתוך הגורילה.

אבא, אני יודע שאתה אהבת עולם אוהבני.

אבא, אני יודע שיש לך מתנה בשבילי מוסתרת.

אבא, גם אני אוהב אותך ומראש אני מודה לך על המתנה על אף שטרם ראיתיה.

וכך עשה הילד: הוא לא ברח, הוא לא צרח הוא לא התעלף והגורילה לא עשתה עליו רושם כלל.

הוא נעמד מולה וצרח משמחה:

אבא, זה אתה!

אבא, אתה אוהב אותי!

אבא, יש לך מתנה בשבילי.

אבא, תודה אני אוהב אותך.

והקסם קרה: אבא הוריד את התחפושות וחייב את בנו ונתן לו את המתנה.

אמא חייכה מרוחק כי היא שורה בשמחה.

והאבא היה מאושר שבנו עבר את טקס הבגרות.

קוראים יקרים, הייפלא בעיני השם להביא אותנו? לסדר לנו פרנסה? לדאוג לנו לשידוך או לילדים?

פשוט החיים כאן הם חדר כושר לנשמה.

מי רוצה להיכנס לחדר כושר בלי משקולות של התנגדות כשהמטרה היא חיזוק השרירי ופיתוחו?

אף אחד! לכושר צריך התנגדות.

זה עזר בזכות שזה כנגדו.

כי בתוך כל קושי (גורילה) יש לנו את אבא שרצונו לחזק, לחבק ולתת מתנה והשכינה לוחשת לנו... גשו לאבא, אל תפחדו מהתחפושת תגידו לו שאתם רואים אותו וקבלו את המתנה.

בעולם הטוב הזה יש מלך,

אנחנו היהודים קוראים לו "אבא"

הודו לאבא כי הוא טוב.

ולעולם נזכור הוא מגיע עם חסדו!

וחסדו היא מתנה בשבילנו

שבת ויינפש לכולנו,

שבת שלום

אמרי פי

קטעים נבחרים מיוזמו של הרב

הכרת השפלות

העולם מפחד מ"הכרת השפלות", ואדרבא הם טוענים שהכרה זו מביאה לייאוש ולהפקרות, אך כל זאת בגלל שאין את ה', וחיים לבד. כי אם אני שלילי - זה מביא לייאוש, אך הרי אני לא לבד, יש את ה'.

ונוסף לך, כשאדם חי שפלות אמת, ממילא הנשמה שבו - "חלק אלוך ממעל" יוצאת לאור ומתגלה כל האור שהיה טמון בה. והוא "כי אשב בחושך - ה' אור לי" (מיכה ז' ח').

חכמת הקבלה

כל אדם זקוק לקבלת חיזוק, תמיכה ועידוד, ובדרך כלל אנו עושים ומצפים לקבל את ההצטרפות הנוכרת לעיל מבשר ודם, אך לצערנו הגדול אין מישהו בעולם שבאמת יכול לחזק אותי ולתמוך בי, לתת לי עידוד אמיתי ומילוי לנפש שלי כי הבשר דם הוא שלילי ואפסי, ומה שייך שייצא ממציות שליליות משהו חיובי? ולכן היחיד שיכול למלא אותי הוא בורא עולם על ידי האמונה. וכשאדם חי עם השם, דהיינו מצפה לקבל מהשם בלבד, שהשם יעודד אותי ויחזק אותי וישמור עלי, אזי נעשה משוחרר מבשר ודם, כי לא מצפה מהם לכולם, ומתחזק כוחו הנפשי להיות משפיע רק טוב לכולם, כי את הקבלה הוא מקבל רק מהשם. וזהו עומק "חכמת הקבלה".

חירות אמיתית

העולם נמצא בסבל. נפש האדם מחפשת חירות, חופש ואוויר נקי ואנו מרגישים זאת בצורה מאד כואבת. אין לך אדם שאין לו דבר המכביד ושולט עליו, אחד נשלט על ידי הבוס בעבודה או על ידי אשתו או ילדיו, או שיש לו בעיות בבריאות או בפרנסה, וכורע תחת הנטל ורוצה להשתחרר מהעול, אך זה בלתי אפשרי. אולם רק מי שהולך בדרך האמונה יוצא לחירות, כיוון שעובד עם עצמו להכיר ש"אין לי עסק עם הבוס, ולא עם הבריאות והפרנסה, אלא זהו השם שקורא לי" - ונמצא שנכנע לבורא עולם, וההכנעה להשם מרגיעה ומשמחת את הנפש, כי אני הרי "חלק אלוך ממעל".

תהילים על פי "דרך הבעש"ט"

פרק ו' פסוק י"א

יְבֹשֶׁה וַיִּבְהַלּוּ מֵאֵד פֶּלַאִיְיָ יִשְׁבֹּנוּ יִבְשׁוּ רְגַעַ

יבושו ויבהלו מאד כל אויביי - אויביו של דוד הן המידות הרעות שתוקפות אותו, אולם דוד המלך לא זו בלבד שהיה הולך איתן באיפוק ודוחה אותן, אלא עוד הופך אותן לקדושה, וכשהיתה באה אליו תאוה מיד היה מגיע דרכה לאהבת השם, וממילא השלב הראשון של האיפוק הוא על ידי הבושה, שמכח הבושה נתן נקודת איפוק.

וכשהגיע לאחר מכן לשלב הבא הפך זאת לקדושה אזי היה תוקף את הסיטרא אחרא בלב מעוצמת הקדושה.

ישובו יבושו רגע - וגם כשהמידות שבו אלי שוב לטורדני ולהביאני לידי ניסיון הן היו מתייבשות ונשארות בלי שום לחלויות של פנימיות כי את כל הפנימיות של המידות דוד היה מעלה לקדושה.

והכל היה ברגיעות ובנחת - עבודת ה' הייתה נעשית במנוחת הנפש ולא בשיגעונו ובצורה תימהונית.

אין חפץ ה' כי אם במי שמזכה את הבריות (ה"חסד לאברהם") הפץ את העלונים וזכה את הרבים

105 לחודש = 25 עלונים לכל שבת | 129 לחודש = 50 עלונים לכל שבת

להצטרפות: 058-313-9000 | 054-8424-530

לתגובות הערות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 18:58

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 19:58

ר"ת: 20:32

לקבלת העלון במייל -

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 599 28.4.2023 - ז' אייר תשפ"ג

וְהוּא הוֹשִׁיעַ לְמֵי צַדִּיקִים וַיְבִיאֵם בְּנוֹ

פְּרִשְׁת - אֲחֵרֵי מוֹת-קְדוֹשִׁים

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֹהֶרֶן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיָּמָתוּ (טז, א)

"למה נסמכה מיתת שני בני אהרן לפרשת יום הכיפורים, ללמדך שמיתת הצדיקים מכפרת כיום הכיפורים" (ירושלמי ב, א)

חז"ל אומרים כי בשעת פטירתו של רבי הקדוש נפלה פתקה מן השמים ועליה כתוב, כי כל מי שהיה באשכבתא דרבי מזומן לחיי רבי הובטחו לחיי עולם הבא? העולם הבא. ומאחר שכל מיתת צדיק מכפרת, מדוע דוקא בהלווית רבי הובטחו לחיי עולם הבא?

תירוץ מקורי על כך אמר הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור:
ידועה היא מחלוקתם של רבי וחכמים, אם יום הכיפורים מכפר בין לשבים בתשובה ובין לשאינם שבים - כדעת רבי, או שמכפר רק לשבים בלבד - כדברי חכמים.

לפי זה כיון שמיתת צדיקים הושוותה ליום הכיפורים, לענין הכפרה, ודאי נחלקו רבי וחכמים גם בזו, שלחכמים אינה מכפרת אלא למי שבא לשמוע ההספד ומתעורר לתשובה, ואילו לדעת רבי מכפרת אף אם באו רק לחלוק כבוד לצדיק, ואינם שבים בתשובה בפועל.

להלכה הרי כלל נקוט הוא בידינו, הלכה כרבי מחבירו ולא מחבריו, וכיון שחכמים חולקים עליו נפסקה הלכה כמותם. לכן במיתת שאר הצדיקים, לא נתכפרו כל המשתתפים בהלוויתם, אלא רק אלו שהתעוררו ושבנו בתשובה, כהכרעת ההלכה.

אבל בפטירת רבי הקדוש עצמו, פסקו משמים לכבודו, כשיטתו, וירדה פתקה מן השמים לאמור כי כל מי שהשתתף בהלווייתו, גם אותם שלא נתעוררו לתשובה, "מזומן לחיי העולם הבא", כי כבר נתכפרו על כל חטאייהם, ואם לא ישובו לחטוא מובטח להם עולם הבא. (להתעדן באהבתך')

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, על הצדקה והאמונה

בעיירה שבה נולדתי בפולין, התרחש מעשה מופלא הקשור למצוות צדקה, וסבי היה מספר זאת פעמים רבות כדי לחזק בליבנו את האמונה הטהורה בבורא עולם. ידוע – ידעו כל עניי העיירה ונצרכיה, שכאשר ידפקו על דלתו של יהודי פלוני – יכניס האיש ההוא את מלוא חופנו בסל המטבעות שלו, וכל מה שיעלה בידו יימסר לאותו אביון.

כך נהג בקביעות עם כל נכא-רוח, שעמד על סף ביתו ופשט ידו לצדקה. ויהי הדבר לפלא. מה ראה על ככה לפזר את כספו לצדקה, הרבה יותר ממה שנתחייב על פי דין? הלכו אנשי העיירה לברר את סיבת הדבר, ומצאו שמעשה שהיה כך היה: היהודי ההוא היה איש תם וישר-דרך, שנקלע לבעיות קשות בפרנסת ביתו. בעצת אשתו הגיע אל אחד האדמו"רים וביקש עצה וישועה. הרבי אמר לו שישלח ידו במסחר, ויצא לשוק על מנת למכור את סחורתו. "במה הרבי מציע לי לעסוק?" – שאל היהודי. "במסחר בכובעים", השיב הרבי.

ללא אומר ודברים אסף היהודי התם את שארית כספו, מכר כל מטלטליו, רכש כובעים רבים ושכר עגלה שתסיעו ליריד השוק הגדול, על מנת שיוכל למכור את הסחורה. עומד מידענו בשוק עם כובעיו, ואין איש מתעניין בסחורתו. כך עוברות שעה ועוד שעה וכל הכובעים עדיין ברשותו. אגורה אחת לא נכנסה לכיסו.

בהגיע זמן מנחה, עזב האיש את כל כובעיו במקומם ואץ-רץ לחפש לו מנין לתפילה. בשובו אל הדוכן עם הכובעים, גילה שהגשם שירד זה-עתה הרטיב את כל הסחורה בצורה כזו, שאי אפשר כבר למכור ולו כובע אחד. גם עגלה לנסוע לביתו לא מצא, כי הרוכלים פנו כבר איש לביתו.

בלית ברירה, ובידעו שאין לו מה לחפש ביריד, שירך את דרכו לפרשת דרכים על מנת למצוא עגלה שתסיעהו לביתו, וכשנזכר בעולליו הממתנינים לו בבית, והוא חוזר בידיים ריקניות, נקשו שינו זו לזו. בעודו ניצב בפרשת הדרכים, נשמעת לפתע קריאה של גוי, המבקש לראות את הסחורה המוצעת למכירה.

הגוי חיטט בין הכובעים, עד שאחד מכובעי הפרווה מצא חן בעיניו וביקש לקנותו. בעודו מושיט את היד לכיסו כדי לשלם את הכסף ליהודי, נדהם להיווכח שהארנק לא נמצא במקום, וכנראה אבד או נגנב ממנו. לאחר שחיפש וחיפש ולא מצא את הארנק, ביקש מהיהודי שימתין לו עד שילך לביתו ויביא עימו את הכסף.

מידענו הינהן ראשו לאות הסכמה, אך הודיע לגוי מראש שהוא ממתין לו רק עד שתבוא עגלה הנוסעת לעירו. זמן ההמתנה התארך והגוי לא חזר. בינתיים הגיעה העגלה המיוחלת והיהודי נסע לביתו.

בהיכנסו הביתה החל לפרוק בבושת פנים את מטען הכובעים מהעגלה. והנה, משהרים את אחד הכובעים, הוא מגלה... ארנק! האשה פותחת אותו, ומתוכו מנצנצת מרגלית יקרה. בעל הבית מרים את האבן ומפיו פורצת זעקת שמחה! בידי היה אוצר ענק ששוויו הון תועפות, וממנו אפשר להתפרנס במשך שנים רבות.

מה התברר? ברגע שהגוי התכופף כדי לחפש את הכובע המתאים לו, נפל הארנק עם המרגלית הטובה מכיסו. במקרה זה לא חלה על היהודי מצוות השבת אבידה גם מצד קידוש ה', כיון שלא ידע מי הוא הגוי. ברכתו של הרבי התקיימה במלואה.

מה שברור הוא, שאם לא היה היהודי מתאמץ ללכת לתפילת מנחה בעיצומו של היריד, לא היתה מזדמנת לפניו מציאה שכזו, שכן אז לא היו הכובעים נרטבים והוא היה נשאר בשוק עד סוף היום, מצליח למכור כמה כובעים, ושב לביתו עם כמה אגורות, ותו לא.

ידע יהודי זה להעריך ולהוקיר את החסד הגדול שעשה עימו האלוקים, ולאחר שהתעשר היה מחלק צדקה ביד נדיבה, וכל עני שהתדפק על דלת ביתו קיבל מלוא חופניים מטבעות כסף. (מתוך הספר 'מצוות בשמחה')

מעשה שסיפר רבי משה דוד טננבוים ז"ל יו"ד ועד הישיבות

בשנת תש"ה שהה רבי משה דוד טננבוים ז"ל, יו"ד ועד הישיבות, בחופשה בכפר פינס. באחד הימים יצא לטייל ברחוב הכפר, והנה לקראתו קיבוצניק שהציג את עצמו כחבר קיבוץ השומר הצעיר הסמוך. הלה ביקש ממנו לבוא עמו לקיבוץ, לטקס ברית מילה. היות שחברי הקיבוץ נמצאים בעבודה, ביקשו הקיבוצניק להצטרף כעשירי למנין. תחילה חשש שהקיבוצניק מהתל בו, אך לבסוף נעתר ועלה על הגיף בדרכו לקיבוץ.

בהגיעם למקום כבר נכחו שם יתר האנשים. מה נדהם ר' משה דוד לראות את אחד מחברי הקיבוץ, לבוש במכנסיים קצרות ונעול בסנדלים 'תנכיות', המתכוון לשימש כמוהל. הפתעתו גברה שבעתיים כאשר המוהל פתח את פיו לומר את הברכות, המילים התנגנו מפיו בהברה ויזניצאית מובהקת. המוהל מל את התינוק במומחיות וסיים את אמירת כל הברכות.

מיד לאחר הברית ניגש ר' משה דוד למוהל ושאל אותו מנין הוא יודע את מלאכת המילה. הלה סיפר שמוצאו מויזניץ בחוץ לארץ, שם הוא היה חסיד ויזניץ ושימש כמוהל בקרב החסידים, כאשר עלה לארץ התקלקל והפך לחבר קיבוץ השומר הצעיר, אך את אומנותו לא שכח והוא משמש כמוהל בשעת הצורך.

בתום האירוע ניגש לר' משה דוד אבי הבן ואמר לו: "יש לנו סבא זקן בבית ההורים אשר לא היה מסוגל להגיע לטקס הברית, אולי תוכל להיכנס לסבא כדי לאחל לו מזל טוב." ר' משה דוד נענה לבקשה ברצון. כאשר נכנס לחדרו של הסבא הזקן פגש אותו יושב על כסא גלגלים. ר' משה דוד התיישב לצידו והחל לשאול אותו מי הוא ומהיכן.

ר' משה דוד סיפר על עצמו שהוא מגיע מירושלים, משתייד לחסידי קרלין. בשומעו את דבריו נפעם הסבא ואמר: "אני מוכרח לספר לך דבר מה", וכך סיפר: "אני מוצאי מגרמניה, בהיותי שם הגיע פעם לביקור האדמו"ר מקרלין רבי ישראל זצ"ל, הינוקא, שהיה מכונה 'דער פראנקפורטער'. הרבי הגיע לגרמניה לצרכי ריפוי. בליל שבת שמעתי שישנו אדמו"ר בעיר. ביקורו של אדמו"ר בברלין היווה אטרקציה אמיתית עבורנו.

פניתי לחברי ואמרתי בואו נראה מה זה אדמו"ר. כבר אז היתה לי מכונית, לקחתי את חברי ונסענו יחד לכיוון בית הכנסת בו שהה הרבי. כאשר נכנסנו ראינו את הרבי יושב בראש השולחן מוקף אנשים. לפתע הושלך הס, הרבי פתח ואמר שבדרך כלל אינו נוהג לומר דברי תורה בשעת עריכת השולחן, אבל היות שהוא אורח כאן, אז לכבוד המארחים הוא יאמר דבר תורה. היה זה בשבת קודש פרשת קדושים, למרות שחלפו מאז עשרות שנים הדברים שאמר הרבי זכורים לי בבהירות כאילו הם נאמרו זה עתה. וכך אמר הרבי:

בתחילת הפרשה נאמרו מספר ציוויים: 'קדשים תהיו', 'איש אמו ואביו תיראו', 'את שבתתי תשמרו', 'אני ה'.

נשאלת השאלה מה הקשר בין הציוויים השונים. השיב הרבי: 'לחסידים שלי מספיק לומר מילה אחת – 'קדשים תהיו'. זה כבר מספיק להם בהחלט. אך יש אנשים שאי אפשר לדרוש מהם זאת, ומהם מבקשים 'איש אמו ואביו תיראו', היינו לכל הפחות תתנהגו כפי שהוריתם התנהגו. אך ישנו סוג נוסף של אנשים יהודים שהתרחקו עוד יותר, ומהם אף זאת כבר לא ניתן לדרוש. מיהודים אלה מבקשים – 'את שבתתי תשמרו'.

ואז התרומם הרבי מכסאו חבט בידו על השולחן והודיע: 'אך מכם יהודי ברלין אפילו זאת כבר אי אפשר לדרוש, אבל לכל הפחות תדעו – 'אני השם'!

דפיקת הרבי על השולחן נתנה לי דפיקה בלב. באותו זמן היתה לי בת שעמדה להינשא לגוי, עוד באותו שבוע חיסלתי את כל עסקי בגרמניה ועליתי מיידית לארץ ישראל. אם אתה רואה כיום – סיים הסבא את סיפורו – שנכד שלי נכנס לבריתו של אברהם אבינו, הרי זה כתוצאה מאותה דפיקה שנתן הרבי על השולחן בברלין – 'אני השם!'. (מתוך 'דרשו' – הרב רפאל ברלזון – מוסף שבת קודש קדושים תשע"א).

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהְרֹן אַחִיד וְאֵל יִבְא בְּכָל עַת אֶל הַקֹּדֶשׁ (טז,ב)
ישנם שני אופנים להגיע לשמחת הלב: ע"י שתיית יין שנאמר (תהילים קד,טו): 'וַיֵּין יִשְׂמַח לֵב אָנוּשׁ'. והיין נכנס לגוף האדם דרך הושט. או ע"י לימוד תורה שנאמר (תהלים יט,ט): 'פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרִים מְשֻׁמְחֵי לֵב'. לכהנים נאסר להגיע לשמחה בבית המקדש ע"י שתיית יין אלא רק ע"י לימוד התורה הקדושה. רבנו ה"בן איש חי" הביא רמז נפלא לדבר: 'וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהְרֹן אַחִיד וְאֵל יִבְא בְּכָל עַת אֶל הַקֹּדֶשׁ' המילה 'עת' בגימטרייה 470 כמניין 'קנה ושט', אלא יכול להגיע לידי שמחת הלב ע"י התורה הקדושה בלבד. (מדשן ביתד')

וְשַׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמְדַבֵּרָה (טז,כא)

רבי משה הלברשטאם זצ"ל נסע פעם עם ילדיו לחברון, תוך כדי נסיעה, כשהיו בין קבר רחל לחברון, ביקש מהנהג לעצור בצד הדרך. ירד עם ילדיו ואמר להם, אתם רואים הר זה? כאן הוליכו את השעיר לעזאזל שכיפר על עם ישראל בעיצומו של יום הכיפורים... הנכם ודאי זוכרים מה שלמדתם בחיידר שמי שהיה מוליך את השעיר לא היה מוציא את שנתו, הוא הגביה את קולו ואמר: ואף על פי כן הגמרא מספרת שתור גדול של יהודים חשובים רצו לעשות את השליחות הזאת! ומדוע? משום שהם רצו שבזכותם יכופרו עונותיהם של ישראל! בשלב זה פרץ בבכי, וכשהוא נשנק בדברו המשיך ואמר, "זכרו זאת, ילדים, זכרו זאת היטב! יש כאן מוסר השכל נורא! יהודי צריך להיות מוכן להקריב את נפשו ואת גופו כדי להיטיב עם חבירו.

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בעיה זיווג הגון: עוז בן מרים, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן שירה בת גילה.
לזרע בר קיימא: רווית רבקה בת אורלי, מוריה בת אורנה, מורן בת רותי.
לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.
לרפואה שלמה: מרים בת ציפורה, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה,
שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמת: ציפורה בת מורדור ז"ל, אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורדור ז"ל, מיכאל בן מורדור ז"ל, רחמים בן מורדור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, ז'קלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל, אסתר בת מרים ז"ל, רות בת יוכבד ז"ל, אליעזר בן אסתר ז"ל.

אפריון שלמה

המרכז הרוחני

לע"נ משה בן רחמה לע"נ אלברט אברהם בן חנה
לע"נ מרים בת אסתר לרפואת אבלין בת גורג'יה
לרפואת שלמה בן מרים הי"ו

פני ה'!

"אל תפנו אל האלילים ואלוהי מסכה לא תעשו לכם, אני ה' אלוקים".

מה כן?

"דרשו ה' ועוזו, בקשו פניו תמיד".

אומר ר' נתן מברסלב: יש דבר שאדם צריך לבקש כל הזמן... "ריבונו של עולם, אני רוצה לראות את הפנים שלך!".

מה זה הפנים של בורא עולם?

"כי האמות והאמונה הם בחינת פני ה', כי מי שזוכה לדעת את האמת, שהשי"ת ברא הכל, ומחיה את הכל ומקיים את הכל ברצונו ומשגיח על הכל בהשגחה פרטית, זו הידיעה היא הארת פני ה'!".

ב"ה אתה מתפלל בכותל המערבי כל יום. התחילו לעשות שם שיפוצים והנה קיבלת בדואר 9 דו"חות על חניה בכותל... "

"ראש העיר הזה דתי! זה לא ערב רב שנתן לי את הדו"חות!". לא. זה הקב"ה בעצמו שירד משבעה רקיעים והתלבש בתוך הפקח

הזה לתת לך דו"חות 2,000 שקל...

למה?

כי באמת היית צריך להוציא החודש הזה 2,000 שקלים על תרופות. אופטלגין... אוגמנטין... פניצילין... מוקסיפן...

אם אדם זוכה להבין שגם הרעות הבאות עליו זה השי"ת, בזה הוא בעצם זוכה להארת פני ה'!

"משל למלך בשר ודם, כל זמן שהמלך נסתר בחדריו ואין זוכים לראות אותו, הוא בחינת הסתרת פנים. וכשמגלה עצמו לאנשיו

ורואים אותו זו בחינת הארת פנים. כמו כן להבדיל השי"ת, שאי אפשר לראותו בעיניים הגשמיות. וכשהשי"ת עוזר לאדם ומתנוצץ

בדעתו ידיעת אמיתותו - זו הארת פנים!".

אם אתה יודע שור שנגח את הפרה, ואתה לא יודע מי נגח אותך... אתה מפוספס בעולם הזה!

גם אם אתה יודע את כל השי"ס בעל פה... אם אין לך אמונה - את עיקר עבודת ה' לא קיימת!

"עולם הפוך ראיתי!!! הרבה אנשים יגיעו לעולם הבא, ולא יאמינו לאיפה ישלחו אותם..."

"אבל למדתי את כל תורה!".

נכון, אבל היה חסר לך נתון אחד...

שזה שהגרושה שלך לא מעבירה לך את הילדים כדי לראות אותם, זה השי"ת לא נתן לה להעביר...

וזה שהגרוש שלך לא שילם לך מזונות החודש, זה השי"ת לא נתן לו לשלם...

העיקר חסר מן הספר!

אתה יכול להביא לקב"ה גמרות, משניות, דינים, הלכות...

אבל אם לא זיהית שפלוני שלא הגיע לחתונה שלך, זה השי"ת לא רצה שהוא יבוא... לא הבאת כלום! הבאת כריכה בלי ספר!!!

"בקשו פניו תמיד" - ריבונו של עולם, זכני לאור פניך!

לקבל באהבה

"בצדק תשפוט עמיתך".

אומרים בעלי התוס': אם באה עליך מידת הדין, הרי זו מצות עשה להצדיק את הדין על עמיתך שהוא הקב"ה.

היתה אישה אחת שעברה את כל שנות המלחמה הנוראה באושוויץ בסבל ובעינויים שאי אפשר לתאר...

אחרי המלחמה היא בנתה את ביתה בעיר אחת בצרפת. שנים רבות היא לא זכתה לילדים...

יום שישי אחד, היא הניחה את סיר הצילענט על האש, וירדה לקנות דברים אחדים לכבוד שבת...

בינתיים, הסיר גלש, האש נאחזה בארון העץ שהיה במטבח, ובתוך זמן קצר, כל הבית התחיל להתלקח...

השכנים הזמינו מכבי אש, אבל הבית נשרף כליל.

עוד בטרם חזרה האישה מהקניות, השכנים דיברו בינם לבין עצמם, איך היא תקבל את זה שהבית שלה כולו שרוף...

הרי היא היתה אישה כאובה עד מאוד... המלחמה, בלי ילדים, ועכשיו גם הבית שרוף... איך היא תחזיק מעמד? ה' ירחם!

בשכנות אל אותה אישה, גר אדם גדול, רם בענקים, ר' מרדכי פורגמנסקי זצ"ל...

ירדו השכנים לשאול אותו: מה לעשות? עוד מעט היא תחזור והיא תגלה את הבית החרוך... היא לא תעמוד בזה!

אמר להם הרב: תחכו לה במרחק שתי רחובות מהבית, וספרו לה מה שקרה... אבל מיד תגידו לה שאני הבטחתי, שאם היא

תגיע הביתה, והיא תקבל את הייסורים באהבה ובשמחה, ולא תוציא אפילו אנחה אחת מהפה...

היא תזכה להיפקד בבנים למעלה מדרך הטבע!

כך עשו השכנים, ומסרו לה את ההבטחה. היא הגיעה הביתה וקיבלה את הגזירה בגבורת הנפש ובכוחות על טבעיים!

ואת הסיפור הזה סיפר הבן שלה!!!

אבל הוא לא הבן הראשון... שנה לאחר השריפה נולדה לה בת, שנה לאחר מכן עוד בת, ושנה לאחר מכן הוא נולד!

ככה זה כשאדם מקבל את הדין באהבה... הכל מעל הטבע!

כל אחד עובר קשיים, אבל הברירה נמצאת בידו...

האם לקבל את זה באהבה ולפעול ישועות, או להוריד את האף ולהתחיל לבכות...

העולם אומרים על אדם שיצא בבזיונות או בנוקים "הוא יצא בשן ועין". למה?

כי עבד יוצא לחירות בשן ועין. ואחרי שאדם עובר ניסיון, הוא יכול לצאת לחירות... חירות מכל הבעיות העגומות שלו!

העלון מספר 382

פרשת
אחרי מות
קדושים
ח' אייר תשפ"ג
גליון מס' 382

הדלקת נרות: 18:38
נץ החמה: 05:53
צאת שבת: 19:55
צאת שבת ר"ת: 20:31

צדיקים

רבנו רפאל בנימין לוי זצוק"ל

הראשלי"צ הרב המקובל מרדכי אליהו זצ"ל אמר בהספד שנשא עליו, שאי אפשר להעריך את כל גדולתו של רבינו, מרוב שהיה צדיק נסתר. והוסיף: "כשדיברתי עם אנשים שהכירוהו מקרוב, טענו שידע דברים מראש, ושידיעה זו התבררה רק בדיעבד, כששיחזרו את דבריו. כשנכדו התארס וסיפרו לו שהחתונה נקבעה לסוף חודש אב, רק חייך ואמר 'אלף בית', ראשי תיבות של בא אלול. נזכרו בזה רק כשלא הסתדר לערוך את החופה בסוף אב והיא נדחתה לתחילת אלול!

פעם הגיעה אליו אישה צעירה שחלתה במחלה ממארת ל"ע. רבינו אמר בכאב: "מה אנחנו יכולים לעשות שנקטפים מאיתנו אנשים צעירים". אבל אז הוסיף פסוק תמוה שקשור לשמחה. זמן קצר לאחר מכן נפטרה החולה, אבל אחותה הצעירה נישאה לאלמן. כעת היו דברי רבינו ברורים לכל.

סיפר הרב אפרים הולצברג, שזכה לשמש את רבינו, יום אחד נסעו אל מרן הגרי"ש אלישיב. הסביר לו ר' רפאל את מהות הנסיעה: "לאחותי (הרבנית אלישיב) יש שכנה אלמנה, שכבר זקנה מאוד ויש לה בן יתום שצריך לדאוג לו, הוא כבר בן חמישים אבל הוא לא בריא במאת האחוזים, והולכים אנחנו לפגוש את אותו הבן". כשהגיעו, הבן ראה את שניהם וצעק לעבר ר' אפרים: "אני רוצה שאתה תהיה הרב שלי, לא הוא!".

אמר לו ר' אפרים: "לא כדאי לך, אני יהודי פשוט, אבל ר' רפאל תראה איזה זקן יש לו... כל כך ארוך, כדאי לך, שהוא יהיה הרב שלך". וכך שכנע אותו. מה זה אומר, שהוא הרב שלו? היה מגיע לבקר אותו פעם בשבוע, לומד איתו קצת משניות ורואה אם הוא צריך משהו. לאחר שרבינו נפטר, היתיקי נפל על ר' אפרים.

"יום אחד הייתי צריך להיכנס לבית הכיסא וחשכו עיניי, תוהו ובוהו וחושך על פני תהום!". "תביא אקונומיקה", צעקתי, והתחלתי לשפסף את כל השירותים, ותוך כדי שאני על הברכיים אני שומע מאחורי את אותו יתום בוכה בכי תמרורים. אמרתי לו: "אני הוא זה שצריך לבכות, לא אתה! על מה הבכיי?". ענה הבן: "אתה עושה את זה רק פעם בחצי שנה, ר' רפאל עשה את זה כל שבוע!".

על זהירותו המופלגת של רבינו בענייני ממונות מסופר המעשה הבא: לאחר שהתמנה רבינו לרבה של שכונה בירושלים היה שולח את בנו, ר' דוד, מדי חודש בחודשו עם מעטפה סגורה וביקש ממנו למסור אותה לאדם מכובד מתושבי השכונה. במשך שנים רבות לא ידע בנו מה טיבה של מעטפה זו. אולם לימים התגלה לו הסוד: לרבי רפאל נודע, כי אותו אדם טוען מחמת חשבונות שונים שהוא היה צריך להתמנות לרבה של השכונה, ולא רבי רפאל. על כן החליט רבינו בגודל חסידותו, להפריש סכום נכבד מהמשכורת שמקבל, לאדם זה, כדי להפיס את דעתו. וזאת למרות העובדה שבאותן שנים חיו הוא ומשפחתו בדוחק רב ובצמצום גדול. פעם, בעת שמחת נישואי אחד מנכדיו, הופיע רבינו לחתונה ללא שטריימל לראשו. למרות שהיה רגיל בחתונות צאצאיו, בהן לבש החתן שטריימל, להופיע אף הוא לשמחה עם שטריימל. לפליאת אחד מנכדיו על כך, השיב לו, כי אחד הסבים בחתונה אינו חובש שטריימל, ולכן בא כמוהו עם מגבעת לראשו, שכן אם היה בא עם שטריימל, היה מרגיש הלה, שלא בנוח כאשר כל המחוננים חוץ ממנו, חובשים שטריימל לראשם...

הפינה הרגישה

"מפני שיבה תקום והדרת פני זקן".

כותב ה'פלא יועץ': "מפני שיבה היא אחת מתרי"ג מצוות, והרבה מלזלים בה ומאבדים טובה הרבה, שהרי אמרו שהמקיים מצוה זו זוכה ליראת שמיים. היש בעולם שכר טוב כזה?!!".

אדם נוסע באוטובוס... קורה לכל אחד.

הוא התיישב במושב הראשון, ובתחנה שלאחר מכן עלה ישיש.

כמובן, האדם נעמד בפני הישיש... אבל תכף הוא התיישב חזרה במקומו.

הנהג פנה אליו ואמר לו: "סליחה אדוני, אתה לא רואה טוב?!!

יש שלט על הדופן 'מפני שיבה תקום', אתה אדם דתי וזו מצוה מהתורה, אנא ממך פנה את מקומך לזקן!".

האדם התקומם... "סליחה כתוב 'לקום ולזוז'!! צריך לקום כדי לכבד אותו, אבל בשום מקום לא כתוב שצריך לוותר על המקום שלך מפני זקן... וכי בכך שקמתי לפניו לא קיימתי את המצוה?!!", נו, מי צודק בויכוח?

אומרים בעלי התוספות: "כשתראה אדם זקן, והוא מיצר בעמידתו ואתה יושב, עמוד בפניו ותאמר לו: 'שב במקומי'...".

הנהג צודק!

אבל התוספות מוסיפים עוד שלוש מילים: "וזהו ממידת חסידות".

הנוסע הוא הצודק!

חובה זו לא, אבל יש כאן מידת חסידות.

מחדש בעל ספר הקושיות, תלמידו של המהר"ם מרוטנבורג, שכשאדם עומד בפני ספר תורה הוא מקיים בזה שתי מצוות...

כבוד התורה, ו"מפני שיבה תקום"!

התורה היא זקנה, בת 3,000 שנה, ואם מפני אדם בן 80 אתה חייב לקום, כל שכן בפני התורה!

קורס מוהלים

בעזרת השי"ת יפתח קורס מוהלים מקצועי עם המוהל עמרם דהוקי. הקורס יערך בימי חמישי בין השעות 19:00-20:30, (כ-14 מפגשים) החל מ-יג' אייר, בגבעת שאול, רח' בית שערים 9, קומה אחרונה.

בקורס ילמדו את אומנות מעשה המילה על כל שלביה לפרטי פרטים בתוספת מצגות, הדגמות ושרטוטים, כמו כן תועבר סקירה רפואית המכינה את התלמיד לבחינות קבלת רישיון מוהל מוסמך ברבנות.

רכישת פרקטיקה מעשית על בובת ברית ייחודית המדמה את ברית המילה ברמה הגבוהה ביותר שיש! הקורס מתאים גם למוהלים המעוניינים להשתדרג, ילמדו בו כל ה'סודות' של המוהלים שלא מספרים לכם: 'ברית ללא הפרדה', זריזות המילה, טכניקות חבישה שונות, טכנולוגיית התחבושת, הבנה אנטומית מעשית

ועוד טיפים רבים והידורים הלכתיים שיהפכו אתכם למוהל בסטנדרט אחר!

עלות הקורס: 1,000 ש"ח בלבד! ניתן להגיע להתרשמות לשיעור ניסיון ללא תשלום!

לפרטים ניתן להתקשר: 0548-488555

תשפ"ג	בני ברק	ירושלים	חיפה	באר שבע
6:57	6:41	6:49	6:58	הדלקת נרות
7:59	7:56	7:59	7:58	מוצאי שבת
8:32	8:35	8:35	8:34	רבינו תם

נא לשמור על קדושת הגליון

אחרי מות-קדשים

עבודה בארגון הבינו של ישראל - השב"כ (שרות בטחון פללי). לאחר אמונים ולמודים מפרכים נבחרתי לבצע משימות מיוחדות ברחבי תבל, מבצעים שהשתיקה יפה להם. באחת המשימות, נשלחתי עם חבר נוסף לצ'ריך, בירת שווייץ, כדי לחסל את אחד מראשי הטרור. טסנו בטיסות נפרדות כדי לא לעורר חשד ושכרנו דירות נפרדות. במשך תקופה עקבנו אחר סדר יומו של אותו "מבקש". לאחר שאספנו מידע, קבענו לחסלו בליל שבת, בשעה שמונה בערב, בעת שהוא פונה ברקבו מינה, בסוף השדרה. היינו אמורים להצמד אל רכבו, לירות בראשו, ולברח מהמקום מהר ככל האפשר...

לילה קדם לא הצלחתי להרדם. יצאתי לצ'ריך כדי להפיג את המתח וכדי לקנות מצרכים לשבת, כי ידעתי שעלי להסתגר בדיירתי עד זמן המשימה הקרובה. בעודי בוהה באחד המדפים, נגש אלי יהודי וברך אותי בלבביות: 'שלום עליכם! יהודי מישראל?'

הפתעתי מעצם השאלה כי המראה שלי היה ארפאי, אך כמובן שלא שנית את הבעת פני. עשיתי את עצמי שאיני מבין את השפה ונסיתי להתעלם ממנו. האיש לא הרפה והחם הלבבי שקרן מפניו המס את כל שנות האמונים שלי ב"מוסד". נאלצתי להודות שאני יהודי מישראל. הוא לא הסתפק בכך, והזמין אותי להשתתף בסעודת שבת בביתו.

'אחרי מות' - מתחילים לחיות

"אחרי מות שני בני אהרן" (ט-א) צפור בנתה קן על ראש האילן והטילה בו שתי ביצים, שבהן התפתחו לאט לאט אפרוחים. שני האפרוחים חיו להם בתוך הביצים והרגישו אחד את השני, ואף היתה תקשרות ביניהם טרם יציאתם לאור העולם. לפתע אחד האפרוחים שמע שהקלפה שבה שעה חברו האפרוח - התפוצצה...

"...אוי... כמה הוא מסכן! חבל עליו", רחם האפרוח על חברו. בעצם, האפרוח שבקע - התחיל סוף סוף את חייו, שהרי רק כעת יצא אל אור העולם, אך האפרוח שנשארו בתוך הקלפה חשב שהיא כל העולם, כי זה כל מה שהכיר.

כך הוא פאשר אדם נפטר מן העולם הזה - יש שחושבים שהוא מסכן שעזב את העולם הזה, אך בעצם הוא רק מתחיל לחיות, שהרי העולם הבא הוא העקר, אלו הם חיי הנצח!! העולם הזה הוא רק פרודור אל העולם הבא! וכבר אמרו חכמינו ז"ל (אבות ד-ט): "פה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה".

אך יחד עם זאת, עלינו לזכר, שיפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא.

אחת הדרכים להתחבר לקדוש ברוך הוא היא דרך זמירות השבת. הצדיק רבי נחמן מברסלב זצ"ל, היה אומר תמיד לתלמידיו להקפיד לשיר זמירות שבת ליד שלחן השבת, כמו שמובא בלקוטי מוהר"ן (תניינין קד): "היה מזהיר ומוכיח אותנו כמה פעמים לזמר זמירות בשבת והיה מקפיד וכוסע מאד על מי שהוא חכם בעיניו ואינו מתאמץ לזמר זמירות בשבת".

ראש ישיבת פונובז', הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ' זצ"ל, היה נוהג לומר, שאם שמים לב לתכן המלים של הזמירות, אפשר להתרומם ברוחניות. פעם, הגיעו אליו צות מרבני הישיבה כדי לשאל מה לעשות בבחור ש"רד מהפסים". להפתעתם, שאל אותם הרב: "האם הוא שר שירי שבת?"

הם לא הבינו מה הקשר בין שאלתם לשאלתו, וזא הסביר: "אם הוא עדין שר שירי שבת, יש לו עדין לחלוחית של קדשה ושל רוחניות, ונתן להצילו במסגרת הישיבה".

ראש ישיבת פונובז', בעל ה"אבי עזרי" זצ"ל העיד, שלא הקפיד לשיר שירי שבת בסעודות, כי היה ממחר לסים את הסעודה כדי להמשיך ללמד, ותלה את סבת ירידת בנו מדרך התורה בסבה זו. "ישמע חכם ויוסף לקח!" (משלי א-ה).

עד כמה גדול פחה של סעודת שבת אחת, נלמד מהמעשה הבא: מתפלל לא מפר הצטרף למנון בשכונת 'סטמפורד היל' בלונדון. הוא לא נדב פרטים על אודותיו, לכן איש לא הכיר אותו. ר' מרדכי קבע ללמד את חברותא. עם הזמן התנדד עמו, ובאחד הימים הוא פתח את סגור לבו וספר על עצמו:

"נולדתי בישראל להורים שומרי מסרת. לאחר שהשתחררתי מהצבא, קבלתי הצעת

השעה היתה 10 בלילה, ליל שבת. היא היתה חסרת אוניס, ראתה בתיים מוארים. והתחילה לצעוד. עכשו, יש לה סבה נוספת לבכות, היא נמצאת במקום לא מוכר בליל שבת כשאין לה שמץ של משג מה מצבה של בתה. לפתע, אשה אחת שישבה במרפסת ביתה הבחינה בה. היא נגשה אליה ושאלה: "גברת, מה קרה?" היא ספרה לה את כל הספור, והאשה בקשה ממנה להכנס אליה הביתה, ואמרה לה: "אנחנו אנשים חרדים, את האורחת שלנו השבת".

היא היתה שם כל השבת, איזו שבת של חזוק... כל בני הבית קראו תהלים. במוצאי שבת, מיד כשיצאו שלשה כוכבים, התקשרה לאחותה. אחותה אמרה לה: "תהיי רגועה, ברוך ה' הכל בסדר. היא הגיעה במצב קשה ללא הפנה. אבל אתמול בלילה קרה נס, בשעה 10 בלילה היא התעוררה". היא היתה המומה! זו בדיוק היתה השעה שבה היא בקשה מהנהג שיפתח לה את הדלת, וינדה באמצע שום מקום, בדיוק מתי שהיא עשתה מסירות נפש למען השבת! (מה ושנים ספורים)

נשיתי בקסמו, ובליל שבת מצאתי את עצמי סועד בביתו יחד עם כל בני משפחתי. אין די במלים כדי לתאר כיצד נהייתי מאוירת סעודת השבת הקסומה, התענגתי שם עד כדי ששכחתי מהמשימה הלאומית המוטלת על כתפי... לפתע הסתכלתי על השעון: השעה היתה חמשה לשמונה!!! לתדהמתם, קמתי ונכרתי מהם בחפזה. הם לא הבינו מה קרה לי. אלו ידעו מה אני הולך לעשות...

מעולם זה לא קרה לי, הגעתי לזירה באחורי. לא מצאתי את חברי. די מהר הבנתי שהיתה במקום חלית טרור מימנתי. מהרתי לעזוב את המקום. מאחר יותר התברר לי, שתכנית החסול שלנו נודעה למחבלים, והם טמנו לנו מארב. חברי נרצח על ידם, ועד היום המפעילים שלי בשב"כ אינם מבינים כיצד הצלחתי לשרוד את התקרית..."

האיש נגב דמעה סודרת. "הספור הזה הפך אותי לטבר כלי ונסיונות השקום שלי עלו בתוהו. שחררו אותי מה'מוסד' מציד בפנסיה מכובדת. סעודת אותה השבת לא משה מזכורני. היא חוללה משהו עמק בנשמת. נרשמתי לסמינר, התחזקתי, והסוף ידוע..." (מה אהבתי תורת)

מסירות נפש למען השבת שהביאה ישועה

"זאת שבתותי תשמור" (א-ט) ספר מגיד המישורים רבי חיים זאיד: הזמנתי לשבת בבית מלון בטבריה במסגרת נפש שארגן על ידי ה'חברא קדישא' לעובדים. בליל שבת קדש ישבנו בלובי של בית המלון, ולפתע הגיעה אשה מאורחי המלון, נגשה אלי, וראיתי שהיא בוכה. שאלתי אותה: "מה קרה?" היא ענתה: "אני אשתו של אחד מאנשי הצוות של ה'חברא קדישא', הגעתי רק עם בעלי, את הילדים השארנו אצל אחותי. הרגע התקשרו מבית החולים 'תל השומר', ובשרו לנו שהבת שלי בת השש נפלה, קבלה מכה בראש ואבדה את ההכרה. אמבולנס פנה אותה לבית החולים, אחותי התלחטה אליה, ואין לי משג מה מצבה. אני חייבת לנסע לבית החולים 'תל השומר' ולראות מה מצבה". אמרתי לה: "אבל שבת היום, 'תל השומר' זה בית חולים מקצועי, ואחותך נמצאת אהה. תגידי תהלים כאן".

האשה התעקשה: "לא, אני רוצה לנסע ולהגיד תהלים שם". הרב רוז'ה, הרב של ה'חברא קדישא' שמע שאמרתי לא לנסע, ואמר לי: "עלי ועל צוארי - תזמין מונית מהכרה ערבית". הוא התבסס על התר של ה'ציון אליעזר', שכתב שחבוק של אמא זה חצי רפואה.

מיד פקידת הקבלה - שהיתה גויה - התקשרה לחברת מונית בבעלות ערבית, והזמינה מונית. הגיע הנהג, היא לקחה אותו לחברה, הצביעה על התיק שלה ואמרה לנהג: "תוציא מהתיק שלי שבע מאות וחמשים שקלים". הוא הוציא מהתיק שלה את הכסף, והם נסעו. היא נסעה ללא בעלה, לקחה ספר תהלים ואמרה תהלים בבכיות, הרי חייה של בתה תלויים מנגד... הם הגיעו לצמת לביא ליד קבוץ לביא, ואז כשהנהג עצר ברמזור, הוא פנה אליה ואמר: 'סליחה גברת, למה את בוכה, מה קרה?' היא ספרה לו את כל הספור.

אמר לה הנהג: "גברת, את לא יודעת שכתוב שאפלו חרב חדה מנחת על צוארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים? איפה האמונה שלך?! האשה היתה המומה, שאלה את הנהג: "מאיפה אתה יודע פאלה פסוקים ימים?" אמר לה הנהג: "גדלנו על זה... אבא שלי היה רב בטבריה... מה, לא שמעת על הרב אבוטבול?! אמנם אני לא דתי, אבל אבא שלי היה רב בטבריה". אמרה לו האשה: "אני לא מבינה, אתה ערבי או יהודי?". הנהג נפצע, אמר לה: "יודאי שאני יהודי, את פוגעת בי שאת שואלת שאלה כזו..."

אמרה לו האשה: "אבל הזמנו נהג ערבי!" אמר לה הנהג: "נכון, הזמנתי נהג ערבי, אבל פתאם, אחרי שנגמר לו להסיע אותך, אשתו התקשרה והוא לא היה יכול להסיע אותך, לכן הוא העביר לי בקשר שאבצע אני את הנסיעה". מיד היא אמרה לו: "אסור לי לנסע עם נהג יהודי בשום פנים ואופן, תפתח לי את הדלת, אני יורדת!"

היא ירדה בצמת של קבוץ לביא גבעת אבני. הנהג עשה פרסה וחזר לטבריה, והיא נשארה שם בצמת בין שמים לארץ. בעלה לא נמצא אותה, והבת שלה ב'תל השומר', כשהיא אינה יודעת מה מצבה.

'אירכון' - 'אירכון'!

הלכות כיבוד הורים ע"פ פסקי הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

להעיר את אביו לברכת הלבנה

שאלה: הצבור יוצא לחצר בית הכנסת לקדש את הלבנה, והבן רואה שאביו נרדם, האם יעיר הבן את אביו כדי לקדש את הלבנה בצבור? תשובה: אם ברור לבן שאביו יצטער אם לא יעירו אותו - יעיר אותו, ובמיוחד בחורף בימים האחרונים לפני סוף זמן קדוש הלבנה. וספר מרן הגה"ק רבי אלחנן וסרמן זצוק"ל הי"ד: פעם בהיותי בראדין בקש ממני ראש הישיבה רבי משה לאנדינסקי זצ"ל לקרוא כאשר יצא הקהל לקדוש לבנה, פניתי לחדרו וראיתי שראש הישיבה מנמנם על ספר. חשבתי מה לעשות, האם להעיר אותו למצות קדוש לבנה בצבור, והרי הוא לא בקש ממני להעיר אותו אם הוא יישן. המתנתי לחפץ חיים זי"ע והצגתי בפניו את השאלה. החפץ חיים הביט בי בעיניים תמהות ואמר: רבי אלחנן, האיד יעלה בדעתך להעיר אדם משנתו? ואמר רבי אלחנן: מאותה שעה נתחננה לי הלכה בדין "לא תוננו איש את עמיתו". ומסתבר, שבמעשה זה סבר החפץ חיים כי יש עדין זמן לקדש את הלבנה אחר כך, ורבי משה לאנדינסקי זצ"ל לא יפסיד את המצוה.

(באדיבות הרב בן ציון גולדברג ידלר שליט"א עורך הספר "למען אירכון" (yadlerbengmail.com)

מבצע ענק!

מזמינים מנוי

לזיכוי הרבים

להפצת 50 עלונים

לכל שבת וחג

110 ₪ לחודש

*בתחילת השנה הראשונה

ומקבלים:

נגן DOQO

יוקרתי

מתנה!

12 ספרים ומתנות נוספות - מקבלים עלונים לחודשים מראש עם שליח

1-800-39-39-38

נאה דורש

פנינים ממיטב המגידים בהוצאת "יפה נוף"

השעיר לעזאזל - שחד לשטן

ונתן אהרן על שני השעירים גזלות גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל (מ, טו ה)

אומרים חז"ל, שהשעיר שהולך לעזאזל הוא עקר הכפרה של עם ישראל. ותמה הרמב"ם, מה פשר נתינת השחד לשטן? כיצד מועיל הדבר על ידי זריקת השעיר לעזאזל למנע את קטרוגו של השטן? ועוד מוסיף ושואל רבי שמשון פינקוס זצ"ל, ממתים עושים עסקים עם השטן? הרי ידוע שאין עושים אתו עסקים! רבי יוסף די לה ריינא היה מחכמי איטליה לפני כשש מאות שנה. מספר עליו שרצה להביא את הגאולה על ידי המתתו של השטן. רבי יוסף וקבוצת תלמידיו השביעו את אליהו הנביא שילמד אותם כיצד לגבר על השטן. אליהו הנביא הזהירו מלנסות את כחו כנגד השטן, משום שלא הגיע לדרגת הקדושה והטהרה הנדרשת כדי לגבר על השטן. אך כשראה אליהו הנביא את התעקשותו, מסר לו את השמות הקדושים שבעזרתם יוכל להלחם בשטן.

רבי יוסף ותלמידיו עלו להר שעיר, ושם עלה בידם לתפס את השטן אשר התגלה אליהם בצורת כלב. הם כבלו אותו ואת לילית אשתו בשלשלאות. הכלב התחנן בפניו שיתן לו לאכל, אך הוא סרב. בידי רבי יוסף די לה ריינא היתה קטורת, והכלב בקש ממנו שיתן לו להריחה. רבי יוסף התפתה ונתן לו להריח את הקטורת. בכך נחשב לו כמקטיר לעבודה זרה, וכתוצאה מכך הצליח השטן לגבר עליו. מובא פי האריז"ל התאמץ כדי לתקן את נשמתו של רבי יוסף די לה ריינא. איפה היתה הנפילה שלו? בכך שנכנס אתו למשא ומתן. עם השטן לא עושים עסקים, אין שום שיג ושיח אתו!

אם כן, איך נותנים שחד לשטן ביום הכפורים? איך עושים אתו עסקים? אומר הרב פינקוס: צא וראה מה בין יהודי לגוי. הגוי נהנה מן הרע, ככל שיש יותר אכזריות ורע - כך גדולה הנאתו והוא בא על ספוקו. מי שאלים יותר - הוא המצליח. לעמת זאת, היהודי נפשו עדינה והוא אינו יכול לשאת את הרע. כשהוא רואה גלוי של אלימות - נפשו מתחלחלת. השטן נהנה מן הרע! מדוע יש מלחמה תמידית בין השטן לעם ישראל? השטן אומר ליהודי: אני מבין שאתה רוצה עולם הבא ואני רוצה עולם הזה, אבל אל תקח את העולם הזה שלי!

ואז מגיע יום כפורה. נותנים שחד לשטן - שעיר שכלו הולך לעזאזל, ובינתיים היהודי מביא שעיר אחד שכלו לה, קרבן לה. ביום כפור עקר העבודה היא לבער את הרע!

זמן קצר לאחר פרץ מלחמת העולם השנייה, ביום הושענא רבה ת"ש, נכנסו הגרמנים לעיר בעלז. הנאצים חפשו בראש ובראשונה את הרבנים, בידעם את השפעתם הרבה על בני קהלתם. האדמו"ר רבי אהרן מבעלז היה בסכנת חיים. לאחר שסיים את ההקפות של שמחת תורה החליט להמלט מן העיר. הוא נמלט לגטו קרקוב, ומשם לגטו בוכנין שליד קרקוב.

מקרביו שחדו קצין הונגרי והעבירו לו סכום עתק, והוא הסיע משם ברכבו את האדמו"ר רבי אהרן מבעלז, את אחיו רבי מרדכי מבילגורי (אביו של הרבי מבעלז שליט"א) ואת המשב"ק רבי דוד שפירא, כשהם מחפשים לגרולים הונגריים.

התכנית היתה להבריח את הגבול. הדרך היתה מסכנת, אך הם זכו לנסי נסים. באמצע הדרך, לפתע פתאם נתקע הרכב. הנהג היה אובד עצות. לפתע הופיע במקום אדם זקן, חגור חגורת עור

למתניו. הוא ראה את הרכב עומד על מקומו, התקרב אל הנהג ושאל: "מה קורה? צריכים עזרה?" אמר לו הנהג: "הרכב תקוע". האלמוני נגע באחד הכפתורים והתניע את הרכב, וכך הם המשיכו בדרךם.

אמר להם רבי אהרן מבעלז: בפיוט "אליהו הנביא" הנאמר במוצאי שבת נאמר: "איש ואזור עור אזור במתניו" - זה אליהו הנביא, שנאמר עליו (מלכים ב, א ח): "ואזור עור אזור במתניו".

כשהגיעו למעבר הגבול, היו שם חילים גרמנים. הקצין הגרמני הורה לנהג לעצר ובקש לבדוק את נוסעי הרכב. הוא בחן את הנוסעים וראה אנשים כחושים וחלושים, שאל: "איך יתכן שהם גרולים?..."

הרבי מבעלז ראה שם לוח שחמט. שאל את הקצין: "אתה יודע לשחק שחמט?" אמר: "כן". אמר לו: "בוא נשחק"... רבי אהרן שחק שחמט עם הקצין הגרמני, ונתן לו לנצח אותו. אמר הקצין: "אחרי שנצחתי אותך, אתה יכול לנסע..."

שאלו את רבי אהרן מבעלז, מה היה הסוד. אמר: "עשו צריך תמיד להרגיש מנצח. נתתי לו את הרגשת הנצחון, זה ספק אותו, ואז הוא הניח לי לנסע..."

(רבי גואל אלקריף שליט"א - נאה דורש החדש על ויקרא)

בוזות הצעקה של הרבי

קדשים תהיו... איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני ה' (יט, ב-ג)

בפסוק כתובים ארבעה ענינים שלכאורה אין קשר ביניהם: א. קדשים תהיו. ב. איש אמו ואביו תיראו. ג. את שבתתי תשמרו. ד. אני ה'. הרב צבי אליאד ספר ספור מדהים שארע עם יושב ראש ועד הישיבות הרב משה דוד טננבוים בשנת תש"ה, סמוך לסיים מלחמת העולם השנייה.

באחד מימי 'בין הזמנים', בעת ששהה בחפשה בכפר פינס, נגש אליו קבוצניק ואמר לו: "אני חבר קבוצ של השומר הצעיר הנמצא סמוך לכאן. יש שם עכשו ברית מילה וחסר לנו עשירי למנין. אבקש לקחת את הרב ברכבי, הלוך ושוב, כדי להשלים לנו מנין". הרב טננבוים הסכים וכעבור דקות ספורות הם הגיעו לקבוצ.

שח הרב טננבוים: ראיתי שם מחזה שלא ראיתי מעודי. המוהל היה חלוני, לבש מכנסים קצרות, ונעל סנדלים תנכיים. לראשו, לכבוד המעמד, הניח כפת קרטון. עקבתי אחריו וראיתי שהוא עשה את הברית במקמחיות ובמקצועיות, כמו גם כל נהול הטקס והברכות. משהו לא 'הסתדר' לי... נגשתי למוהל להחמיא לו על עבודתו המקצועית והתחלתי לחרחם, בעדינות, אודותיו.

הוא הבין בדיוק מה אני מבקש לדעת... לפני שהספקתי לשאל את ה'נאם תאמר', הוא פתח ב'ויש לומר' ומנע ממני את המבוכה. וכך אמר: "כבוד הרב לא יסתכל עלי ככה כמו שאני נראה. לפני המלחמה גרתי ברומניה והייתי חסיד ויז'ניץ של האמרי חיים, עם כל הלבוש, השטר'יימל והכל, אבל אז, כבוד הרב, באה השואה... זרקתי הכל והגעתי לארץ, לקבוצ הזה. כפי שאתה רואה, אנשי הקבוצ כאן רחוקים מאידישקייט, אבל לעת הצורך אני עושה כאן בריתות. בחו"ל הייתי המוהל בויז'ניץ, ומזה הגיעה לי המקמחיות והמקצועיות בעריכת בריתות".

לאחר שסיים, ממשיך הרב טננבוים, נגש אלי אבי הבן, גם הוא קבוצניק, והודה לי על השתתפותי. "בהודמנות זו אבקש ממך הרב טננבוים בקשה נוספת", אמר. "חמי, אדם מבוגר, קשיש שמתניד רק על פסא גלגלים, גר כאן בבית האבות שבקבוצ. הוא לא היה מסגל להגיע לברית, ואבקש ממך, אם תוכל בבקשה להכניס אליו ולאחל לו

מזל טוב לכבוד הברית של נכדו. זה בודאי ישמח אותו מאד.
כמוכן שהסכמתי בשמחה. אם יש לי הזדמנות לכבדו ואף לקיים
מצות בקור חולים - בודאי שאנצל את ההזדמנות ונכנסתי אליו.
הצגתי את עצמי כיושב ראש ועד הישיבות, חסיד קרליו. כששמע
הזמן שאני חסיד קרליו 'התעורר לתחייה' ואמר: "אוהו! חסיד קרליו!
בא ואספר לך ספור על האדמו"ר שלך שנספה בשואה. אני, ספר הזמן,
יוצא גרמניה. יום אחד הגיע האדמו"ר מקרליו לברליו לטפול רפואי.
אנחנו, הקעס, לא ראינו מימינו מה זה חסיד, וקל וחומר לא מה זה
אדמו"ר. הקים, שלא כיוצאי פולין, לא התחברו לכל הסגנון הזה. זו
היתה אטרקציה גדולה עבורנו, כששמענו שבביל שבת ימים האדמו"ר
שיש. כלם הגיעו לבית הכנסת הגדול בברליו. גם אנחנו שהיינו כבר
חלונים גמורים, מחללי שבת, הגענו. לא נכנסנו לבית הכנסת, אבל
צבאנו על החלונות מבחוץ.

"הרב'ה פתח ואמר: 'אצלנו בקרליו לא נהוג שהאדמו"ר אומר 'תורה'
בטיש, אבל מכיון שכאן אני אורח, אכבד את מארחי שבקשו ממני לומר'.
והוא פתח ואמר, והדברים שלו עדין מהדהדים באזני עד עצם היום הזה:
"השבוע קוראים בתורה פרשת קדשים. התורה אומרת: 'קדשים תהיו...
איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני ה' אלקיכם'. מה הקשר
בין ארבעת חלקי הפסוק? אלא, אמר הרב'ה:
"כשאני נמצא בקרליו, עם החסידים שלי, אינני צריך לדבר הרבה.
מספיק שאני אומר להם שתי מלים: 'קדשים תהיו! והם כבר מבינים מה
עליהם לעשות. הם גם יודעים את פרוש הרמב"ן על הפסוק מי נקרא
'קדוש', ומי שמים את הדברים.

"אבל יש אנשים, המשיך הרב'ה, שאי אפשר לומר להם 'קדשים
תהיו'. הם לא אוהבים בדרגה הזאת. מהם צריך לבקש: 'איש אמו ואביו
תיראו' - לכל הפחות תתנהגו כמו שהורים שלכם התנהגו. אל תעזבו
את המסורת. ראייתם אבא ואמא, ראייתם חנוך, ראייתם אהבת ה' ויראת
שמים, אל תעזבו את הדרך.
"ויש סוג שלישי, יהודים שהתרחקו עוד יותר. הם כבר עזבו את הדרך
של הוריהם. להם צריך לומר שלכל הפחות 'את שבתתי תשמרו' -
תשמרו שבת!

"אבל יש גם סוג רביעי, אמר הרב'ה, אלה שנמצאים כאן על החלונות.
אתם, הצעירים, שלא רצייתם להכנס לתוך בית הכנסת. התביישתם
להכנס כי גם שבת אינכם שומרים. לכם, אומר הקב"ה: דבר אחד כן
תזכרו. תזכרו שאני ה'! תזכרו שיש אלקים בעולם! שהבנים לא יתחננו
עם גויות, והבנות לא יתחננו עם גויות! אני ה'!

"לבתי שלי, סים הנשיש את ספורו, "היה חבר גרמני, גוי. למחרת
אותה שבת, ביום ראשון, התחלתי לארוז מזודות. עולים לארץ ישראל,
אמרתי לבני ביתי. הבנתי שאם נשאר בברליו - בתי תתנתק מעם ישראל
ותתחנן עם הגוי. כעבור שבועים הגענו כאן לקבוץ. הבת ברוד השם
התחנתה עם יהודי, אמנם קבוצניק אבל יהודי! והיום היתה הברית של
הבן שנולד להם. כל זה בזכות הצעקה 'אני ה'' של הרב'ה! סים הנשיש
את ספורו.

(רבי יעקב שיש שליט"א - נאה דורש החדש על ויקרא)

מיהו בר סמכא לתת עצה וישרה?

ולפני עור לא תתן מכשל (י"ב)

פרש רש"י: "לפני הסומא בדבר לא תתן עצה שאינה הוגנת לו, אל
תאמר מכר שדך וקח לך חמור, ואתה עוקף עליו ונוטלה הימנו".
בספר "אוצר אפרים" מובא בשם רבי אלחנן וסרמן זצ"ל, שצריך שיהיו
באדם ארבע מעלות כדי שיוכל לתת עצה טובה וישרה:
המעלה הראשונה - שיהיה האדם בר דעת.

ספור עממי מספר על בן מלך, שהיה שוטה מפלג. בושות גדולות נגרמו
למלך בגלל טפשותו של הבן, ודאגה רבה מלאה את לבו, שהרי עתיד
הבן השוטה לעלות על כסא המלוכה אחריו, וסכנה גדולה נשקפת עקב
כך לכל הממלכה.

יום אחד נודע למלך, שבמדינה מרחקת מתגורר אדם מלמד מאד,
שביכילתו להקנות חכמה ודעת אף לאדם הבור ביותר. שלח
המלך את בנו השוטה אל החכם המלמד שבארץ הרחוקה, ושהה

שם בן המלך מספר שנים, עד שקנה לעצמו חכמות מרבות.
בשובו נערכה לכבודו מסבה גדולה, ובמהלכה פנה אליו אחד
השרים ושאל: "האם באמת החכים אותך החכם המלמד שבארץ
הרחוקה?"

אמר בן המלך: "נדאי, הרבה מאד חכמות רכשתי שם".
"ומה, למשל?" שאל השר.

אמר לו בן המלך: "אני יכול לעמד על טיבו של חפץ מסתת, גם בלי
לראותו".

"עד כדי כך?" התפעל השר. "בוא ונראה את כחך הגדול".

פנה השר לצד, הסיר את הטבעת שהיתה ענודה על אצבעו, והחזיקה
בכף ידו הקמוצה.

"מה יש לי בידך?" שאל השר את בן המלך.

בן המלך הביט ברכו רב, חשב חשונים שונים, ולבסוף אמר, "משוהו
עגל".

"יפה מאד! זה באמת משוהו עגל. ומה עוד יכול אתה לספר על החפץ
השמוך בכך ידי?"

בן המלך הסתפל עוד רבע שעה, ואמר: "זה גם חלול".

"כל הכבוד!" השרים ועבדי המלך היו מלאי התפעלות, "אבל אולי תגיד
לנו גם מה זה יכול להיות?"

שוב הסתפל בן המלך על כך ידו הקמוצה של השר, ואמר: "זה עגל, וזה
חלול. נראה לי, שמה שיש לך ביד זה גלגל של טרקטור..."

יכול אדם להיות מלמד, אבל הוא לא בר דעת.

המעלה השנייה, שצוק לה האדם כדי שיוכל ליעץ: שלא יהיה נוגע בדבר
שהוא דן ומיעץ אודותיו, כי אם הוא נוגע בדבר - השכל מפסיק לפעול.

המעלה השלישית: שיהיה נקי מנגיעות בכל תחומי חייו, שלא יהיה משחד
מאויסרסים אישיים כלשהם, כמו שמצאנו שצריך הדן להיות נקי מכל
סוג של שחד, כדי לפסוק בכל הלכה.

פעם אמרו ל"חזון איש" זצ"ל, שפלוני הוא אדם גדול, רק שלפעמים יש
לו נגיעות, אבל חוץ מזה הוא אדם גדול. אמר ה"חזון איש": אם היית
אומר לי, שהוא אדם גדול אבל לפעמים הוא אוכל חזיר - מילא. אבל
אדם שלפעמים נכנע לנגיעות - הדעה שלו מעוותת תמיד. הוא אף פעם
לא אדם גדול.

המעלה הרביעית: שיזכה לדעת תורה צרופה, לשכל האנושי יש גבול, אין
הוא יכול להרחיק לראות בכל ענין. רק על פי דעת תורה נתן לתת עצה
ישרה והגונה. ואין אדם זוכה לכון לדעת תורה אלא אם הוא מתמסר
כליל לתורה, שאז הוא זוכה לסייעתא דשמיא.

(רבי שלמה לוינשטיין שליט"א - נאה דורש החדש על ויקרא)

שמחה בהצלחת המתחרה

ואהבת לרעהו כמוך (י"ג)

לאחר נשואיו של רבי דוד'ל מלעלוב, הוא לא חפץ להתפרנס מן הצבור,
והיה נהנה מיגיע כפיו מחנות שבבעלותו, כשהוא עומד בה ומוכר מוצרי
מזון.

והנה ביום בהיר סגר רבי דוד'ל את חנותו. כששאלוהו מדוע עשה כך,
השיב: "בצדו השני של הרחוב פתח יהודי חנות דומה. בכל פעם שאני
רוצה יהודי נכנס לקנות בחנות המתחרה, אני שש ושמח שיש לאותו
יהודי פרנסה. אמנם התחלתי להרגיש שכאשר נכנסים לחנותי, נגרמת
לבעל החנות המתחרה עגמת נפש, ומכיון שאני רוצה לגרום ליהודי עגמת
נפש - סגרתי את החנות!"

בנו, רבי משה מלעלוב, הלך אף הוא בדרך אביו, ואף הוא פתח
חנות, ועמד ומכר מוצרי מזון ללקוחות. פעם אחת בא רבי משה וספר
לאביו שבסמוך לחנותו פתח יהודי חנות דומה, והלקוחות עברו לחנות
המתחרה.

אמר לו אביו: "אני מבין ממך שכבר אין לך פרנסה מן החנות. אך
האם יש בלבך תענוג ושמחה מכך שיהודי אחר מתפרנס בהרחבה? לכל
הפחות תוציא מהחנות שלך את הרוח הזה, לראות כיצד יהודי מתפרנס
בשפעו!"

(רבי מנשה ישראל רייזמן שליט"א - נאה דורש החדש על ויקרא)

מתוק מדבש

כניסת השבת – 18.49
יציאת השבת – 19.59
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 20.40
(אופק חדרה)

יום שישי בשעה 17.49 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 17.00 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 18.00
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
פרוכים האלים בעט ה'

שנה תשיעית - גיליון 353
פרשת אחרי מות - קדושים
תשפ"ג

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
שפת' הכנסת 'פית יוסף' ו'אפסת אחים' אפסת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

אומר הרב אלימלך בידרמן שליט"א: מכאן עלינו לדאוג לא לשבת במקומו של אבא'לה שבשמים! ומה הכוונה? ידוע ש'הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים'. כלומר: התפקיד של הקב"ה הוא לדאוג לנו לבריאות, לפרנסה וכו'... ואילו אנחנו צריכים לדאוג ליראת שמים שלנו ולכן צריך לדאוג לא לשבת במקומו של אבא... **מתוק מדבש!**

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם... לפני ה' תטהרו (טז, ל')
יום הכיפורים לא יחול לעולם בימים ראשון, שלישי ושישי. טעם נפלא מביא בעל ה'ברית כהונת עולם':
הקדמה: מובא במסכת כלים (יז, יד): 'ויש במה שנברא ביום הראשון טומאה' והסביר ר"ע מברטנורא זיע"א: ביום הראשון נבראה הארץ, והעושה כלי מאדמת הארץ כמו כלי חרס הם מקבלים טומאה. ביום שני אין בו טומאה, שבו נברא הרקיע והוא לא מקבל טומאה, ביום שלישי יש בו טומאה שבו נבראו האילנות, וכלי עץ מקבלים טומאה, ביום רביעי אין טומאה, שבו נבראו המאורות שלא שייך אצלם טומאה. ביום חמישי אין טומאה שבו נבראו העופות והדגים, שאם עשו מהם כלים הם לא מקבלים טומאה. ביום השישי יש טומאה שבו נבראו חיות, בהמות, שרצים ואדם, ואם עשה מהם כלים מקבלים טומאה, ושבת קודש הוא טהור כולו.

ופצוין פן ואפ מילתא דקדושתא

לד נישא לאביו ואלה 'אבא, אתה יודע לחתום
ב'ציונת ציוני'ס' 'ב'וודא, למה אתה יודע?
אונה הפן: 'תחתום לי אל התאודה קציונת ציוני'ס'

רציון וסיפור - מ' כאן באמת האנה?

את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו אני ה' (יט, ל')
מדוע נאמר אני ה' בסמיכות לשמירת השבת והמקדש? לפני התירוץ ברשותכם, סיפור אמתי מדהים (מרווה לצמא): ברוך ה' התקבלתי לחודש ניסיון למשרד שבו רציתי מאוד לעבוד. המשכורת הייתה גבוהה והשעות היו סבירות וכך יכולתי להמשיך ללמוד תורה כמה שעות בכלל בשעות אחר הצהריים והערב. יחד עם זאת העבודה הייתה מאוד תובענית, המעסיק היה תושב חוץ לארץ, וכולם סיפרו שהוא אמנם משלם יפה, אבל מי שמזייף זיוף קל בעבודה מועף הביתה מיד....

זו הסיבה שיום הכיפורים שכל מהותו היא טהרה, לא יכול לחול לעולם בימים אג"ו, שבהם נבראו דברים המקבלים טומאה אלא רק בימים שביסודם יש טהרה. **מתוק מדבש!**

חידה: איך קלורה מסכת 'בבא קמא' אפסת 'קדושים'?
תשובה: הקדמה א': הפרשה שיש בה הכי הרבה מצוות מוסריות היא פרשת '**קדושים**' (ואהבת לרעך כמוך, לא תשנא את אחיך בלבבך, בצדק תשפוט עמיתך ועוד...) הספר שכולל הכי הרבה ענייני מוסר הוא ספר **משלי** (שמע בני מוסר אביך ועוד...) והמסכת המוסרית ביותר במשנה היא מסכת '**אבות**'.
הקדמה ב': בבא = שער. קמא = ראשון. השער הראשון שיהודי צריך להיכנס אליו בלימוד התורה הוא לימוד המוסר, ואיך? ע"י שלשת הספרים הללו שר"ת שלהם הוא **קמ"א = קדושים, משלי, אבות...** **מתוק מדבש!**

ואז הגיעה אותה שיחת טלפון. זה היה לקוח מחו"ל בשם מיסטר פרנקל, הוא ביקש להתעדכן במספר פרטים הקשורים בהזמנה שלו. הסברתי לו שמי שמטפל בנושא שלו יגיע בעוד שעה, והוא מזמן להתקשר מאוחר יותר, מיסטר פרנקל לא אהב את התשובה ואמר ברוגז: 'אם זה שממונה על התיק שלי לא נמצא אין לי עם מי לדבר אצלכם' אמרתי לו שאני אנסה לבדוק, ובאמת פתחתי את התיק שלו, אבל ראיתי שהוא מאוד מורכב וענייני 'סליחה מיסטר פרנקל, אין לי כל דרך להבין את המהלכים האחרונים בתיק שלך, אני ממליץ לך להתקשר בעוד שעה, או שהבחור שמטפל בתיק יחזור אליך...' 'לא בעוד שעה ולא לעולם. אני צריך מידע עכשיו, ואם אין מידע כזה אני אחפש משרד אחר, שיטפל טוב יותר בעניינים שלי' הוא טרק את הטלפון!!!

ופצוין ההימנעות מחתולות מילתא דקדושתא:
ציתונאי אלא יהודי לקן 'איך לכות לאריכות ימים?'
אמר לו 'הקפדתי תמיד לא להתלוצח עם אף אדם'
הציתונאי ההמוס אמר: 'מה פתאום, לא יכול להיות'
אמר הלקן: 'אתה צודק!'

הייתי נבוך במקצת, הרגשתי שעשיתי את המקסימום...
לאחר כשעה חזר אברהם, איש הקשר של מיסטר פרנקל,

את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו... (יט, ל')
מובא בגמרא (שבת ק"ה, ב'): 'אלמלי שמרו עם ישראל שתי שבתות מיד הם נגאלים'.
רמז לדבר, אומר השל"ה הקדוש זיע"א בפסוק: אם 'את שבתותי תשמורו' שבתותי = שתי שבתות, התוצאה תהיה ש'את מקדשי תראו' נזכה מיד לראות את המקדש השלישי במהרה בימינו, אמנן! **מתוק מדבש!**

איש אמו ואביו תיראו (יט, ג')
מובא בשו"ע: 'כיצד מורא אב? לא ישב במקומו וכו'...'

ואתו הגיע המנהל, זו הייתה ההיכרות הראשונה ביננו, לחצנו ידיים, הוא שאל לשלומי, ועשה רושם שהוא מאוד מרוצה ממני.

ואז פניתי לאברהם 'יש לך לקוח בשם פרנקל?' 'כן, למה?' 'אל תשאל, הוא התקשר לפני כשעה, והתרגז מאוד, הוא רצה פרטים לגבי התיק שלו, ואמרתי לו שיתקשר כשתגיע כי אתה מטפל בתיק שלו, ולבסוף הוא טרק את הטלפון' 'הוא אמר מה?' התערב המנהל בשיחה, ואני בחוסר נעימות ניסיתי להסביר 'ניסיתי לעזור לו, פתחתי את התיק וצינתי באוזניו שאני ממש לא מבין את המהלכים האחרונים שלו, ואף התחייבתי לחזור אליו כשאברהם איש הקשר שלו יחזור...'

המנהל היה נרגז מאוד 'מיסטר פרנקל? זהו אחד הלקוחות הכי חשובים שלנו, ברור שהוא לא יחכה שעה, הייתי מצפה מעובד כמוך שיתאמץ קצת יותר, גם אם אתה לא מבין בתיק היית אמור להתאמץ ולענות לו' המנהל ניסה להתקשר בעצמו למיסטר פרנקל אך הוא לא ענה... לאחר חמישה ניסיונות הוא ענה, וביקש שלא יטרידו אותו בטלפונים, המנהל נראה כעוס מאוד ועזב את המשרד. היה ברור לי שזמני במשרד קצר...

כל הסיפור התרחש ביום חמישי, ביום שישי לא עובדים ואז הגיע יום שבת. נקל לתאר כמה היה עליי להתאמץ בשבת כדי לא לחשוב על העבודה ועל העתיד. ניסיתי לחייך ולשמוח, אצלנו בבית השבת נכנסת לפני הזמן, הילדים מחויכים ולבושים בגדים חגיגיים, מחכים בפתח שאלך איתם לבית הכנסת, הילדות אומרות לי בעיניים בורקות 'שבת שלום אבא' ואשתי מדליקה נרות שבת שאורם מפציע וממלא את הבית כולו... ורק אצלי בלב - חושך וחושך, ניסיתי לגרש את האפילה, נלחמתי ממש, זה היה קשה תאמינו לי, הרי חיפשתי חצי שנה עבודה, מה יהיה? ובכל אופן ניסיתי להסיר את הדאגה ולהתמקד בשמחת השבת הקדושה...

אני נוהג ללמוד עם הילדים קצת לאחר תפילת ערבית של ליל שבת בבית הכנסת, ניסיתי לספוג את הנחת מהם ולהתמקד בלימוד, להיות כל כולי עם הילדים, וזה היה קשה, הייתי שקוע במחשבות שפשוט הגיעו, נלחם עם עצמי אבל התרוממתי והצלחתי קצת להשתחרר ולהתמקד בשבת הקדושה ובלידים...

בדרך חזרה מבית הכנסת פתאום אומר לי הבן: 'אבא תראה, תינוק קטן מסתובב לבד' הרחוב היה ריק כמעט, וזמירות שבת נשמעו מן הבתים, פעוט כבן שנתיים הסתובב לו לבד, בבגדי שבת והיה נראה מותש לגמרי, אבל הוא לא בכה ואולי בגלל זה אף אחד לא פנה אליו. חיכינו חמש דקות, אף אחד לא הגיע, ניסינו לשאול לשמו, הוא לא ענה והחל לבכות. הבנתי שאין ברירה, האחריות היא שלי, ידעתי על בית גמ"ח לילדים אובדים שממוקם כעשרים דקות הליכה, שלחתי את הילדים הביתה, שיודיעו שאני מתעכב ולקחתי את הילד לגמ"ח.

כשהגעתי לבית הגמ"ח סיפרו לי שלפני כמה דקות הגיע מישהו בריצה ואמר שאבד להם תינוק בן שנתיים, וביקש שאם ימצאו שיבואו לעדכנו בכתובת מסוימת. כיוון

שהכתובת הייתה בדרך לביתי, הצעתי שאקח בעצמי את התינוק אליהם. הגעתי לכתובת, עליתי לבית המשפחה, אפשר היה לשמוע היטב את הקולות המודאגים מתוך הבית, דפקתי בדלת ומי לדעתכם פותח את הדלת???

ה...מנהל שלי (לשעבר כמעט)...

'אבד לכם ילד בן שנתיים?' שאלתי 'זהו הנכד שלי' ענה המנהל 'הוא בסדר גמור' עודדתי והשבתי את 'האבדה' הסב המאושר, ש'במקרה' (רק - מה) היה הבוס שלי, לא גמר להודות, 'איך זה שאף אחד לא שם לב לתינוק? הוא היה שם כשעתיים ורק אתה מצאת אותו? הסברתי לו שהרחוב המה אנשים שחזרו מבתי הכנסת, ואם התינוק לא בוכה אף אחד לא מעלה בדעתו שהוא ילד אובד... נפרדנו בלבביות ובתודה.

מה אומר ומה אדבר, ביום ראשון אני מגיע למקום העבודה, החברים נדים לי בראשם ומשתתפים בצערי, הבוס אמור להגיע ולשאת דברים על נהלים חדשים, וכנראה לפטר אותי...

הוא באמת מגיע, מחייך אלי כחבר טוב, העובדים לא תופסים מה קורה, הוא מתחיל לדבר על נהלי העבודה החדשים, על תקנים ותוספות ואז הוא פונה אלי: 'אני מודה שרצייתי לפטר אותך, אני באמת מצפה מעובדי להתאמץ קצת מעבר. אבל אתה יודע מה? גיליתי שכל אחד מתאמץ קצת בדברים הקשורים אליו, ואתה הוכחת מאמץ קצת מעבר, בדבר שלא קשור אליך, אתה הבחנת בתינוק אובד, ונשאת שם, ולא השארת אותו לאף אחד, אני לא יכול יקירי לפטר אותך, אתה יודע להתאמץ, אין לי ספק שתלמד לעשות זאת גם בעבודה...'

מסיים הבחור את סיפורו האישי ואומר: 'המנהל חשב שהתאמצתי כדי להשיב את התינוק, אבל אני יודע את האמת, מי שזימן לי את כל התרחיש הזה היה אבא'לה שבשמים שראה שבאמת התאמצתי, כן, התאמצתי מעבר ליכולת אנוש לא להיכנס עצוב ומודאג לשבת קודש, הרי השם ציווה 'וקראת לשבת עונג' לא רצייתי לאכזב את השם ולהיות עצוב, התאמצתי לכבוד השבת והשם סידר את כל היתר: שאמצא את התינוק, שאשיב אותו למשפחתו, ושאשיב לעצמי את מקום העבודה...'

כי הנחנה האנתי זה רק אכינו עשעש...

אחים יקרים! שאלנו למה דווקא בשבת ובמקדש נאמר אני ה'?

התשובה היא, כי להיות קדוש פירושו להיות מובדל ומפורש, וזה לא תמיד קל, וכאשר א-לוקים רואה שאתה מתאמץ ומקדש את עצמך בשמירת השבת, וב'מקדשי תיראו' דהיינו בהתאמצות שלך להתקדש כיהודי בתפילה במניין, בקביעת עיתים לתורה, בשליטה עצמית בשעת כעס, בצניעות ועוד... לך הא-לקים מבטיח 'אני ה'...' נאמן לשלם שכר טוב למתהלכים לפני (רש"י שמות ו', ב')

יהודי כזה וזכה להארה מיוחדת מהמלך...

אכאכא עשעש...

ה' יזכנו אמנן! שבת שלום ומבורך!!!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
מורר חמי ר' עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל
יחזקאל מצלאוי בן רחל ז"ל / תמר בת מוזל ז"ל / יהודית בת אסתר ז"ל
מימון ספירו בן מוזל טוב ז"ל

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה / אורי ישראל - רפוי"ש
סיון בת ימנה - רפוי"ש / אהרון בן מסעודה - רפוי"ש
דוריאן הוריה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפואה שלימה

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

או צרות הפרשה

פרשיות "אחרי מות" – "קדושים"

"ואל יבוא בכל עת אל הקודש מבית לפרוכת אל פני הכפורת אשר על הארון" [אחרי מות – טז, ב].

להלן שאלה שהתעוררה בימי שלוח הרקטות על ידי אוייבנו ימ"ש ברצועת עזה, בחודש תמוז תשע"ד: ביום שבת קודש, הגיעו ילדים רבים לשיעור תהילים בבית כנסת מסויים באחד מיישובי הדרום. באמצע השיעור, נשמעה לפתע אזעקה. בהלה גדולה תקפה את הנוכחים במקום, משום שבבית הכנסת היו חלונות ושמשות גדולות מזכוכיות שעלולות להתנפץ, וגם בקרבת בית הכנסת לא היה מרחב מוגן. הרב והילדים החלו באמירת פרקי תהילים ותפילה, אך כאן אירע דבר מעניין: אחד ההורים שבא עם בנו לשיעור, חרד היה לשלום בנו, ומצא עבורו 'מרחב מוגן' – תוך כדי צפירת האזעקה האיש רץ לעבר ארון הקודש, שבו מונחים ספרי התורה, והניח שם את בנו הקטן. ארון קודש זה בנוי בתוך כתלים עבים מאוד, ונחשב למקום המוגן ביותר בבית הכנסת. לאחר השבת, שלח האב את סיפור המעשה אל מו"ר הגאון יצחק זילברשטיין שליט"א, וסיים בשאלה: ידוע שארון הקודש שמניחים בו ספר תורה, דינו כתשמיש קדושה, ולכן אסור להשתמש בו בשום תשמיש של חול, וממילא נשאלת השאלה האם היה מותר לי לנהוג כפי שנהגתי. ובמידה ואסור היה לנהוג כך, האם אני זקוק לכפרה? השיב מו"ר שליט"א: מסופר בנביא (מלכים-ב' פרק י"א), שכאשר מת אחזיהו מלך יהודה, קמה אימו עתליה, והמיתה את כל זרע הממלכה מזרע דוד המלך, כדי שתמלוך היא ללא עוררים. כאשר ראתה בתה, יהושבע, את מעשיה האכזריים של אימה, מילטה את בן אחיה התינוק - יואש, שזה עתה נולד, מבין בני המלך המומתים, והסתירה אותו במשך שש שנים בתוך בית קודש הקדושים, ועליו התנבא דוד המלך (תהילים כ"ז): "כי יצפנני בסֶכֶה ביום רעה יסתירני בְּסֶתֶר אֶהְיוֹ". (עד שבשנה השביעית הוציאו יהודים הכהן ממקום מחבואו, ומשחו למלך תחת אביו. ומובא בילקוט מעם לועז: הטעם שהוציאו והמליכו את יואש בגיל שבע, כי אחת לשבע שנים מְפַנים את קודש הקדושים, והיו משלשים לתוכו את האומנים בתיבות, ולכן לא יכלו להצפינו שם יותר מזה, אחרת היו האומנים מגלים את הסוד...).

אכן, פשוט שאין ללמוד מהמסופר אודות יואש לנידון דנו, כי שם היה מדובר בפיקוח נפש ממש, כי איילולא החביאוהו בקודש הקדושים, היתה מוצאת אותו עתליה ורוצחת אותו, אך בענייננו אין לפנינו חשש סכנה מוחשי, אלא מדובר בסכנה רחוקה מאוד, ולכן עדיין לא מצינו היתר להיכנס לתוך ארון הקודש בשעת אזעקה. יש לציין, שנשאלנו בעבר אודות ילד-חמד, בן להורים שעדיין חילוניים לגמרי, שהחל להגיע לשיעורי תורה בבית הכנסת למרות איומי הוריו. באחת הפעמים שהגיע הבן לבית הכנסת, יצא האב לחפש אחריו, וכשהתקדם לעבר בית הכנסת, הבחין בו הבן ומיד פתח את דלת ארון הקודש, זינק פנימה, ושם התחבא מפני אביו... האב הגיע. במבט חמור-סבר החל לסקור את כל משתתפי השיעור, ומשלא מצא את בנו, שב על עקבותיו. ונשאלנו: האם היה מותר להיכנס ולהתחבא בתוך ארון הקודש? והשבנו: היה מותר לילד להטמין עצמו בתוך ארון הקודש (כשאין 'מקום מבטחים' אחר), וזאת משום שכל האיסור להשתמש בארון הקודש בדברי חול, הוא משום שזהו בזיון לקדושה, אך כאן, אדרבה, זהו כבוד התורה, שנשמת הילד תנצל מרדת שחת, ותעלה מעלה מעלה בתורה. וכמו שמצינו שהמוביל ספר תורה ממקום למקום, וקיים חשש שהספר יגנב ויתבזה על ידי נוכרים, אזי מותר לו להניח את הספר תורה על החמור ולישב עליו, כשלא קיימת עצה אחרת לשמור על הס"ת (כמבואר ב"יורה דעה סי' רפ"ב סי"ג). אולם אין נידון זה דומה לשאלתנו, כי כאמור שם הכניסה לארון הקודש היא לכבוד התורה, לצורך לימוד התורה, אך כאן ההצלה היא מפחד האזעקה, ועדיין לא שמענו היתר לנהוג כך. ולכן, למעשה נראה שבנידוננו הסכנה לא היתה גדולה, ולא היה ראוי להכניס את הילד לארון הקודש.

ובדבר השאלה אודות ה'כפרה', השבנו לאב: אין צריך כפרה, כי עשית זאת מתוך התקפת בהלה, אך בכל זאת טוב תעשה אם תשתדל ליפות בדרך כלשהי את ארון הקודש! וכעין המסופר בנביא (שמואל-א' פרק ה'-ו'), שהפלישתים לקחו בשבי את ארון האלוקים, ויד ה' פגעה בהם וניגפו בייסורים גדולים, והיתה מהומת מוות בכל מקום שאליו העבירו את הארון, עד שהחליטו לשלוח את הארון בחזרה למקומו, בצירוף 'אֶשֶׁם', ככפרה על מעילתם בקודש, וכדי שישוּב חרון אף ה' מהם. הניחו אפוא הפלישתים בצד הארון, ארגו עם כלי זהב יקרים, ושלחוּם בעגלה המוּנהגת על ידי פרות. כשהגיעו הפרות לבית שמש, הורידו הלויים את ארון ה' והניחוהו על אבן גדולה, ואת ארגו הזהב הניחו בסמוך לארון. הרי לנו, שיש מקום לכפר על פגיעה בארון ה', על ידי ייפוי והאדרתו. לסיכום: (א) לא ראוי היה להכניס את הילד לארון הקודש. (ב) מן הדין האב אינו זקוק לכפרה על מעשיו, אך טוב שיתרום דבר מה לייפוי ארון הקודש (ופריו מתוק).

"בזאת יבוא אהרון אל הקודש" [אחרי מות - טז, ג].

רבי אמנון ממגנצא זצ"ל, שחי לפני כתשע מאות שנה, דור אחד קודם הרמב"ם, והיה מבעלי התוספות, חיבר את הפיוט "ונתנה תוקף קדושת היום כי הוא נורא ואיום" (והמעשה שהביאו לכך ידוע ומובא במחזורים), בפיוט זה, הוא מזכיר שהכול נגזר בראש השנה – "מי יחיה ומי ימות, מי בקיצו ומי לא בקיצו, מי במים ומי באש, מי בחרב ומי ברעב... מי ישפל ומי ירום". בסוף הפיוט נאמר: "ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה". מעל למילים: "ותשובה ותפילה וצדקה", נכתב: "צום, קול וממון". צום – זו תשובה. קול – זו תפילה. ממון – זו צדקה. אלו הם שלושת הדברים שבכוחם לבטל גזרות. המילה "צום" עולה בגימטריה מאה שלושים ושש, וכך גם המילים "קול" ו"ממון". אם כן מספרם שווה, וביחד עולים כולם למניין ארבע מאות ושמונה, שזו הגימטריה של המלה "זאת". זהו שאומר הכתוב: "בזאת" – על ידי שלושת חלקי התשובה: צום, קול וממון, "יבוא אהרון אל הקודש" – על ידם יתכפרו עוונות בני ישראל. על זה נאמר בתהילים: "איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת" – "בער" עולה למניין מאתיים שבעים ושתים שהם פעמיים מאה שלושים ושש. רמז לכך שאדם העושה שניים מתוך שלושת חלקי התשובה ולא את שלושתם, הוא "בער".

ממשיך הפסוק ואומר: "וכסיל לא יבין את זאת" – הוא לא מבין שעיקר התשובה היא על ידי ה"זאת", הצום הקול והממון (דורש ציון).

"כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגור ובמצנפת בד יצנוף בגדי קודש הם" [אחרי מות - טז, ד].

"כתונת בד" – על גוף הכהן הייתה כעין חולצה ארוכה. "ומכנסי בד" – אלו מכנסיים. "ובאבנט בד" – זהו האבנט שהיה כרוך סביב גופו, וארכו היה ל"ב אמה. "ובמצנפת" – זה הכובע. אלו ארבעת בגדי כהן הדיוט. כל מקום שנאמר "בד" הכוונה לבד העשוי פשתן. הלוּבש בגד פשתן, שום מזיק לא יכול לו. לא שטן, לא פגע רע, לא עין הרע ולא כשפים. כשפרעה מינה את יוסף הצדיק למלך על מצריים, נאמר בתורה: "וילבש אותו בגדי שש" – בגדי שש הם בגדי פשתן (גם המילה "בד" עולה בגימטריה שש). מדוע הלבישו בבגדי שש? כי ידע פרעה שיוסף הוא ירכש' טוב עבור מצרים, שכן בעתיד יציל אותה מחרפת הרעב. אבל מצרים מלאה בחרטומים ומכשפים שעלולים להזיק לו. לכן, מיד כשמינהו, הביא חייט שיתפור לו בגד פשתן מראשו עד רגליו, לשמירה מפני כל המכשפים והמזיקים למיניהם. מטעם זה מובא בפסוקים, שיש עניין להלביש את הנפטר בתכריכים העשויים פשתן, ולא זו בלבד, אלא יש עניין שגם חוטי התפירה יהיו מפשתן, וזאת בכדי לשמרו מפני המזיקים.

אלו, אם כן, היו הבגדים שהכהן לבש, בגדי פשתן. בגדים אלו, נאסר על הכהן ללבושם עד שהתרחץ. ואחרי הרחצה, חייב היה הכהן לנגב את עצמו היטב, כי אם תישאר טיפת מים, הריהי חוצצת בינו לבין בגדים, והבגדים היו צריכים להיות על גופו דווקא. על כך אנו אומרים בסדר עבודת כהן גדול ביום הכיפורים: "ירד וטבל, עלה ונסתפג" – "נסתפג" הכוונה שניגב עצמו במגבת.

למה אמר "בגדי קודש"? בזמננו, בגד לבן מראה על חשיבות ועל הופעה מכובדת. עד כדי כך, שרבי חיים פלאגי זצ"ל כתב, שאסור לאדם ללבוש בגד לבן בשבת, במקום שאחרים אינם לובשים, משום יוהרא, והעושה כן יהא בנידוי, חוץ מחכם גדול ומפורסם, אבל לא אדם מן השורה, אפילו אם הוא תלמיד חכם. גם רבי שלמה אליעזר אלפנדרי כתב כך. כל זה כיום, אבל בזמן חז"ל, בגד לבן היה בגד פשוט, ובגד צבעוני נחשב לבגד חשוב. מה הראיה שבגד צבעוני היה בגד חשוב? – על מרדכי היהודי כתוב שיצא מלפני המלך, "בלבוש מלכות תכלת וחור, ותכריך בוץ וארגמן... ועטרת זהב" – בגד צבעוני.

ומה הראיה שבגד לבן היה בגד פשוט? – הגמרא מספרת שבתקופה ההיא היו רגילים להלביש את הנפטר בבגדים החשובים, היפים והמפוארים שלו, וכך היו מוציאים אותו לרחוב, להלוויה, ועם בגדים אלו גם היה נקבר. והעניין, שהיו להם בגדים פשוטים, בלויי סחבות, היו מתביישים להוציא את הנפטר לרחוב. מה עשו? היו לוקחים את הנפטר, מניחים אותו בבית הלוויות ובורחים משם, מפני הבושה. ראה רבן גמליאל שהעניין מתביישים, ואינם קוברים את הנפטר בכבוד הראוי, תיקן שיקברו את הנפטר אך ורק בבגדי פשתן פשוטים ולבנים, שכן בגדי פשתן מחירים זול, כך שאפילו עני היה יכול לרכושם, והצבע הלבן מורה על בגד פשוט.

לכן הכהן הגדול היה לובש ביום הכיפורים בגדי לבן, שהם בגדים פשוטים, כדי שלא יתגאה. ואומרת לו התורה: דע לך, "בגדי קודש הם" – הבגדים הללו אינם בגדי התפארת אלא בגדי קודש.

(יש טעם נוסף שביום הכפורים לבש הכהן הגדול בגדי לבן ולא בגדי זהב, מפני שאין קטגור נעשה סגור, שאם היה לובש בגדי זהב – היה מזכיר בזה את מעשה העגל הזהב. לכן לבש בגדי לבן) (דורש ציון).

"קדושים תהיו" [קדושים - יט, ב]. בנו בחרת מכל עם ולשון.

עם ישראל לבדו קיבל את היכולת להתקדש ולהיות עם קדוש. לא כן אומות העולם הטמאים מעצם הווייתם. הם אינם יכולים להתקדש, אף אם ינהגו בכל מיני גינוני קדושה. "כי עם קדוש אתה לה' אלוֹקֵיך בך בחר... להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה".

מעשה בישמעאלי שפגש את רבנו שלמה בנו של הרשב"י, הלא הוא רבנו שמעון בן צמח דוראן. פנה ואמר לו: "למדתי את כל התנ"ך וגם קראתי את פרשת קדושים שבה מצווה אתכם אלוֹקֵיכם: 'קדושים תהיו', ותמהני עליכם, אומרים אתם שהינכם קדושים, אם כן מדוע אינכם רוחצים את גופכם לפני התפילה, כמונו הישמעאלים?" שהרי מנהג ידוע אימצו לעצמם הישמעאלים – בטרם הם מתפללים הם רוחצים את ראשם, את זרועם ואת רגליהם. בזאת שונים הם מן היהודים, אשר מקפידים בבוקר על נטילת ידיים בברכה, ובשאר התפילות, אם בא מן השוק ויודע שנגע במקומות המטונפים או המכוסים, צריך ליטול ידיים אך ללא ברכה... נענה לעומתו רבנו שלמה: "אם תישבע לי בנביא שלך שלא תכה אותי למשמע התשובה שלי, אענה לך". נשבע הערבי.

שאלו רבנו שלמה: "האם מותר לאכול תרנגול? – כן. וצפרדע? – אסור. וסרטן? – אוי ואבוי. שני המינים הללו אסורים באכילה למוסלמים. "תמה אני לפרש הדבר" – המשיך רבנו – "הלא התרנגול אין כמוהו נובר באשפתות, ובכל זאת אנו לוקחים ושוחטים אותו. ואלו הצפרדע והסרטן, שנמצאים כל היום במים, ובכל רגע מחייהם טובלים במקווה... נחשבים בעינינו למשוקצים". הישתומם המוסלמי: אכן שאלה גדולה, מעודו לא חשב על כך.

"התשובה פשוטה" – ענה לגוי בן הרשב"י – "התורה אמרה שהם טמאים, ומכיוון שכן לא יועילו להם כל המים שבעולם. אף אתם, כיוון שאתם טמאים, כל מים שבעולם לא יועילו לכם".

חרה אפו של הישמעאלי ואמר: "בן מוות אתה! אלמלא הייתי נשבע לך, הייתי הורגך!"

הנביא ישעיה מנבא בשם ה': "המתקדשים והמטהרים אל הגנות אחר אחר בתוֹך אוכלי בשר החזיר והשקץ והעכבר יחדו יספו נאום ה'". במי עוסק פסוק זה? מי הם המתקדשים והמטהרים? באר רבנו בחיי כי הנביא כיוון דבריו לנוצרים ולמוסלמים: "המתקדשים" הם הנוצרים, שכאשר הם רוצים להתפלל הם מצטלבים ועושים את עצמם צדיקים וקדושים. מדברים רבות על אהבת האדם, ובפועל רוצחים עמים שלמים. "והמטהרים" – הם הערבים, הרוחצים ידיהם ורגליהם וכל גופם כשהם מתפללים. "אחר אחר בתוֹך" – רמז ליום המנוחה שלהם: המוסלמים שובתים ביום ששי, הנוצרים שובתים ביום ראשון, ואנחנו "בתוֹך", ביום השבת שהוא ביניהם, ואם עדיין לא הבנו במי מדובר – אומר רבנו בחיי – ממשך הנביא ומסביר: "ואוכלי בשר החזיר" – הלא הם הנוצרים. "והשקץ והעכבר" – הם המוסלמים. עליהם אומר הנביא: "יחדו יספו נאום ה' – הקב"ה ינקום משניהם.

נמצאים אנו כעת בתקופה שבה כל מיני גורמים מפריחים כל מיני סיסמאות בנוסח: "גם הם נבראו בצלם אלוֹקֵיכם"... "גם הם בני אדם"... ההצהרות הללו נועדו לדבר אחד – להטמיע את המחשבה שהגויים כמונו, וממילא גם אנחנו יכולים להיות כמותם... זו המטרה שלהם! זו כוונתם בטשטוש התחומים בינינו לבין גויי הארץ. אין זו השקפת התורה כלל וכלל!

אנו מברכים בכל יום "שלא עשני גויי". במועדים אנו אומרים: "אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל הלשונות, וקידשתנו במצוותיך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול הקדוש עלינו קראת".

עלינו קראת – ולא על אובמה, פוטיין או על שום גוי אחר בעולם... אף אחד מהם לא נבחר!

אנחנו זכינו להיוולד כיהודים, לחיות כיהודים ובעזרת השם נקבל פני משיח צדקנו כיהודים (דורש ציון).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוריאל חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מונירה ז"ל, לע"נ ר' עזיזולה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשוור ז"ל, לע"נ דוד בן כורשיד ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ יצחק בן ליבה ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ דוד בן שרה ז"ל, לע"נ טובה בת כורשיד ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ ענייט בצאלא בן כשוור ז"ל, לע"נ דוד חסוב בן רבקה ז"ל, לע"נ בנימין בן רחל ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ יחזקאל בן מזל ז"ל, לע"נ אברהם בן סולטנה ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ לי כהן בן פולין ז"ל, לע"נ מאיר בן עזיזה ז"ל, לע"נ אליהו בן מרים ז"ל, ולע"נ כל נפטי עם ישראל.

למעוניינים בהפצת העלון: 03-5592523. לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: otzarot.hparasha@gmail.com

שמחת החבריא כשהגיעו לפרשת קדושים על טו"ב אורות של תורת הנסתר שגילה רשב"י

במים הראשונים שלפני הסעודה, ובמים האחרונים שאחרי הסעודה, ובשמן הטוב שסכים בהם את הידים, ובברכת המזון שלאחריהם, עם כל זאת מאחר שבמדרש דרשו פסוק זה על ג' קדושות שהעליונים מקדשים להקב"ה בכל יום, אשר מתוכן מניח אחת על ראשו ושתים על ראשם של ישראל, מן הראוי לקשר את דרשת הגמרא עם דרשת המדרש, איך שתי הדרשות מתקשרות יחד לג' קדושות שהמלאכים מקדשים להקב"ה בכל יום.

מתוך ע"ב אורות כמנין חס"ד גנז הקב"ה י"ז אורות כמנין טו"ב

ונראה לבאר כל זה על פי הקדמה יקרה מאירת עינים ממשנתו הטהורה של רבינו האריז"ל ב"שער הכוונות" (כוונת העמידה דרוש ב), אשר דיבר בקדשו לבאר מה שתיקנו אנשי כנסת הגדולה לומר בברכה הראשונה של תפלת שמונה עשרה: "גומל חסדים טובים וקונה הכל", והגם שדבריו הקדושים כדרכו בקודש נאמרו בדרך סוד, נבאר הענין בדרך השווה לכל נפש כפי שהובאו בספרי חסידות.

ידוע מה שמבואר בספרים הקדושים שהקב"ה מחיה את כל העולם במדת החסד, כמו שכתוב (תהלים פט-א): "כי אמרתי עולם חסד יבנה". מבאר האריז"ל שכל השפע שיורד ממדת החסד כלול מע"ב אורות כמנין חס"ד, אולם מתוך ע"ב אורות אלו מאיר הקב"ה בעולם רק נ"ה אורות כמספר הכל"ל, ואילו שאר י"ז אורות העליונים שהם כמספר טו"ב, נשארו גנוזים למעלה ואינם יורדים למטה.

על פי האמור מבאר האריז"ל בדרך סוד מה שגילו לנו חכמינו ז"ל בגמרא (חגיגה יב.): "אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו, כיון שנסתכל הקב"ה בדור המבול ובדור הפלגה, וראה שמעשיהם מקולקלים עמד וגנזו מהן, שנאמר (איוב לח-טו) וימנע מרשעים אורם, ולמי גנזו, לצדיקים לעתיד לבוא, שנאמר (בראשית ט-א) וירא אלקים את האור כי טוב".

לפי האמור הביאור בזה, כי האור שברא הקב"ה ביום ראשון הוא אור החסד הכלול מע"ב

"משל לבני מדינה שעשו ג' עטרות למלך, מה עשה המלך נתן בראשו אחת ושתים בראשם של בניו, כך בכל יום ויום העליונים מכתירים להקב"ה ג' קדושות, מה הקב"ה עושה, נותן בראשו אחת ושתים בראשן של ישראל, הדא הוא דכתיב דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו, והתקדשתם והייתם קדושים".

והנה מה שמסיים המדרש להביא שני פסוקים: "הדא הוא דכתיב דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו, והתקדשתם והייתם קדושים". כוונתו לפרש בזה הכתוב: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם". כלומר הקב"ה אומר לישראל: "קדושים" תהיו בלשון רבים ומיעוט רבים שנים, שתתקדשו בשתי קדושות שנתתי בראשם של ישראל, "כי קדוש אני ה' אלקיכם", כי קדושה אחת לקחתי לעצמי כביכול בראשי.

ומה שהביא המדרש: "והתקדשתם והייתם קדושים", כוונתו לפרש בזה הפסוק להלן בפרשתנו (ויקרא כ-ז): "והתקדשתם והייתם קדושים כי אני ה' אלקיכם". פתח הכתוב בשתי לשונות של קדושה: "והתקדשתם והייתם קדושים", לרמז שנצטוו ישראל להתקדש בשתי קדושות שנתן הקב"ה בראשם, ומסיים "כי אני ה' אלקיכם", כנגד הקדושה שנתן הקב"ה כביכול בראשו. אלא שעתה צריך ביאור, מה הן ג' הקדושות שהעליונים מקדשים להקב"ה בכל יום, שמתוכן נותן הקב"ה כביכול בראשו אחת ושתים בראשם של ישראל.

עוד ראוי להתבונן במה שדרשו בגמרא (ברכות גג:) פסוק זה: "והתקדשתם אלו מים ראשונים [נטילת ידים לפני הסעודה], והייתם קדושים אלו מים אחרונים [שבסוף הסעודה], כי קדוש זה שמן הטוב [שסכים על הידים אחרי מים אחרונים כדי לנקותן מזהומת המאכל], אני ה' אלקיכם זו ברכה" [ברכת המזון]. ופירש המהרש"א שכוונתם לדרוש הפסוק הנזכר בפרשתנו: "והתקדשתם והייתם קדושים כי אני ה' אלקיכם".

והנה הגם שבהשקפה הראשונה כוונת הגמרא ברורה לדרוש מקרא זה על קדושתם של ישראל,

לקראת שבת קודש הבאה עלינו לטובה פרשת קדושים, שאנו נמצאים בה בתוך ימי הספירה שהם הכנה לקבלת התורה בחג השבועות, אשר במרכזם חל היום הקדוש והמיוחד של ל"ג בעומר יומא דהילולא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, דבר בעתו מה טוב להקדים להשתעשע עם החבריא של רבי שמעון בר יוחאי, שנתמלאו בשמחה כשהגיעו לפרשת קדושים, כמו שמבואר בזוהר הקדוש (פרשתנו פא.):

"תאני רבי אבא, פרשתא דא כללא דאורייתא היא, וחותרא דקושטא דגושפנקא היא. בפרשתא דא אתחדשו רזין עילאין דאורייתא, בעשר אמירן וגזרין ועונשין ופקודין עילאין, דכד מטאן חבריא לפרשתא דא הוו חדאן". פירוש: "תנא רבי אבא, פרשה זו היא כללות כל התורה וחותרם האמת. בפרשה זו נתחדשו סודות עליונים, בעשרה מאמרות וגזירות ועונשים ומצוות עליונות, שכאשר הגיעו החברים לפרשה זו היו שמחים".

פתח דברינו יאיר לבאר שמחתם הגדולה של החבריא כשהגיעו לפרשת קדושים, על פי מה שפתח הכתוב בפרשתנו פרשת קדושים (ויקרא ט-א): "וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם, קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם". דרשו על כך במדרש (ויק"ר כד-ט): "קדושים תהיו, יכול כמוני, תלמוד לומר כי קדוש אני, קדושת למעלה מקדושתכם". ותמהו המפרשים איך יעלה על הדעת להשוות קדושת ישראל לקדושת ה', עד שהקב"ה צריך להבהיר: "כי קדוש אני, קדושת למעלה מקדושתכם".

ג' קדושות שתים על ראש ישראל ואחת על ראש הקב"ה כביכול

כדי לבאר כל זה אשא עיני אל ההרים, לבאר מאמר פלא שהקדימו חכמינו ז"ל במדרש (שם ח) לפרש הכתוב: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם", שהכוונה בזה על ג' קדושות שהעליונים מקדשים להקב"ה בכל יום, באומרים (ישעיה ו, א): "קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו", והנה מה שדרשו על כך:

**זוהר הקדוש: "דכד מטאן חבריא לפרשתא דא הוו חדאן"
כשהגיעו החבריא של רשב"י לפרשת קדושים שמחו**

**רבינו האריז"ל: שורש החסד הוא ע"ב אורות כמנין חס"ד
אולם י"ז אורות כמנין טו"ב הם אור הגנוז**

**"גומל חסדים טובים", מתוך ע"ב של חס"ד מסתיר הקב"ה טו"ב אורות
"וקונה הכל", מגלה בעולם נ"ה אורות כמנין הכ"ל"**

**אהבת שלום: ע"ב אורות מתחלקות לד' פעמים ח"י בד' עולמות
אבל מעולם האצילות אין מתגלה רק אור אחת שהם נ"ה אורות**

אורות כמספר חס"ד, וראה שאין הרשעים ראויים להשתמש בהם, גנו את י"ז אורות העליונים כמספר טו"ב, ועל כך נאמר (שם): "וירא אלקים את האור כי טוב, ויבדל" וגו', שהבדיל מהם טו"ב אורות וגנום לצדיקים. הנה כי כן זהו ביאור הברכה: "גומל חסדים טובים", מתוך ע"ב אורות כמנין חס"ד שהאיר הקב"ה ביום הראשון לבריאת העולם, גומל הקב"ה ומבדיל י"ז אורות כמנין טו"ב שהוא גונם אצלו, "וקונה הכל", הקב"ה מקנה לעולם רק נ"ה אורות כמנין הכ"ל.

ע"ב אורות הראשונים התפשטו והאירו בכל ד' העולמות

יש להוסיף תבלין לבאר לפי זה מה שהגדירו בגמרא: "אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו", על פי מה שמצינו בספרי חסידות ביאור נפלא בדברי האריז"ל, הטעם שגילה הקב"ה בעולם דוקא נ"ה אורות וגנו י"ז אורות כמנין טו"ב, והנה מה שכתב על כך ב"אהבת שלום" להרה"ק רבי מנחם מענדיל מקאסוב ז"ע (פרשת כי תשא ד"ה או יאמר) בלשון קדשו:

"דהנה ידוע שהשם הוי"ה הוא חיות כל העולמות, והנה בבריאת העולם היה מאיר שם הוי"ה במילוי יודיין [יוד ה"י וי"ו ה"י] שהוא בגימטריא ע"ב וגימטריא חס"ד, והנה השם הזה נחלק לד' חלקים נגד ד' העולמות, היינו אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, כנודע, נמצא שכל חלק הוא י"ח אורות.

והנה חלק הראשון שהוא נגד עולם האצילות עמד וגנוז, על דרך אמרם ז"ל (חגיגה יב). ראה שאין העולם כדאי עמד וגנוז, ואין נתגלה מחלק הראשון שהוא נגד עולם האצילות רק נקודה אחת, בכדי להחיות העולמות, וי"ז נקודות שהם בגימטריא טו"ב נשארו חתימין בגניזו עד לעתיד, והוא הטו"ב הגנוז לצדיקים, על דרך הכתוב (תהלים לא-ב) מה רב טוב"ך אשר צפנת ליראך, וזהו וירא אלקים את האור כי טוב"ב, עמד וגנוז לצדיקים."

וכן כתב ב"אמרי נועם" (פרשת לך לך אות ח): "וידוע מדברי האריז"ל אשר החס"ד נתחלק לארבע פעמים ח"י, והתנהגות העולם הוא על ידי שלש פעמים ח"י, ועוד אחד המאיר מן ח"י העליון, ונשאר מספר טו"ב הגנוז, ובהופיע אור הגנוז אז נשלם הטו"ב אל נ"ה אורות ונעשה חסד גמור. וזהו גומל חסדי"ם טובי"ם וקונה הכל".

מעתה מבואר היטב מה שדקדקו חכמינו ז"ל לומר בלשון קדשם: "אור שברא הקב"ה ביום ראשון", על פי הידוע שיום הראשון משבעת

אלא תורה, שנאמר (משלי ד-ב) כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל תעזובו". ויש לומר הביאור בזה על פי מה שגילה הבעש"ט הקדוש ז"ע, כי האור הגנוז לצדיקים גנו בתורה, וזהו הפירוש בגמרא שגנוז "לצדיקים לעתיד לבוא", דהיינו לצדיקים שעתידים לבוא בעולם, כמו שהביא נכדו ב"דגל מחנה אפרים" (פרשת בראשית ד"ה וירא):

"ושמעתי מאדוני אבי זקני נשמתו עין זללה"ה, היכן גנוז האור ההוא, ואמר שהשם יתברך גנוז בתורה, ולכן משתמשין צדיקים בכל דור ודור באור ההוא... שיכולין להסתכל בו מסוף העולם ועד סופו, כמו שראו עיני ממש כמה מעשיות, מה שכתב לדודי זקני המנוח ר' גרשון קוטיבור ז"ל לארץ הקדושה, איך שראה אותו בשבת בחוץ לארץ, ומה זה עשה בחוץ לארץ. והשיב לו דודי זקני באגרת שבאותו שבת עשה איזה גביר ברית מילה בחוץ לארץ, ושלח אחריו להיות מוהל אצלו, וכהנה וכהנה אשר קצרה היריעה מהכיל, אשר הסתכל ממש מסוף עולם ועד סופו, והכל היה על ידי אותו אור שנגזר בתורה".

מעתה מבואר היטב אומרים: "אין טוב אלא תורה", ללמדנו שהקב"ה גנו בתורה את י"ז האורות כמספר טו"ב, כדי להאיר בהם לעוסקים ומתייגעים בתורה. ומביא ראיה לכך ממה שאומר הקב"ה: "כי לקח טוב נתתי לכם", כלומר אפילו אותן טו"ב אורות שגזזתי גם כן נתתי לכם, והעצה לזכות לכך היא, "תורת אל תעזובו", שתעסקו בתורה הנקראת טו"ב על שם טו"ב אורות הגנוזים בה.

הנה כי כן זהו שהתפלל דוד המלך: "אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי", כמו שפירש האריז"ל שאזכה לקבל הארה גם מ"ז אורות כמספר טו"ב שגנוז הקב"ה, כדי לקבל בכך הארה מכל ע"ב אורות כמספר חס"ד, ועל זה הוסיף לפרש איך הוא רוצה לזכות לכך, "ושבתי בבית ה' לאורך ימים", על ידי שאזכה לשבת בבית ה' לעסוק בתורה שנקראת טו"ב.

ימי בראשית הוא כנגד המדה הראשונה משבע המדות, מדת החסד הכוללת ע"ב אורות כמנין חס"ד, ועל כך אמרו, "אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו", כי אור זה מתפשט ומתחלק בכל ד' עולמות אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, והרי זה מסוף העולם של אצילות עד סוף העולם של עשיה, אולם כשראה הקב"ה מעשיהם של הרשעים, גנו מהם י"ז אורות מעולם האצילות, ולא השאיר מהם רק אור אחד כדי להאיר לעולם.

ב"אהבת שלום" מוסיף לבאר כמה פעמים, כי בשבת קודש שהיא מעין עולם הבא מתגלה גם טו"ב אורות אלו הגנוזים בששת ימי החול, והנה מה שכתב בפרשת לך לך בלשון קדשו:

"והנה הטוב הגנוז אינו מתגלה רק בשבת קודש, על דרך מאמר חכמינו ז"ל (שבת י) מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבתי שמה [ואני מבקש ליתנה לישראל]. ועל כן אנו אומרים בשבת קודש (תהלים צב-א) מזמור שיר ליום השבת טו"ב להודות, כי אז מתגלה הטוב הגנוז, ובוודאי אז טוב להודות, וגם מזמור שיר ליום השבת ראשי תיבות למשה, שנאמר בו (שמות ב-ב) ותרא אותו כי טוב הוא".

"אין טוב אלא תורה" שגנוזים בה טו"ב אורות

נחזור לדברי האריז"ל שמפרש לפי זה תפלתו של דוד המלך (תהלים כג-ו): "אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי". התפלל לפני הקב"ה שיזכה לקבל הארה גם מן טו"ב אורות הגנוזים כדי לקבל כל ע"ב אורות כמנין חס"ד, וזהו "אך טוב וחסד" - טו"ב אורות המשלימים את ע"ב אורות כמנין חס"ד, "ירדפוני כל ימי חיי", שאזכה לקבלם. אלו תוכן דבריו הקדושים.

כעבדא קמיה מאריה נראה להוסיף תבלין לדברי האריז"ל, לפרש לפי זה המשך הכתוב: "אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי ושבתי בבית ה' לאורך ימים", על פי מאמר הגמרא (ברכות ה): "אין טוב

האור הגדול המתגלה בשבת, ומזה השכיל לבחור
לישראל את יום השבת ליום מנוחה.

רשב"י ניצוץ משה זכה לתורת הנסתר שהיא מן טו"ב אורות המתגלים בשבת

דבר בעתו מה טוב להעלות על שלחן מלכים,
כי על פי האמור יפתח לנו פתח להבין מה שהאריך
ה"בני יששכר" (אייר מאמר א) לבאר ענין השמחה
הגדולה של ל"ג בעומר, כי מיום ל"ג בעומר עד
סיום ימי הספירה ישנם י"ז ימים כמספר טו"ב,
שהם רמז על תורת הנסתר שגילה רשב"י שהיא
מאור הגנוז שנקרא "טוב", כמו שכתוב: "וירא
אלקים את האור כי טוב". והוסיף לבאר בזה בלשון
קדשו (שם אות ג):

"מנהג ישראל תורה הוא להדליק נרות ומאורות
ביום זה, לכבוד האור כי טוב שמתחיל להתנוצץ
ביום זה היקר ל"ג בעומר, טו"ב ימים קודם מתן
תורה, ולכבוד נשמת מאור התורה בוצינא קדישא
אשר נתגלה ביום הזה, וביום הזה עלה לשמי
מרומים והוא יומא דהילולא דיליה, לאורו נסע
ונלך לכבוד ספרו הקדוש זוהר, המאיר ומבהיק
מסוף העולם ועד סופו, והוא מאיר לנו בגלותנו עד
כי יבוא משיח צדקנו".

לפי האמור יש להוסיף תבלין לבאר מה שזכה
רשב"י לכך, על פי מה שגילה רבינו האריז"ל
ב"ליקוטי ש"ס" (מסכת שבת לג): "דע כי הרשב"י
עליו השלום היה ניצוץ ממשוה רבינו ע"ה, וכמו
שמשוה ברח מפני חרב פרעה והשיג שלימותו
שם במדבר, כך הרשב"י ברח מפני הקיסר והשיג
שלימותו שם במערה המדברה בלוד".

לכן כמו שזכה משה רבינו בשעת לידתו:
"ותרא אותו כי טוב הוא", שנתמלא כל הבית
באור הגנוז של טו"ב אורות המתגלים בשבת,
ולכן בחר לישראל במצרים את יום השבת ליום
של מנוחה, כן זכה רשב"י הניצוץ של משה
לגלות ביום ל"ג בעומר שהוא טו"ב ימים לפני
קבלת התורה, את תורת הנסתר שהוא מהאור
הגנוז של טו"ב אורות.

מה נפלא להבין בזה מה שמצינו בזוהר הקדוש
(פרשת נשא קמ"ד): "רבי יהודה קארי ליה שבת דכולהו
שיתא מניה מתברכין, דכתיב (שמות כ-ו) שבת לה',
(שם טז-כג) קודש לה', מה שבת לה' קודש, אוף רבי
שמעון לה' קודש". פירוש, רבי יהודה היה מכנה
את רבי שמעון בר יוחאי בתואר "שבת". לפי
האמור הביאור בזה, כי גם הוא כמשה רבינו זכה
שנתגלו לו טו"ב אורות הגנוזים המתגלים בשבת
שהיא תורת הנסתר.

**גמרא: "תורה ללמדה זו תורת חסד", כי בזכות שמגלה
מתורתו לאחרים מגלים לו מן השמים תורת הנסתר**

**מאור עינים: בלידת משה כתוב "ותרא אותו כי טוב הוא"
שנתמלא כל הבית אורה, באור הגנוז הנקרא טו"ב**

**בני יששכר: מל"ג בעומר עד חג השבועות ישנם י"ז ימים
כמספר טו"ב כנגד תורת הנסתר שהיא מהאור הגנוז**

**כמו שזכה משה רבינו לגילוי טו"ב אורות
כן זכה רשב"י שהיה הניצוץ ממשוה רבינו לגילוי תורת הנסתר**

"ותרא אותו כי טוב הוא" שזכה לאור הגנוז הנקרא טוב

הנה מה טוב ומה נעים להבין בזה מה שכתוב
אצל משה רבינו נותן התורה בשעת לידתו (שמות
ב-ב): "ותרא אותו כי טוב הוא". ופירש רש"י: כשנולד
נתמלא הבית כולו אורה". וביאר ה"מאור עינים"
(בפסוק "ותפתח וטראהו") שנתמלא כל הבית עם האור
הגנוז מששת ימי בראשית שנקרא "טוב".

ויש להביא ראיה ברורה לכך מהמקור של
רש"י בגמרא (סוטה יב): "בשעה שנולד משה
נתמלא הבית כולו אור, כתיב הכא ותרא אותו כי
טוב הוא, וכתיב התם וירא אלקים את האור כי
טוב". הרי שנתגלה לו האור הגנוז שעליו דרשו
בגמרא: "וירא אלקים את האור כי טוב". ולפי מה
שכבר הבאנו בשם ה"אהבת שלום" הכוונה בזה
שבלידתו של משה נתגלו טו"ב אורות הגנוזים.

לפי האמור יש לומר הטעם שזכה משה רבינו
שבלידתו נתגלה האור הגנוז הנקרא טו"ב, כי היות
שתפקידו בקודש בעולם הזה היה ללמד תורה
לכל ישראל לדורות עולם, כמו שכתוב (דברים לג-ד):
"תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב", לכן זכה
שנתגלו לו כל ע"ב אורות של התורה, כמאמרם:
"תורה ללמדה זו היא תורה של חסד". וזהו
שכתוב: "ותרא אותו כי טוב הוא", שנתגלו טו"ב
אורות הגנוזים בתורה, ומפרש רש"י: "נתמלא
הבית כולו אורה" - "כולו" דייקא, שנתגלו אצלו כל
ע"ב אורות בבחינת "תורת חסד".

יומתק לבאר בזה מה שמבואר במדרש (שמו"ר
א-כח) כי משה רבינו בחר לישראל במצרים את יום
השבת למנוחה, באומרו לפרעה: "אם אין אתה
מניח להם יום אחד בשבוע הם מתים", ואמר לו
פרעה לבחור להם יום מנוחה: "הלך משה ותיקן
להם את יום השבת לנוח". לפי האמור יש לומר,
כי מאחר שבלידתו כתוב עליו: "ותרא אותו כי טוב
הוא", שנתמלא כל הבית בי"ז אורות שמתגלים
בשבת, נמצא שכבר מלידתו זכה לטעום את

"פיה פתחה בחכמה" ותורת חסד על לשונה

ועתה בא וראה כי על פי האמור יפתח לנו פתח
להבין מה שדרשו חכמינו ז"ל בגמרא (סוכה טז):
"מאי דכתיב (משלי לא-כ) פיה פתחה בחכמה ותורת
חסד על לשונה, וכי יש תורה של חסד ויש תורה
שאינה של חסד, אלא תורה לשמה זו היא תורה של
חסד, שלא לשמה זו היא תורה שאינה של חסד.
איכא דאמרי, תורה ללמדה זו היא תורה של חסד,
שלא ללמדה זו היא תורה שאינה של חסד".

לפי המבואר יש לומר הכוונה בזה, כי העוסק
בתורה לשמה בלתי לה' לבדו, מאיר לו הקב"ה
הארה גם מן טו"ב אורות הגנוזים בתורה, ועל
ידי זה נשלמים אצלו כל ע"ב אורות כמנין חס"ד,
ויוצדק לומר על כך: "ותורת חסד על לשונה", אבל
העוסק בתורה שלא לשמה אין תורתו בבחינת
"טוב" גמור, כי יש בה תערובות שלא לשמה,
לכן אין תורתו נקראת "תורת חסד", כי אין בו כח
להמשיך גם טו"ב אורות הגנוזים בתורה.

על כך מוסיפים האיכא דאמרי: "תורה ללמדה
זו היא תורה של חסד", כי כאשר אדם מלמד תורה
לחבירו, הרי הוא מגלה לו את אור התורה שהיה
גנוז ממנו, לכן מדה כנגד מדה מגלה לו הקב"ה גם
כן הארה מאור הגנוז בתורה שהם טו"ב אורות,
ועל ידי זה הוא זוכה לכל ע"ב אורות כמנין חס"ד
בבחינת: "ותורת חסד על לשונה".

על פי האמור ירווח לנו להבין מה שדרשו
במדרש (ויק"ר יג-ג) מאמר הנביא (ישעיה נא-ד): "כי
תורה מאתי תצא, אמר הקב"ה תורה חדשה מאתי
תצא". ולפי המבואר הכוונה בזה, על מה שעתיד
הקב"ה לגלות לישראל אותן י"ז אורות כמספר טו"ב
שהיו גנוזים בתורה, בזכות עסק התורה שעסקו
בהם בגלות לשמה וגם לימדו אותה לאחרים, שמצד
התגלותם בעולם יהיו בגדר "תורה חדשה", אבל
למעשה כבר ניתנו בשעת מתן תורה, אלא שעדיין
לא נתגלו בעולם בשלמות עד לעתיד לבוא.

על פי האמור יומתק להבין מה שמבואר בדברי רבינו האריז"ל ("פרי עץ חיים" שער השבת סוף פרק כב) כי בשבת קודש ראוי לעסוק בתורת הקבלה:

"טוב ללמוד בשבת קבלה כמו שהיו נוהגים הקדמונים, והטעם הוא כי הקבלה בעולם האצילות אשר הוא משפיע בתחתונים ביום השבת, והנה עולם האצילות הוא קודש גמור אשר אין שם קליפה כלל, וזה רמוז בפסוק (תהלים כט-ב) ה'שתחוו ל'ה' בהדרת קודש ראשי תיבות קבלה".

התורה היא חכמתו של הקב"ה שאין לה סוף

בדרך זו במסילה נעלה לבאר ענין ג' הכתרים שאנו מכתירים בהם את הקב"ה, על פי מה שמבואר בספרים הקדושים כי מה שאמרו בגמרא (ראש השנה כא:): "חמישים שערי בינה נבראו בעולם", וכן מה שאמרו במדרש (במדב"ר יג-טו): "שבעים פנים בתורה", וכן מה שביארנו בענין טו"ב אורות שיתגלו לעתיד לבוא, הוא רק בנוגע לחלקי התורה שהקב"ה מגלה לישראל שהם בעלי גבול ותכלית, אבל התורה עצמה שהיא חכמתו של הקב"ה, הרי כשם שהקב"ה הוא אין סוף כך חכמתו היא אין סוף, כמו שמצינו בענין זה דברים נפלאים ב"ליקוטי הש"ס" רבינו האריז"ל (סוף מסכת ברכות) לבאר בזה מאמר הגמרא (ברכות סד):

"תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. הענין כי בעולם שלאחר המיתה תלמידי חכמים עוסקים בתורה, ועולין ממדרגה למדרגה ומישיבה לישיבה, כי אפילו משה רבנו ע"ה בכל יום ויום עולה ומשיג יותר, כי כמו שהשי"ת אין לו סוף, כך תורתו אין לה סוף".

הנה כי כן יאירו עינינו להבין מה שדרשו במדרש פירוש הכתוב: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם", על שלש העטרות שאנו מעטרים בהם את הקב"ה בשלש קדושות, כי "קדוש" הראשון הוא כנגד חלק התורה שזכינו לקבל בהר סיני, "קדוש" השני הוא כנגד התורה החדשה שעתיד הקב"ה לגלות בגאולה העתידה, שעליה אומר הקב"ה: "תורה חדשה מאתי תצא", אשר לפי המבואר הכוונה בזה היא לחלק התורה הכולל גם

אותן י"ז אורות שנגזו, "קדוש" השלישי הוא כנגד חלק התורה שאין לו סוף, שנשאר אצל הקב"ה שכמו שאין לו סוף, כך חכמתו אין לה סוף.

על כך אומר המדרש: "מה הקב"ה עושה, נותן בראשו אחת ושתיים בראשו של ישראל", כי הקב"ה שאין לו סוף נותן בראשו את כתר התורה שאין לו סוף ותכלית, ואילו את שני הכתרים האחרים, שהם כנגד התורה שקיבלנו בסיני, וכנגד התורה החדשה שעתיד הקב"ה לגלות, הוא נותן בראשם של ישראל. ומסיים המדרש כי זהו שאומר הקב"ה לישראל: "קדושים תהיו" בלשון רבים ומיעוט רבים שנים, שתתקדשו בשתי קדושות התורה שאני נותן בראשם של ישראל, קדושה אחת בשעת מתן תורה וקדושה השנייה בגאולה העתידה.

אבל אחרי כל ההשגות בשני הכתרים של העבר והעתיד, דעו לכם כי בכך עדיין אין אתם משיגים את כל התורה, "כי קדוש אני ה' אלקיכם", כי קדושה אחת מחלק התורה שאין לו סוף אני לוקח עטרה בראשי כביכול, אלא שעם כל זה בזכות שאתם עוסקים בשני חלקי התורה שנתתי לכם, תזכו לקבל הארה גדולה של קדושה משורש התורה שעל ראשו של הקב"ה שאין לו סוף, ועל ג' קדושות אלו שאנו קשורים בהן אנו מקדשים בכל יום את הקב"ה בשלש קדושות: "קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו".

"קדושתו למעלה מקדושתכם" כי התורה עצמה אין לה סוף ותכלית

על פי האמור ירווח לנו להבין גם כן מה שדרשו אחר כך במדרש: "קדושים תהיו", בשני הכתרים כנגד קדושת התורה שקיבלתם בהר סיני, וכנגד קדושת התורה שתקבלו לעתיד לבוא מהתורה החדשה. "יכול כמוני", שאחרי שתקבלו את התורה החדשה, תהיו כמוני להשיג כל חלקי התורה שנמצאים אצלי, "תלמוד לומר כי קדוש אני, קדושתו למעלה מקדושתכם", כי את הכתר השלישי הקב"ה כביכול מלביש על ראשו, כי כמו שהוא אין סוף כך חכמתו אין לה סוף, וקדושה זו היא למעלה משתי הקדושות שנתן לנו.

כיון שבאנו לידי כך יפתח לנו פתח להבין מה שדרשו בגמרא מקרא שכתוב בפרשתנו: "והתקדשתם והייתם קדושים כי אני ה' אלקיכם, והתקדשתם אלו מים ראשונים", הרמז בזה על מה שנתקדשו ישראל במתן תורה שנמשלה למים, שניתנה לישראל לראשונה במעמד הר סיני, "והייתם קדושים אלו מים אחרונים", רומז על חלק התורה שעתיד הקב"ה לגלות לישראל לעתיד לבוא בבחינת: "תורה חדשה מאתי תצא".

ומפרש ואומר איזה חלק בתורה יתגלה לעתיד לבוא, "כי קדוש זה שמון הטוב", הלא הם טו"ב אורות הגנוזים בתורה שיתגלו בשלמות לעתיד לבוא, ומסיים הכתוב: "אני ה' אלקיכם זו ברכה", ללמדנו כי בזכות שנהיה דבוקים בשתי קדושות התורה, בקדושת התורה של מתן תורה ובקדושת התורה החדשה של הגאולה העתידה, נזכה לקבל ברכת ה' גם משורש כל התורה שאין לו סוף, שהוא הכתר שעל ראשו של הקב"ה כביכול.

על פי כל האמור יומתק להבין מעט מזעיר שמחתם הגדולה של תלמידי הרשב"י כשהגיעו לפרשת קדושים, לפי המבואר כי מיום ל"ג בעומר עד סיום ימי הספירה ישנם י"ז ימים כמספר טו"ב, כנגד מה שזכה רשב"י לגלות בעולם את תורת הנסתר שהיא מהאור הגנוז של טו"ב אורות שגזר הקב"ה בששת ימי בראשית, והיא מחלק התורה החדשה שעתיד הקב"ה לגלות לנו בגאולה העתידה.

לכן כאשר הגיעו החבריא של רשב"י לפרשת קדושים, שפתח בה הקב"ה בציווי: "קדושים תהיו", בשתי קדושות התורה של העבר בשעת מתן תורה, ושל העתיד בתורה החדשה שיגלה לנו הקב"ה בגאולה העתידה, נתמלאו שמחה על שזכו לטעום מתורה החדשה של הגאולה העתידה, על ידי שגילה להם רשב"י את תורת הנסתר שהיא בבחינת אור הגנוז הנקרא טו"ב, ובזכות העסק בה נזכה לגאולה העתידה, שאז ישלים הקב"ה לגלות לנו את כל התורה החדשה שהם טו"ב אורות שנגזו בששת ימי בראשית במהרה בימינו אמן.

"תורתנו מגן לנו, היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדנו, אדוננו בר יוחאי"

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו - לעילוי נשמת אמם האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני ע"ה

להורדת המאמרים shvilei.com
לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

בארה של תורה

פשט עיון ודרש בפרשת השבוע ופניני השקפה ומוסר / נכתב ונערך ב"ה ע"י הרב ראובן גולן

יו"ל ע"י מוסדות "דרכי תורה" רחובות (רח' הי"ש 12) לאור חזונו ומשנתו של מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל

כתובת המערכת:

רחובות - ההגנה 56/5

טל' - 054-8410805

דוא"ל להערות וקבלת

העלון מדי שבוע:

rg5740@gmail.com

©

גליון 793 אייר תשפ"ג שנה י"ז

לע"נ חברנו האהוב מקום עולה של תורה יחיאל בן דינה אחיון ז"ל תרומת בתו וחתנו משפ' בראל הי"ו וחבריו במוסדות דרכי תורה

פרשת אחרי מות - קדושים

שמשתייך לחוג או לעדה מסוימים, אלא לכולם, כולם ממש, בלי כוכבית, בלי אותיות קטנות, בלי יוצא דופן כלל ועיקר, כי זהו הכלל, כלל גדול בתורה.

ובספר "אמרי נועם" (פרשת מצורע) למו"ר הצדיק הרב יורם אברג'יל זצוק"ל הביא רעיון נורא שממחיש באופן נפלא יסוד עצום זה. כי הנה מצינו שבעוון לשון הרע באים נגעים על האדם. ולכאורה מהי המידה כנגד מידה כאן? מהו פשר הקשר בין נגעים וצרעת ללשון הרע?

והביא את דברי האדמו"ר ר' נחום מצרנוביל זיע"א בספר מאור עינים (פרשת נח), וזו לשונו: "נאמר "בראשית ברא אלוקים", ודרשו חז"ל "בשביל התורה ובשביל ישראל". נמצא שישראל הם דבר חשוב מאוד לפני ה', שבשבילם ברא כל העולמות וכל הברואים. והשם יתברך מקבל תענוג מכל אחד מישראל ואפילו מרשע גדול, שנאמר "כפלה הרמון רקתך", ודרשו "אפילו ריקנים שבך מלאים מצוות כרימון". וכשמדבר לשון הרע על אחד מישראל אפילו כשאומר אמת הוא מבטל את תענוג הבורא יתברך כביכול ומביא בו מידת עצבות כביכול כאמור "ויתעצב אל לבו" (בראשית ו, ו), והופך עונג לנגע, לכן שכרו מידה כנגד מידה שנגעים באים עליו". כלומר, שכל יהודי באשר הוא, גם אם לעת עתה הוא רשע גדול, הוא חשוב ויקר מאוד לפני הקב"ה, והקב"ה אוהב אותו מאוד ומקבל ממנו עונג גדול. וכשחלילה אדם מספר לשון הרע על חברו ומגלה את הצדדים האפלים שבו, הוא גורם להפסיק לרגע את אותו עונג נפלא שיש לה' מאותו יהודי שעליו הוא סיפר לשון הרע, והופך לה' את העונג לנגע ועצב, ולכן עונשו מידה כנגד מידה שיהפך העונג שלו לנגע ונגעים באים עליו.

"לפעמים איזה פחות שבישראל עושה נענוע עם הפאה שלו ויש לה' התפארות גדולה מזה"

וכן מצאנו לרבינו נחמן מברסלב זיע"א (ליקוטי מוהר"ן ח"א תורה יז) ש"השם יתברך צפה ההתפארות והשעשועים שיקבל מישראל ובשביל זה ברא את כל העולם. נמצא שכל העולם כולו נברא רק בשביל ההתפארות שיתפאר בישראל. וכן פרטי הבריאה הוא בשביל פרטי ההתפארות של ישראל, כי יש בכל אחד ואחד מישראל התפארות בפרטיות שהשם יתברך מתפאר עמו בפרטיות, ואפילו בפחות שבישראל, ומתפאר עמו בפרטיות וכן בפרטי פרטיות, כי יש בכל איבר ואיבר ובכל תנועה ותנועה של ישראל התפארות אחרת. ויש לפעמים שאיזה פחות שבישראל עושה נענוע עם הפאה שלו והשם יתברך יש לו התפארות גדולה גם מזה".

מן האמור עלינו ללמוד עד כמה צריך להסתכל בעין יפה על עם ישראל ולא להזכיר את עוונותיהם חלילה ולעורר עליהם קיטרונים. כי הקב"ה יודע היטב מהו מצבו של העם ובכל זאת הוא אוהב אותם ויש לו עונג ממעשיהם הטובים. ומי

בורא עולם לוקח מכל יהודי את הברכה הכי טובה שלו

"ואהבת לרעך כמוך" (יט, יח)

בס"ד יש לנו את הזכות לפתוח את העלון השבוע עם חידוש אדיר של ה"זרע שמשון" המקובל רבינו שמשון חיים נחמני זצוק"ל.

דוד המלך ע"ה אומר בתהלים (קטז, א) "אהבתי כי ישמע ה' את קולי תחנוני". ולכאורה היה צריך לומר "תאבתי" או "חפצתי" כי ישמע ה' קולי תחנוני, אך מהו הלשון "אהבתי"? וביאר הזרע שמשון על פי דברי האריז"ל בשער הכוונות, שלפני תפילת שחרית על האדם לייחד ולקשר עצמו עם כלל ישראל, ולומר "הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי". ואם אינו עושה כן אין תפילתו מקובלת. ועל כך נאמר "אהבתי", כלומר אוהב אני כל אחד מישראל, ולכן "ישמע ה' את קולי תחנוני!". כי בזכות אהבת ישראל זה לזה מתקבלת התפילה ועולה לרצון.

ובספרי "בארה של תורה" הבאתי טעם נפלא בענין זה בשם מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל, כי הנה "תפילה בלא כונה כגוף בלא נשמה", ואם כן כיצד תיכון תפילתנו ותעלה לשמי מרומים? אולם מן הסתם בברכות הנוגעות לחיינו האישיים אנו מכוונים יותר. יש אדם חולה שמכוין מאד בברכת "רופא חולי עמו ישראל" ומתחנן שבורא עולם יעלה ארוכה למחלתו. יש אדם ששרוי בדוחק הפרנסה ומצבו הכלכלי קשה והוא מכוין ביותר בברכת "ברכנו". ויש אדם שמבקש להחכים ולהתעלות בתורה ומכוין מאד בברכת "אתה חונן לאדם דעת". וכן בשאר הברכות, כל אחד ואחד מכוין ביותר בברכות הנוגעות אליו.

דא עקא שתפילתו של כל אחד מהם אינה שלימה ויש ברכות שלא כיוונו בהם מספיק. ולכן בורא עולם ברוב חסדו לוקח מכל יהודי את הברכה הכי טובה שלו, ומצרף את כל הברכות והופך אותן למקשה אחת של תפילה בכונה זכה וברה, ושומע בקול תפילת עמו ישראל ברחמים. וזה יתכן ומתאפשר רק על ידי שאנו מקשרים את עצמנו זה לזה לפני התפילה. שעל ידי אחדותנו נחשבים אנו כאיש אחד בלב אחד, ואז מצטרפות כל הברכות זו לזו.

ואהבת לרעך גם אם הוא לא כמוך!

כלל גדול הוא בתורה "ואהבת לרעך כמוך". אך לא פחות מכך חשוב לזכור תמיד ש"ואהבת לרעך גם אם הוא לא כמוך". כי כשם שפרצופיהן אינם שווים כך דעותיהן שוות. והדברים אמורים ושייכים גם ביהודי היותר רחוק. ואהבת לכולם, לא רק לאנ"ש, לא רק למי שנראה כמוני, לא רק מי

שמאל בן אהרון בן ישי ז"ל
יחיאל בן סלימאן בשארי ז"ל
רחל בת חיה ורשבסקי ע"ה
אייר בן כריה יעבץ ז"ל

ששון בן גורג'יה יוסף ז"ל
סלחה בת לוי כמוס טביב ע"ה
יונה בת שמעה מרחום ע"ה
אברהם בן חנה בן ישי ז"ל

חיים בן סלימאן תוהמו ז"ל
יפת בן שלמה ושרה גרסי ז"ל
סלאח נאג"י בן גורג'יה ז"ל
סעדיה סעיד בן סאלם סעדה ז"ל

משה בן יחיאל עוזרי יעקב ז"ל
מאיר בן ססיה מאוזו ז"ל
אברהם בן פלורה פראג ז"ל
מאיר בן תמוז ביטון ז"ל

משהגיעו זה לזה קפץ ר' אריה על אותו אדם וחיבק אותו באהבה וחיבה כדרכו בקודש, ואמר לו "איזו זכות גדולה נפלה בחלקי לפגוש אותך, כמה שמחה יש בליבי בכל עת שאני רואה אותך. הבחנתי שאתה בורח מפני וחשבתי שאולי אתה כועס עלי. אם חלילה לא נהגתי כך כבוד כראוי לך או אולי אפילו פגעתי כך מבלי לשים לב כעת אני מבקש ממך מחילה וסליחה מעומק הלב".

הזדעזע אותו אדם לשמע דבריו של ר' אריה ואמר "חלילה וחס, כבודו אהוב עלי בכל ליבי ומעולם לא פגע בי ולא בשום בריה בעולם ואיני כועס כלל. אלא שפשוט אין כיפה על ראשי והתביישתי להראות בפני הרב בצורה שכזאת".

ור' אריה ענה לו "כפי שכבודו רואה אני אדם מאוד נמוך ומכיון שכן יכול אני לראות רק עד הלב של האנשים אך לא מעל ראשם כי הם הרבה יותר גבוהים ממני, לכן בכל פעם שאני פוגש אותך מסתכל אנכי אך ורק על הלב שלך ורואה שהוא טוב וטהור ואילו על ראשך אני מסתכל כלל".

איזו תשובה מדהימה, וכמה לקח טמון בה עבורנו. רבים מחפשים עצות כיצד לזכות לילדים וצאצאים תלמידי חכמים. ומי כמו הצדיק הרב לוי זצוק"ל שזכה לחתן כמו הרב אלישיב זצ"ל ולנכד כמו הרב קניבסקי זצ"ל ולמאות צאצאים תלמידי חכמים, שמלמד אותנו כי הדרך לזכות לכך היא אך ורק על ידי אהבת ישראל.

הרב יורם זצ"ל מסיים ואומר "את הדרך הזו עלינו להנחיל לילדינו היקרים, שאסור בתכלית האיסור לשנוא חלילה אדם מישראל יהיו מעשיו אשר יהיו, וכל אחד מחוייב לעורר רחמים בליבו על אותם אנשים שעדיין רחוקים מדרך התורה והמצוות ובזכות שנלך בדרך זו מידת הרחמים של ה' לא תפסיק להאיר עלינו לעולם". ובחתימת הדברים הוא מצטט את דברי הרבי מלובניץ' זצוק"ל (היום יום כז' חשוון) "כי הכלל בשמים הוא אהוב יהודי וה' יתברך יאהב אותך. עשה טובה ליהודי וה' יתברך יטיב עמך. קרב יהודי וה' יתברך יקרב אותך". והלוואי שנזכה ב"ה.

שחלילה מזכיר את עוונותיהם של ישראל מפסיק את העונג של ה' וגורם לו צער ומכאוב ועל כן יש להיזהר בכך זהירות יתירה.

הרב יורם זצ"ל הוסיף ואמר: "הבעל שם טוב הקדוש היה רגיל לומר שה' יתברך אוהב כל יהודי ואפילו את הרשע הכי גדול שבעם ישראל ממש כמו שהורים אוהבים את בנם היחיד שנולד להם לאחר מאה שנים של ציפייה והמתנה. והאמת היא שעם כל הכבוד לאהבה שהורים אלו אוהבים את בנם יחידם זה רק גרגיר אחד מהאהבה העצומה שהקב"ה אוהב אפילו את הרשע הגדול ביותר".

איך זוכים לחתן כמו הרב אלישיב ונכד כמו הגר"ח קניבסקי?

מי שנודע באהבת ישראל העצומה שקיננה בלבו היה הצדיק הרב אריה לוי זצוק"ל. ומעשה שהיה באדם שר' אריה השתדל מאוד לקרב אותו באהבה ובחיבה לדרך התורה והמצוות. מתחילה היה אדם זה רחוק מאוד מתורה אך מעת שהכיר את רבי אריה והוקסם משפע האהבה שר' אריה היה מקרין לכל אדם החליט לחזור בתשובה שלימה והחל לחבש כיפה גדולה לראשו, אלא שכעבור זמן מה החלה אשתו לבזות אותו על דרכו החדשה ואמרה לו שהכיפה מבגרת ומכערת אותו, ובגלל דבריה הוא נפל ברוחו ונחלש והפסיק לחבש כיפה.

יום אחד הלך אותו אדם באחד מרחובות ירושלים ופתאום הבחין מרחוק שר' אריה הולך גם הוא באותו הרחוב ומתקרב לכיוון שלו, אך מכיון שלא היתה כיפה על ראשו התבייש להיפגש כך עם ר' אריה ולכן חצה מיד את הכביש וברח לרחוב השני. אולם כשם שאותו אדם הבחין מרחוק בר' אריה ההולך בקצה הרחוב כך גם ר' אריה הבחין בו, וכשראה ר' אריה שעבר אותו אדם לרחוב השני עבר אף הוא לרחוב השני כי מאוד רצה לפגוש אותו מרוב אהבתו אליו. וכשראה אותו אדם שגם ר' אריה עבר לרחוב השני כבר לא היה לו נעים שוב להתחמק ולברוח מפניו והחל לצעוד לקראתו.

לע"נ יהודית בת עליזה עם שלם ע"ה

להתענג על הפרשה!

מדי יום חמישי ב"דרכי תורה" שיעור מרתק על פרשת השבוע בתורת האור החיים הקדוש ופיתוחי חותם לר' יעקב אביחצירא זיע"א עם הרב ראובן גולן.
תפילת ערבית בצאת הכוכבים ולאחר מכן השיעור.
שידור ישיר בקול הלשון בטל' 073-3718156

זמני התפילות ב"דרכי תורה" שב"ק פרשת אחר"מ קדושים

מנין פלג המנחה - 18:00
מנחה ערב שבת (קרבות) - 18:55
הדלקת נרות - 19:00
שחרית מנין נץ (קרבות) - 5:00
שחרית מנין מרכזי (קרבות) - 8:00
מנחה מנין א' (קרבות) - 13:30
תהלים לבנות - 14:15
שיעור גמרא אליבא דהלכתא מסכת ביצה - 14:15
שיעור בהלכות שבת - 16:00
שיעור פרשת השבוע ומוסר - 16:40
תהלים לבנים - 16:30
אבות ובנים - 17:00
מנחה מנין ב' (קרבות) - 18:00
שיעור הלכה ואגדה - 19:40
צאת השבת - 19:51
ערבית מוצ"ש - 20:00
ברכת הלבנה
רבינו תם - 20:42

ימות החול (שבוע פר' אמור)

שחרית (קרבות) - א. מנין נץ. ב. 8:00
מנחה (קרבות) - א. 13:10. ב. 15:00
ג. 19:05
ערבית - 19:40

מדי יום ו' לימוד הלכה מרתק ומחכים על פי סדר השו"ע עם הרב הגאון אביחי יששכר שליט"א
בין השעות 10:00-12:00

הסידות לנשמה

מדי יום שני ב-20:00 ב"דרכי תורה" שיעור בספר התניא מרתק וסוחף עם הרב אליהו יחזקאל.

כולל בעלי בתים

לא חבל על הזמן שלך?
מדי בוקר 10:00-13:15 בדרכי תורה
מגוון שיעורים מטובי הרבנים.
תפילת מנחה בסיום הלימוד.

"קול ראובן"

קו התוכן של הרב גולן. מאות שיעורים והרצאות במגוון נושאים.
מספר ישיר לשיעורי הרב בטל' 0733-71-81-56

עלון שבועי נחלת שדה

חידושי תורה בדרך הדרוש
והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת שדה" על התורה והמועדים

546 ק"ט אחרי אות - קצות פס"ט שנה י"ג אליון 546
לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482

הנושא: ההבדל בין בעלי גאווה ובעלי ענוה בתחיית המתים

שהביא העמק המלך' שאברהם אבינו השלים מניין ביום הכיפורים בעיר חברון, ותמה גם על עוד כמה דברים כיוצא בזה. וכתב שלאחר שראה את מה שכתב ב'ספר חסידים' שרבי יהודה הנשיא היה פוטר בני ביתו מקידוש, כי הצדיקים נקראים חיים ולא כשאר מתים שהם חפשים מן המצות - נחה דעתו בכל החקירות הנ"ל. וכתב לחדש שבדרשת חז"ל (שבת ל:) כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצות" - הכוונה דווקא בסתם אדם, אבל החסיד אינו חופשי וחייב בקיום המצוות.

כתב הגאון רבי יוסף חיים זצוק"ל בשו"ת רב פעלים (סוד ישרים ח"ב סימן ב') וז"ל: ונ"ל דודאי לא היה בא באותו הגוף שקברו אותו במערה, כי זה הגוף אי אפשר שיקום אלא עד תחית המתים, וכמו שאמרו בגמרא על רב אחאי בר יאשיה דהיה שלם בכל גופו והיה מדבר עם רב נחמן כשאר חיים. וכשאמר לו רב נחמן שיקום ויבוא לבית אמר לו אפילו מקרא לא ידעת, כי מפורש ביחזקאל שאי אפשר לזוז ממקומו אלא עד תחית המתים, אלא היה מתלבש בגוף חדש כמו גוף שמתלבש בו אליהו זכור לטוב ושאר נשמות הצדיקים כמו בניהו בן יהוידע ורב המנונא סבא ורב ייבא סבא וכיוצא, שהיו נראים לתנאים ומלמדים אותם תורה. וכן י"ל באותו מעשה של נס שנעשה בחברון שבא אברהם אבינו ע"ה ביוה"כ והשלים לעשרה וכמ"ש בעמק המלך ע"ש.

אלא שיש לשאול: מדוע רק התנא רבי יהודה הנביא היחיד שמצינו בו מעלה זו שבא בגופו לאחר פטירתו?

הגמרא בסוטה (ה) מביאה: ואמר רבי אלעזר: כל אדם שיש בו גסות הרוח - אין עפרו ננער שנאמר (ישעיהו כ"ו, י"ט): יִחְיֶינּוּ מִתִּיקֵי נְבִלְתֵי יְקוּמוֹן הַקִּיצוֹ וְרָגְנוּ שְׁכֵנֵי עֵפֶר כִּי טַל אֹרֶת טִלְף וְאֶרֶץ רְפְאִים תְּפִיל: שכבי בעפר לא נאמר אלא שכני עפר, מי שנעשה שכן לעפר בחייו.

רבי אלעזר קובע כי אדם גאוותן לא יקום בתחיית המתים. לא התקרב לעפר בחייו (ענווה), ולכן גם לא יקוץ ויקום מתוך שוכני עפר לעתיד לבוא.

ויש מי שפירש על פי זה את המשנה באבות (פרק ו' משנה ד'): "מאוד מאוד הוי שפל רוח שתקוות אנוש רימה". כלומר, שאם לא תהיה שפל תקוותך וסופך רימה ולא תזכה לתחיית המתים.

הגמרא במסכת סנהדרין (לט.) אומרת, שהקב"ה כהן הוא, ואם כן יש לשאול, כיצד הותר להקב"ה להטימא למת ולהחיותו בתחיית המתים?

הגמרא בכתובות (קג.) מביאה: תנו רבנן בשעת פטירתו של רבי אמר, לבני אני צריך, נכנסו בניו אצלו, אמר להם: הזהרו בכבוד אמכם. נר יהא דלוק במקומו, שולחן יהא ערוך במקומו, מטה תהא מוצעת במקומה וכו'. מאי טעמא [מדוע רבי ביקש שהנר יהא דלוק והשולחן ערוך?]

מתרצת הגמרא: כל בי שמישי [כל ערב שבת - רש"י] הוה אתי לביתיה [היה בא רבי אחר פטירתו לביתו, ולכך ציוה לבניו שיהא הנר דלוק והשולחן ערוך ומיטה מוצעת]. ההוא בי שמשא [באחד מערבי השבת שבא רבי לביתו] אתאי שבבתא קא קריה אבבא [באה אחת השכינות וקראה בפתח הבית], אמרה [לה] אמתיה [השפחה של בית רבי], שתיקו דרבי יתיב [תשתקי, מפני שרבי יושב כאן]. כיון דשמע [רבי שמע שהדבר מתפרסם] שוב לא אתא [יותר לא בא לביתו, בכדי] שלא להוציא לעז על צדיקים הראשונים [לומר לא צדיקים היו, שלא היה להן רשות לבוא לביתם כמו רבי - רש"י].

כתב בספר חסידים (לרבי יהודה החסיד סי' תתשכ"ט) וז"ל: ואם חפצים המתים להתראות, אז ניתן רשות להתראות, אע"פ שנקבר בתכריכי מתים יכולים להתראות לבניהם במלבוש, באיזה מלבוש שרוצים, פעם במלבוש שנקבר עמו, ופעם במלבוש של קודם לכן. ורבינו הקדוש היה נראה בבגדים חמודות שהיה לובש בשבת, ולא בתכריכין, להודיע שעדיין היה בתוקפו, ופוטר את הרבים ידי חובתן בקידוש היום, ולא כשאר המתים שהם חפשי מן המצות, כי אם כחי בבגדים כמו שהיה לובש בחייו, והצדיקים נקראים חיים אפ"ל במיתתם ופוטר בקידוש בני הבית, עכ"ל (מובא ברעק"א, כתובות שם).

ובביאור מקור חסד (על ספר חסידים שם) העיר, דלכא'ו הרי לא כתוב בגמרא שרבי בא בבגדי שבת ועשה קידוש והוציא את בני ביתו, בגמ' כתוב רק שהוא היה מגיע לביתו בערב שבת? אלא דסברא הוא, שהרי שבת קודש הוא יום שניתן לעונג ולא לצער ואסור להתעצב בו. ורבי בא לביתו בכדי שלא יעלה על זכרון בני ביתו העדרו. ואם היה בא בתכריכין ולא היה מקדש ומוציאם, הייתה גורמת להם ביאתו עוד יותר צער, לכך ודאי שהתגלה להם כמו שהיה בחיים חיותו.

החיד"א בספרו שם הגדולים (מערכת גדולים אות א' קצ"ט) כתב: שבמשך שנים היה תמה על המנהג שמתפללים אצל קברות הצדיקים למרות שאסור להתפלל ליד מת או בבית קברות, וכן תמה על מעשה

אלא שמותר לכהן להיטמא לשבעה קרובים: אביו ואמו בנו ובתו אחיו ואחותו ואשתו. לכן אומר בענין המתים: "לא תתגודדו ולא תשימו קרחה למת" והטעם ש"בנים אתם לה' אלהיכם", ולכן מותר להקב"ה להיטמא ולהחיות אותו.

החיד"א בספרו ראש זוד (תחילת פרשת שמות) הקשה, כיצד הותר להקב"ה להיטמא מחמת שיש לישראל דין בנים, הרי הקב"ה יש לו דין של כהן גדול, וקיימא לן שכהן גדול אינו מטמא את עצמו אפילו לבנו?

והביא בשם רבני אשכנז, שכל זה היה מתוקף ענוותנותו יתברך להחשיב עצמו כביכול ככהן הדיוט שמטמא לבניו. עיי"ש.

ובהגדה של פסח פירסומי ניסא (פיסקא כ"ח אות ד') הביא שבם כתב יד של רבי מאיר ג'רמון מחכמי תוניס, שמבאר את דברי חז"ל (סוטה ה.) כל אדם שיש בו גסות הרוח, אין עפרו ננער. כי הקב"ה מתנהג מידה כנגד מידה, ואם האדם מתנהג בענוה אף הקב"ה מתנהג עמו במידת הענוה וככהן הדיוט ומטמא עצמו עבורו בעת תחיית המתים, אך אם האדם מתנהג בגאוה אזי הקב"ה יתנהג עמו כמותו – ככהן גדול שאינו מטמא את עצמו לבנו, ולא יזכה לקום בעת תחיית המתים.

ופירש בזה את הכתוב (תהלים ק"ט, כ"ה) "דבקה לעפר נפשי חייני כדבריך".

בספר איי הים מביא טעם, מכיון שתחיית המתים היא בידיו של הקב"ה בעצמו וככתוב (יחזקאל ל"ז, א'): "וַיִּדְעֶתְם כִּי אֲנִי ה' בְּפִתְחֵי אֶת קְבֻרֹתֵיכֶם וּבְהִעָלוֹתֵי אֶתְכֶם מִקְבְּרוֹתֵיכֶם עִמִּי". ועל המתגאה אמר הקב"ה 'אין אני והוא יכולין לדור', אם כן מי יחיהו?

והנה על רבינו הקדוש נאמר בסוף מסכת סוטה "משמת רבי בטלה ענוה ויראת חטא". נמצא כי רבי הוא סמל הענוה, לכן רק הוא זכה למה שאף צדיק לא זכה, לבוא אחר פטירתו כבחיים חיות, כדי להורות שבעל ענוה, חי גם אחר פטירתו והוא יזכה לקום בתחיית המתים.

על דבר זה שבעל גאוה לא יקום בתחיית המתים, כותב החפץ חיים, שמטעם זה אנו אומרים בתפילה "מחיה מתים ברחמים רבים", כי באמת זקוקים לרחמים רבים לתחיית המתים, כי מי יכול להעיד על עצמו שלא נכשל במשהו של גאוה.

העיון יעקב מפרש, שאין הכוונה שלא יקומו כלל, אלא שיקומו בזכות עצמם אלא בזכות אחרים, היינו בזכות משה רבינו שהיה בעל ענוה מופלגת יזכו גם אחרים לקום.

ומצאתי לזה מקור בדברי הילקוט שמעוני (מלאכי פרק ג' רמז תקצ"א), תנא דבי אליהו, עתיד הקב"ה לישב בבית המדרש הגדול שלו וצדיקים לפניו ואומרים על טהור טהור ועל טמא טמא, ואחר כך מביאין את הרשעים ודנין אותם לפניהם יש נדונין שלשים יום וכו' ויש שלשה חדשים ויש ששה חדשים, כללו של דבר שנו חכמים במשנה, משפט רשעים בגיהנם שנים עשר חדש. ואחר כך באים הצדיקים ואומרים רבש"ע, אותם בני אדם שהיו משכימין ומעריבין לבית הכנסת וקורין את שמע ומתפללים ועושים שאר מצוות, מיד אומר הקב"ה אם כן הוא לכו ורפאו אותם, מיד הולכים הצדיקים ועומדין על אפרן של רשעים ומבקשים עליהם רחמים והקב"ה מעמידן על רגליהם מאפרן מתחת כפות רגליהם של צדיקים ומביאן לחיי העולם הבא.

ומבואר, שישנם רשעים שאף שאין להם זכות מעצמם לתחיית המתים אך יקומו בכח הצדיקים שיקימום ולפי העין יעקב הכוונה היא למשה רבינו שיקום. ובהו מבואר מה שנאמר "הקיצו ורננו שוכני עפר", דהיינו שהעניו שהיה שכן לעפר ירנן בהקיצו כיון שהוא קם בזכות עצמו, לעומת זאת בעלי גאוה יקומו בזכות משה רבינו.

רבי צדוק הכהן מלובלין בספרו פרי צדיק בשלשה מקומות (פרשת צו אות ב'. פרשת פרה אות ה', ובדרוש ל"ג בעומר) כותב, כי יש לדייק שחז"ל אמרו "אין

עפרו ננער", ומצינו כי המיתה נקראת "שינה", כגון "כד דמך", וכן בעירובין (סוה) רב חסדא אומר: "אתו יומי דאריכי וקטיני ונינום טובא". ויש ב' דרגות בתחיית המתים, יש מי שעפרו ננער, היינו שהמיתה עבורו היתה בבחינת שינה, ועתה שמתעורר עפרו שלו עצמו קם וזוכר את חייו הקודמים, אך מי שיש בו גאוה אף כי יקום יהיה זה כחיים חדשים, ואין זה גופו הקדום ואינו קשור וזוכר את חייו הקודמים.

ונראה לחבר את שלשת הפירושים שהבאנו, תחיית המתים תהיה לעתיד על ידי בורא עולם, כמאמר הנביא יחזקאל, ואם זוכה לקום על ידי בורא עולם, הרי שעפרו שלו עצמו יקום ויזכור את חייו הקודמים. אולם בעל הגאוה שאין הקב"ה יכול לדור עמו, הרי שהקב"ה לא יחיה אותו, ויקום לתחיה על ידי משה רבינו, ואזי אין עפרו שלו ננער, אלא גוף חדש ולכן לא יזכור את חייו הקודמים.

המב"ט בספרו בית אלוקים (שער היסודות פרק י"ה) כתב, שסדר התחייה תהיה בסדר אותיות האלפ"א בית"א, מי ששמו מתחיל באל"ף יחיה תחילה וא"כ אדם הראשון יהיה ראשון ואברהם ראשון לאבות ואפשר כי בכל דור שיקום יהיה סדר זה אבל לא דור לדור הקודם לו.

אולם כתב בספח"ק אוהב ישראל מאפטא (ליקוטים עמ' שמ"ד), שכל דברי המב"ט נאמרו לאלו שאינם בעלי ענוה אולם מי שהוא בעל ענוה יקום עוד לפני קריאת השמות. ועל פי זה הוא מבאר את תרגום יונתן בן עוזיאל בפרשת שלח, האומר: "כד חמא משה ענוותנותיה קרא הושע בן נון יהושע". פירוש, כשרצה משה להחליף להושע את שמו ולקרוא לו יהושע, חשש שמא יהושע לא ירצה כי על ידי זה יתאחר לקום בתחיית המתים, כי בתחילה שמו היה מתחיל באות ה' ועכשיו באות י', אולם כשראה את ענוותנותו נמצא הוא יעמוד בתחילה עוד לפני קריאת השמות, ואם כן אפשר לשנות את שמו.

ולפי דרכינו יש לומר, כי בעלי ענוה אשר הקב"ה בכבודו ובעצמו יקיים הרי שיקומו ראשונים, ויקומו כולם יחדיו, אולם שאר האנשים לא יזכו לקום אלא רק בזכותו של משה רבינו, ומכיון שזו תהיה תחיה על ידי בשר ודם, ובפרט שצריך לתת להם גוף חדש כנזכר, אינו יכול להחיות כולם יחדיו אלא בשלבים אחד אחרי השני, וכיצד יבחר את מי להקים ראשון ואת מי שני? לכן משה רבינו יבחר לפי סדר האל"ף ב"ת.

על פי דברינו נבוא וניישב את קושיית התוספות, מדוע לא מנו גם את מי שיש בו גסות הרוח בשמנה במסכת סנהדרין (צ). באלו שאין להם חלק לעולם הבא. ולפי דברינו, כוונת המשנה שאין להם חלק לעולם הבא, ואין להם תקנה כלל, אולם במקרה דנן יש לבעלה באוה תקנה, שיקום על ידי משה רבינו (וכבר רע"א בגליון הש"ס העיר, שיש לחלק בין עולם הבא לתחיית המתים).

לפי זה יש לתת טעם חדש מדוע ניתנה התורה בהר סיני, לא רק כדי ללמדנו שהתורה ניתנה לבעלי ענוה, אלא שמכיון שידע הבורא כי עתידים ישראל שתפרח נשמתם ויזדקקו לתחיית המתים, לכן לימדם להידמות להר סיני ולהיות בעלי ענוה, כדי שיוכל להקים ולהחיותם.

נסיים בפרפרת נאה, בספר חנוכת התורה (אות ר"ז) מביא טעם מדוע הותר לתלמיד חכם שיהיה בו שמינית שבשמינית שבגאוה שהוא אחד חלקי ששים וארבע. כי הגמרא בבבא בתרא (עג:) אומרת, שהר תבור גבוה ד' פרסה, ופרסה היא ארבעה מיל, והמיל הוא אלפיים אמה. נמצא כי גובהו של הר תבור הוא שלושים ושניים אלף אמות.

והמדרש רבה אומר, כי גבוה של הר סיני היה חמש מאות אמה והוא חלק אחד מס"ד מהר תבור.

לקראת יומא דהילולא ל"ג בעומר ניתן להשיג את הספר החדש "נחלת שדה" על התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, חידושים וביאורים נפלאים ברוממותו וגדלותו של רבי שמעון בר יוחאי. בטלפון: 0504145482. המחיר 30 ₪.

איטש לרעהו

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

שבת קודש ח אייר תשפ"ג: הדלקת נרות: ירושלים: 6:41 תל-אביב: 6:57 חיפה: 6:49 מוצאי שבת: ירושלים: 7:56 תל-אביב: 7:59 חיפה: 7:59 ר"ת: 8:33

פרשת אחרי – קדושים

הסתפקות במועט

להסתפק במה שחננו הבורא ולא לרדוף אחרי המותרות!

נלמד מהפסוק "אשר יעוד ציד חיה או עוף אשר יאכל" (פרק יז-יג) ודרשו חז"ל (חולין פד.) אין לי אלא אשר יעוד, ניצודין ועומדין מאליהם כגון אוזין ותרגולים מנין? תלמוד לומר ציד מכל מקום. אם כן מה ת"ל אשר יעוד, למדה תורה דרך ארץ שלא יאכל אדם בשר אלא בהזמנה הזאת. ופירש רש"י: "כאילו הוא צד שאינו מזומנת לו, כלומר לא יאכל בשר תמיד שלא יעני". ובספר עבד המלך כתב בשם החפץ חיים ללמוד מכאן קל וחומר: ומה בשר שמחזק כוחותיו של האדם, בכל זאת צריך לדקדק שלא להרבות בו, על אחת כמה וכמה צריך להזהר שלא להוציא מעותיו לשאר דברים שאינם הכרחיים ובפרט בדברים שאינם רק לכבוד מזומנה, ובעונותינו הרבים זהו דבר המכלה את העולם!

רבינו יוסף חיים מבגדד זצ"ל הביא (בספרו חסדי אבות) כי יש לו למסתפק במועט, רווח גדול בעלמא דקשוט, לפמש"כ בספר "משפט צדק". שהרי ידוע שהקב"ה מעניש מדה כנגד מדה. מעתה, כשיגיע לעולם האמת אדם שלא היה לו כלל מדת ההסתפקות בעולם הזה, אלא הרבה במותרות באוכל ובמלבושים רבים ויקרים, יתבע ממנו הקב"ה: הראה לנו תורה ומצוות שהרבת בעולם הזה. ואז ישחר משחור תארו, כי בוודאי אין לו תורה ומצוות כחיובו בעוה"ז, ויוצא דינו קשה רח"ל.

ואולם אם הוא חי במדת ההסתפקות ולא היה נבהל לקנות ולהרבות הון. אזי אחר פטירתו אומר הקב"ה לבית דין של מעלה להקל בדינו. כשם שהוא הסתפק במועט בטוב הגשמי שהטיבו עמו, והיה נחשב בעיניו המעט להרבה. כך מעט התורה והמצוות שעשה יחשבו בעיני להרבה, מדה כנגד מדה.

נמצא לפי"ה, שמי שיש לו מדת ההסתפקות ושמו בחלקו, יהיה לו טוב בעולם הבא כשמעט זכויות יחשבו לו להרבה, וגם בעוה"ז יהיה מאושר שינצל מעצב ודאגות, מכך ששמו הוא בחלקו.

שח הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל: "זכורני, בישיבה כמעט ולא היה לנו מה לאכול. שמחים היינו בלחם לשובע. קל היה לקנא באלו שלא חסרו מעדנים. אך כאשר הוגלנו לסיביר בתנאים קשים מנשוא, ועינו אותנו ברעב. אלו שהורגלו במעדנים כשלו ומתו, ואנו שרדנו.

וכמסופר בגמרא (כתובות סז:) על עני שבא לרבי נחמיה שאלו: במה אתה סועד? והשיב: "בבשר שמן ויין ישן". אמר לו רבי נחמיה: "רצונך שתגלגל עמי בעדשים"? גילגל עמו בעדשים ומת. אמר: "אוי לו לזה שהרגו נחמיה!" שואלת הגמרא: אדרבה, היה לו לומר: "אוי לו לנחמיה שהרגו לזה"... אלא התשובה: אוי לזה שהרגיל עצמו בתפנוקים [והוא שגרם לעצמו]...

"הסתפקנו ושמחנו בחלקנו..."

ביתו של הדיין, הגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל, היה בגודל 44 מ"ר בו גידל עם רעייתו את עשרת ילדיו בצפיפות גדולה. וסיפר בנו: "לפעמים כשרצה אבא לחזק אותנו בקשר לצפיפות ולעניות ששררו בבית, היה מספר לנו על אביו הגה"ח רבי יצחק דוד גרוסמן זצ"ל (תלמידו הוותיק של ה"בית אהרן, מקארלין) שהיתה לו דירה קטנה מאוד עם עשרה ילדים, והיה אומר באירוניה שבכל לילה היה לו ספק מה לעשות, שהרי העולם אומר ש"כשישנים, גדלים", ואם יתן לילדיו להמשיך לישון, הרי הם יגדלו ולא יהיה מקום בבית... ומאידך, אם יעיר אותם משנתם, הרי אין לו מה לתת להם לאכול...

עוד סיפר בנו: "לא זו בלבד שכולנו הצטופפנו בדירה הקטנה הזו, עוד הביא עמו אבא כמה ילדים מעולי תימן שנשלחו לקיבוצים במטרה "לחנכם" מחדש ולהפכם לחילונים. אך אבא נסע לקיבוצים האלו ושכנע את הילדים לבוא איתו לירושלים, שם יתן להם מקומות לינה וידאג לכל מחסורם. ומכיון שלא מצא להם מקום ראוי, נאלץ להכניסם לביתו בדירה הקטנה והצפופה גם בלעדס".

נתקיימה ברבי ישראל גרוסמן אימרת העולם "כשיש מקום בלב, יש מקום לכולם". "במשך תקופה ארוכה היינו ישנים שנים או שלושה במטה אחת. כל ריצפת הבית היתה מלאה במזרונים ועשינו מחיצה קטנה בין הילדים הגדולים לבין הקטנים. אבל כל אותה תקופה היינו שמחים ומאושרים על שזכינו בהקרבה אמיתית למען הזולת".

מתוך מאמר

הדרך לגדול בתורה...

הגה"צ רבי הירש קופשיץ זצ"ל היה ידוע במדת ההסתפקות המופלאה שהחזיק בה. כך גידל את ילדיו שצמחו לגדולי תורה, בדחקות ובעניות שאין דומה להם. היה רגיל להתבטא: "אפילו קבא דמוריקא אין לי, ואני מאושר בכך".

אחד ממחותניו שהיה אדם עשיר, כשנוכח לראות בראשונה את מראה דירתו של מחותנו רבי הירש, הוכה בתדהמה מגודלו הזעיר של הבית. הוא הציע מיד למסור לידיו סכום כסף לרכישת דירה מרווחת יותר.

אך רבי הירש סירב בכל תוקף ונימוקו עמו: "אילו היתה לי דירה כמו שאתה מציע לתת לי, לא היה לי בן כמו זה שאני נתתי לך..."

הלמות עמלים – ח"ב

עלון "איטש לרעהו" פרשת אחרי – קדושים הוקדש לעילוי נשמת
אאמו"ר ר' אברהם אהרן זצ"ל בן הר"ר יצחק אליעזר הי"ד
נלב"ע ח' אייר תשנ"ו, ת.נ.צ.ב.ה.

שלא להכשיל את חברו בעבירה או בעצה שאינה הוגנת!

נלמד מהפסוק: "ולפני עור לא תתן מכשול" (פרק יט-יד)

ודרשו חז"ל בתורת כהנים: מהו לפני עור - לפני סומא בדבר, היה נוטל ממך עצה, אל תתן לו עצה שאינה הוגנת לו, אל תאמר לו צא בהשכמה כדי שיקפחוהו ליסטים וכו'. וכתב הרמב"ם (פי"א מרוצח הי"ד): "וכן כל המכשיל עור בדבר והשיאו עצה שאינה הוגנת, או שחזק ידי עוברי עבירה שהוא עור ואינו רואה דרך האמת מפני תאוות לבו הרי זה עובר בלא תעשה".

לימדנו חז"ל שהפסוק "לפני עור לא תתן מכשול" יוצא מיד פשוטו, ואין פירושו להניח מכשול ממש כפשוטו, בדרכו של העניין, (כדעת הצדוקים בגמרא נדה ז,ז), אף כי וודאי שזה אסור. אלא הלאו ד"לפני עור" כולל ב' איסורים: א) לא להכשיל את הזולת בעצה שאינה הוגנת ואינה טובה עבורו (כמובא ברש"י). ב) לא להכשיל את הזולת בעבירה.

לדעת הכלי יקר (ועוד מפרשים), ישנה הוכחה מהפסוק עצמו לפרש את ה"לפני עור לא תתן מכשול" לא כפשוטו, אלא כמו שדרשו חז"ל. שהרי נאמר בו "ויראנו מאלוקיך", כלומר, שאין דבר זה מסור לבריות לידע אם נתכוון לטובה או לרעה, אלא מסור להש"ת (וכפרש"י), ואם נפרש הפסוק כפשוטו, נמצא שדבר זה כן מסור לבריות שהרי הכל רואים את מניח המכשול לפני העור.

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל נדרש לשאלה מעניינת: האם מותר להניח מכשול קל בפני הזולת, כדי למנוע ממנו על ידי כך מלהכשל במכשול חמור יותר?

וכך השיב (הובאה תשובתו בספר מנחת שלמה סימן כה): "חושבני במי שבא אליו אורח חשוב, אשר אינו שומר תורה ומצוות, אבל יש לו אהבה לבני תורה, וגם תומך במוסדות תורה, אם לא יתנהגו עמו בנימוס המקובל לכבודו במאכל ומשתה, וגם יודעים בו שאם יבקשו ממנו לברך, לא ישמע, ויתכן שעל ידי כן יתרחק יותר מהתורה ויבוא לידי שנאה כנגד ההולכים בדרך התורה, במקרה כזה נכון לכבדו באכילה ושתייה ואין לחשוש כלל לאיסור של "לפני עור" אם לא יברך.

והטעם בזה, הואיל וכל האיסור הוא רק עבירה של נתינת מכשול, ומכיון שאם לא יתן לו לאכול הרי יכשל האורח באיסור גדול יותר, נמצא שאין כאן כל עבירה של נתינת מכשול, אלא אדרבה, יש כאן הצלה ממכשול גדול יותר, ע"י מכשול קטן. [וכעין זה פירשו בפסוק, "אל תוכח לץ פן ישנאך" כיון שלא יועיל, יכשל בלאו החמור של "לא תשנא" [...]

אחריותו הגדולה של בחור יתום...

כשהוציא כ"ק האדמו"ר גאב"ד אונגוואר - רבי מנשה קליין זצ"ל את ספרו הגדול שו"ת משנה הלכות ח"א, עשה סעודה גדולה בה השתתפו גדולי ישראל, ובתוכם כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל שאף דרש לכבוד המאורע, וכך סיפר על גאב"ד אונגוואר:

"אחר ימי המלחמה, נסעתי לבקר במדינת צרפת למען שארית הפליטה, להחיות העצמות היבשות ולרומם את קרן התורה וישראל. שם פגשתי את רבי מנשה בבחרותו, בפעם הראשונה, היה זה יום רביעי, ומכיון שמצא חן בעיני, ביקשתי ממנו שישאר אצלי עד אחרי השבת, אך הוא לא הסכים אף שהפצתני בו מאוד, וככל שיותר הפצתני, כך סירב יותר בתוקף ועמד על כך שרוצה לחזור ולהיות במקומו עוד לפני השבת.

"**התפלאתי** מאוד מדוע מתעקש לחזור למקומו עוד לפני השבת וביקשתי ממנו לומר לי הטעם מדוע אינו רוצה להשאר אצלי לשבת? וכך השיב לי: "אני שוהה במחנה של ילדים פליטים, ואנחנו שם כארבע מאות ילדים יהודים. ומנהלי המחנה אינם שומרי תורה ומצוות, והם רוצים ח"ו להעבירנו על הדת, וכמוכן שגם רוצים להכשיל אותנו באכילת נבלות וטריפות. אמנם התחזקנו אני ועוד אחדים מהקבוצה, וסידרנו מחלקה של מטבח כשר עבור שומרי תורה ומצוות. ובכל זאת, כאשר אין אנו משגיחים כראוי, הם (מנהלי המחנה) זורקים בשר טריפה לתוך הקדירה להכעיס. וא"כ איך אוכל לשהות כאן? הרי אם לא אהיה שם להשגיח על הכשרות, יתכן שיהיה נגרם עי"ז שילדים יהודים יאכלו בשר טריפה ח"ו".

סיים הרבי מקלויזנבורג: "כאשר ראיתי בחור יתום גלמוד, שיש עליו כל כך אחריות של הכלל, ראיתי שהוא מעותד לגדולות וגמרותי בדעתי שאין אני יכול לעוזבו מתחת ידי. והגם שהוא חזר אז למקומו מטעם הנ"ל, אבל מיד כשהגיע לארה"ב חפשתי אותו והכנסתי אותו לבית המדרש, עד שנעשה לכלי מפואר בע"ה.

דרכי ציון

"הרי הוא נכשל באיסור דאורייתא?"

באחת השנים, היה בחור בישיבת קול תורה שראה, לשיטתו, פגם בכשרות מטבח הישיבה באותם ימים, ולמרות שניסה להעיר על כך, כנראה נותר ללא מענה הולם. מה עשה ב"חכמתו"? עלה בדעתו "פתרון מקורי": הוא "יטריף" את המטבח וכך תחייב ההנהלה להכשירו מחדש...

ואכן הוא נטל באישון לילה חלב ושפכו לתוך סירים בשריים 'בני יומם' והעמידם על האש, וכך רתחו ונטרפו... כשנודע הדבר, נעשה רעש גדול, והנהלת הישיבה ביקשה מכל אחד מראשי הישיבה שיאמר דברי תוכחה על כך לפני השיעור.

כאשר הגאון **רבי אברהם ארלנגר** זצ"ל מראשי הישיבה, ניגש למסור את השיעור, החל לבכות, ובסערת רוח גדולה כשהוא מזועזע כולו זעק: "זה הרי איסור דאורייתא של בישול בשר וחלב! הרי כתוב בתורה שלוש פעמים "לא תבשל גדי בחלב אמו" ולומדים מכאן שיש איסור נפרד לבישול של בשר וחלב, מלבד איסור אכילה ואיסור הנאה. הבחור הזה חשב שהוא "מדקדק במצוות". הוא מציל ממכשולות... אבל הוא נכשל באיסור דאורייתא!... איך בחור יכול ליפול בכזה עוון דאורייתא?!" כך זעק הגאון במר לבו כרבע שעה כשהוא מזיל דמעות ולא יכול להרגע.

הלמות עמלים - ח"ב

להסיר מכשול...

סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א (בשיעורו ביום כ"ב אדר ב' לפני מספר שנים): הגאון **רבי מיכל יהודה ליפקוביץ** זצ"ל כתב מכתב המלצה למגבית עבור אשה אלמנה עניה שהיו לה בביתה מספר ילדים להשיא. הוא מסר את כתב ההמלצה לידי "משולח" קבוע שיצא לחו"ל שם ערך את המגבית.

ואכן יהודי חו"ל פתחו את ליבם ותרמו סכומים נכבדים עבור נישואי ילדי האלמנה עד שהצליחה בסייעתא דשמיא לחתן ילד אחר ילד, חמשה ילדים, באמצעות מכתב ההמלצה של רבי מיכל יהודה.

כאשר סיימה בשעה טובה ובמז"ט לחתן את כל הילדים, והיה זה כבר אחר פטירתו של רבי מיכל יהודה, החל ויכוח בין המשולח לאלמנה למי שייך כתב ההמלצה. המשולח טען כי מכיון שהוא קיבל את ההמלצה עבור המגבית הרי שזה שלו, ואילו האלמנה טענה שמכיון שנכתב בשבילה הרי זה שייך לה.

ואף שהמכתב סיים את "תפקידו", שהרי היא כבר השיאה את כל ילדיה, בכל זאת נחשב כתב ההמלצה "יודייקא" באשר שוה כיום כתב ידו של רבי מיכל יהודה ממון רב.

פנה הרב זילברשטיין לחמיו **הגר"ש אלישיב** זצ"ל ושאלו כיצד לפסוק בשאלה זו ששנים אוחזים בהמלצה, זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי...

השיב לו הרב אלישיב: "אין כאן כל שאלה. ההמלצה אינה שייכת לא לזה ולא לזה, ואסור להשאירה לא אצל המשולח ולא אצל האלמנה, אלא יש לשורפה! ובזה יקימו "אל תשכון באהלך עולה", כי אם נקיים את ההמלצה עלולה היא להיות מכשול בעתיד לרמאים לגבות בה כסף שלא כדין!..."

מתוך מאמר

להוכיח את חברו מתוך

אהבה ובאופן שלא יתבייש!

נלמד מהפסוק: "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא" (פרק יט-יז)

וכתב רש"י: לא תלבין את פניו ברבים. ואמרו חז"ל בגמרא: יכול יוכיחנו אפילו כשמשנתנים פניו מפני הבושה, תלמוד לומר "ולא תשא עליו חטא" (ערכין טז:)
מובא בזוהר הק' שכאשר בא אדם להוכיח את חברו, ילמד את דרך התוכחה מהקב"ה. כי בהתחלה מביא הקב"ה על החוטא יסורים בצינעה בגופו, שאין אדם יודע מלבדו. אם חוזר בתשובה מוטב, ואם לאו, מביא עליו יסורים שיודעים קרוביו עליהם. אם חוזר בתשובה מוטב, ואם לאו, מביא לו הפסד ממון או בנים רח"ל, ובזה יודעים כל הבריות ואומרים: בוודאי פלוני חטא ולכך יסורים באים עליו.

כך צריך אדם לנהוג כשבא להוכיח את חברו, בתחילה יוכיחנו בסתר, ולא ילבין פניו בפני הבריות. אם שמע מוטב, ואם לאו, יוכיחנו בפני קרוביו וידידיו. אם שמע מוטב, ואם לאו יוכיחנו אף ברבים. הוא שנאמר בפסוק: "הוכח תוכיח את עמיתך". כלומר: בתחילה "הוכיח" - יוכיחנו בצינעה, ואח"כ "תוכיח" - בין ידידיו. ובשלישית: "את עמיתך" - לפני הבריות.

בספר קב הישר (ח"ב פרק קא) מביא את דברי **הזוהר הק'** המפליג בגודל שכרם של המוכיחים את הזולת, והמזכים את הרבים לעוררם ולכוונם לדרך הטוב והישר, ולמנוע מהם להכשל בחטא. וזוכים בזה לארבע מעלות נשגבות:

(א) ידועים דברי חז"ל (קידושין מ:): כי עוון אחד מכריע לכף חובה את כל העולם, ומאידיך, מצוה אחת מכריעה לכף זכות. נמצא שע"י שמוכיח את הבריות, ועי"ז שב אחד מישראל בתשובה, הרי בכך הכריע את העולם לכף זכות וזכות הרבים תלויה בו.

(ב) המוכיח מקיים מצות עשה "הוכח תוכיח את עמיתך" ועל ידי התוכחה מתגברת הקדושה, והסט"א מוכרח להיות מוכנע תחת יד הקדושה.

(ג) בתוכחתו גורם הוא שכבוד הקב"ה מתעלה ומתרום. ושכרו יהיה שיזכה לראות בנים ובני בנים יראים ושלמים.

(ד) לאחר מותו מקבל שכר עצום שמוליכין את נשמתו בתליסר תרעי ואין מי שיחסום בידו. ועליו נאמר "בריתי היתה איתו החיים והשלום" (מלאכי ב-ה).

ואולם תנאי נתנו חז"ל למוכיח, שיהיה הוא זהיר בעצמו במה שמוכיח ומזהיר אחרים. וכפי שמפרש **המדרש שמואל** את מה ששנינו באבות (פרק א-יא) "אבטליון אומר: חכמים הזהרו בדבריכם, שמא תחובו חובת גלות ותגלו למקום מים הרעים וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו, ונמצא שם שמים מתחלל".

ופירש המדרש שמואל: כוונת התנא להזהיר שיהיה נאה דורש ונאה מקיים. ולהיות הוא נזהר תחילה בכל מה שהוא מזהיר לאחרים. וזהו שאמר "הזהרו בדבריכם" - הזהרו אתם תחילה בדבריכם שאתם מזהירים בהם את אחרים - שמא תחובו חובת גלות, כי השומעים את דבריכם, כשיראו אתכם שאינכם מקיימים מה שאתם דורשים, גם המה יראו וכן יעשו, ויתחייבו העם גלות על עוונותיהם, וכיון שאתם גרמתם להם שלא ישמעו את דבריכם ובסיבתכם חטאו, יהיה כל עוון אותו גלות על צוואריכם, כי גם המה ילמדו מכם להיות דורשים ולא מקיימים.

ודי לחכימא...

תוכחתו של הגה"צ **רבי גדליה אייזמן** זצ"ל לתלמידיו (בישיבת קול תורה) היתה מחושבת, מיוחדת ומקורית, מלווה פעמים בקורטוב של הומור: פעם הבחין רבי גדליה ברפיון בשקידת התורה אצל אחד התלמידים. הוא ניגש אליו ואמר לו בפנים כאובות:

"**היום** הלכתי ברחוב וראיתי את אביך בא מולי, אך לצערי עברתי במיוחד לצד השני של הכביש, כדי שלא אצטרך להפגש עמו וממילא גם לדבר איתו עליך. פשוט לא רציתי לצער אותו. תפוס את עצמך בידיים ותתחיל ללמוד ברצינות כדי שבפעם הבאה שאראה את אביך, שאני מיודד עמו, לא אצטרך לחצות את הכביש..."

אירע פעם שאחד הבחורים שרצה לקרוא לחברו בבית המדרש באמצע סדר הלימוד, במקום להתקרב אליו ולקרוא לו בשמו, הוא נשאר במקומו המרוחק, ובקלות דעת שרק לו בשפתיו שריקה שנשמעה היטב ברחבי בית המדרש...

כמובן שגם רבי גדליה שמע, הוא ניגש אליו בתמימות מעושה: "האם קראת לי?" התלמיד כמובן השיב בשלילה, ואז אמר רבי גדליה: "הא, פשוט השמעת מפיד איזה רעש ולא ידעתי למי כיוונת, חשבתי שאולי התכוונת אל...". כך במקום לנזוף בו בפרהסיה, פנה לעברו בתוכחה מושחזת, והבחור מצידו הפנים את המסר החריף שבדברים.

עפ"י "רבי גדליה"

בניחותא ובטובות...

סיפר כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל: לפני דורות אחדים, בימיו של **כ"ק האדמו"ר רבי מאיר מפרימישלאן** זצ"ל, פנה אליו אחד ממזהירי השבת בעיר לבוב, שיבוא לעזרתו. באשר נמצאים שם רוכלים מאחינו בני ישראל המזלזלים בשמירת שבת קודש וממשיכים למכור בשוק אחרי כניסת השבת, רח"ל. עסקן זה נהג לצאת ולגעור בהם ולהפריע להם במעשיהם בחוזק יד...

השיב לו רבי מאיר: עכשיו שהסט"א מתגבר והולך, אין להתגרות עמהם במלחמה גלויה, כי עוד עלול מעשה שטן להצליח, ויצא מזה חילול ה' ח"ו. אלא כשתרצה להצילם מן החטא, תוכיחם בניחותא ותדבר אליהם טובות, וקודם לכן תתפלל לריבונו של עולם ותאמר: "הריני הולך לעשות פעולה לכבודך ית"ש, אנא הצליחני שאעשה דבר המועיל ומתקיים..."

לפיד האש

שלא יכלם...

כאשר היה נזקק הגאון **רבי יהודה צדקה** זצ"ל, לייסר ולהוכיח תלמיד שהתרשל בלימודיו, נזהר היה מאוד שלא להעכיר את רוחו יותר מהנדרש, וכל שכן שלא להכלימו.

פעם הוזמן אליו הביתה תלמיד שהיה חלש בלימודיו. והוצרך לשיעורי עזר. בבוא התלמיד, החליט רבי יהודה לצאת עמו לבית כנסת סמוך. הפציר בו בן משפחתו שישאר וילמד עמו בבית שהרי לא חש בטוב ביום זה...

כיון שהפציר בו מאד אמר לו הרב צדקה בסוד: "צריך אני היום גם להוכיח את התלמיד, ואם נשאר כאן עלול התלמיד לצאת מבוייש ח"ו. על כן אני יוצא עמו לבית הכנסת שהוא ריק מאדם בשעה כזאת..."

וזאת ליהודה

"הנני מוכן ומזומן לקיים מצוות הכח תוכיח"...

העיד הגאון **רבי אליהו דוד רבינוביץ תאומים** - האדר"ת זצ"ל בהאי לישנא: "בשעה שהייתי דורש ברבים בשבת הגדול ובשבת שובה, הייתי אומר מקודם:

"**הנני** מוכן ומזומן לקיים מצות "הוכח תוכיח את עמיתך" ויהי רצון שיהיו המילים מסודרים בפני ונשמעים לעבודתו יתברך שמו. ושלא אכשל בלשוני לפגוע בכבוד איש ח"ו."

ומסיים האדר"ת: "ותודה לא-ל שהייתי נזהר בזה בכל אופן היכולת בידו. ישמרני ה' גם לימים יבואו עלי לטובה.

נפש דוד - נז

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

כיצד הייתם מציעים לגבריאלי לנהוג?

כי לאדם שכועס לא מקשיבים. מוטל עלינו עדיין לברר מדוע גבריאלי כועס? מסתמא הוא כועס כי לא הקשיבו לו. או שהוא חושב שלא יקשיבו לו. הוא ביקש לשמור על השקט והדבר לא נעשה, או שבהזדמנות דומה לא הקשיבו לו - פגעו בכבודו! בדרך כלל זהו הגורם לכעס.

אם נניח שהוא כעס משום כבוד שמים, כדאי לבדוק האם הוא כועס בכל מצב של כבוד שמים המחולל, או רק כאשר הוא מעורב בזה. כתוב שבשכר הקנאות זכה פנחס ל"את בריתי שלום" מדוע? משום ששלום הוא המקור לקנאות, הקנאות נובעת מאהבת הזולת!

שמעתי פעם מהמשגיח רבי שלמה וולבא זלה"ה שקנאות צריכה להגיע מתוך כאב. ראובן אוהב את שמעון, וכאשר הוא רואה ששמעון תועה בדרכו הרוחנית זה כואב לו. כאשר מדובר בקנאות כזו, מסתמא ראובן לא יכעס אלא יתנהג במה שפנחס זכה "את בריתי שלום".

* * *

בנקודה זו מונח יסוד תורני-פרקטי מדהים:

כאשר כואב באמת מחפשים את הדרך לפתרון, ובאמצעות כעס הרי לא ניתן לפתור את הבעיה. עם כעס לא ניתן להשפיע. כעס לא עוזר ומי שכוואב לו רוצה לעזור!

ישנו כלל שאדם לא יכול להכיל שתי תחושות שונות בו זמנית; כאב שנובע מתוך רחמנות לא שוכן יחד עם כעס. כאשר אתה מבחין אצל הזולת במידות רעות אתה אמור לכעוס עליו; אתה אמור לרחם עליו; אין לו חיים, אין לו ידידים ובעצם אין לו כלום!

אדם עם מידות רעות חי בעולם חשוך ואסביר, באמצעות סיפור, מדוע: מורי ורבי הגאון רבי שמחה ווסרמן זצ"ל רצה פעם לרכוש מכונית משומשת. לפני הקניה הוא ביקש לקחת את הרכב לטכנאי שיבדוק את תקינותו. המוכר שאל אותו מנין אדע שאתה לא מתכוון לגנוב לי את המכונית? השאלה הזו לא מצאה חן באזני מורי ורבי אשר הרהר לעצמו: הוא חושב שאני גנוב - אולי הוא גנוב? ואז החליט לבדוק בעשטרה מה מצב הרכב. התברר שהרכב היה גנוב. המוכר חשש ממגנבה כי כל הפוסל במומו פוסל. אדם עם מידות רעות חי בעולם חשוך כי הוא חושד שכולם כמוהו... בידינו הברירה האם לכעוס על אדם כזה, או שמא לרחם עליו!

ממילא: כאשר 'גבריאלי' רואה מישהו שמדבר בבית כנסת הוא לא צריך לכעוס. אם הוא יכול לתקן את המצב שיתקן, אבל לכעוס? בל נשכח שאותו אדם שמפספס בבית הכנסת ישלם על המעשה ביוקר רח"ל. הקנאות של גבריאלי אמורה לבוא ממוצא של כאב ורחמנות, וכמה רחמנות יש על אותו אחד שנכשל בדבור בביכ"ל!

השביל הדק החולף בין מצוות תוכחה למידת הכעס, מעמיד אותנו לא פעם בדילמה לא פשוטה כמו במקרה של 'גבריאלי'. למען האמת לא משנה אם התיאור אודות גבריאלי הוא מעשה שהיה / לא היה, בגלל שבסוף מדובר בעובדה יומיומית ידועה.

נביא את המקרה של גבריאלי, ולאחר מכן את הניתוח המעשי של איש החינוך הנודע, המשגיח רבי נח אורלויק שליט"א.

* * *

כאזרה ראשונה הסתפק 'גבריאלי' בנקישה קלה על השולחן. לדעתו היה די בכך כדי להשקיט את שני המתפללים שדיברו שיחה בטלה בבית הכנסת. אבל זה לא עזר. גבריאלי נקש חזק יותר על השולחן, וכאשר אף זה לא עזר נאלץ להפריח לחלל 'נו!' חד-משמעי.

המפספטים היו שקועים כנראה בנושא מעניין, שכן הם התייחסו אל גבריאלי כאל אוויר. גבריאלי ידע שהצדק עימו, והוא לא חשב לוותר. 'נו!!!' צעק ושני המפספטים התעוררו באחת. אחד מהם הסמיק, הניח את אצבעו על צדעיו וסובבו קמעא. גבריאלי התנשף, החווה בידו לכיוון הדלת וצעק: "החוצה!" זה לא עזר והוא צעק שנית: "ה-ח-ו-צ-ה! כאן לא מפספטים!"

* * *

בהתייחס למידת הכעס, כיצד היה על 'גבריאלי' לנהוג?

הרב אורלויק מציע תחילה לבדוק: מה עורר את כעסו של 'גבריאלי', האם הוא כעס על כבוד שמים המחולל?

קצת קשה להאמין. לכעוס על כבוד שמים זו 'מדרגה' לא פשוטה, וזה מצב נדיר.

כבר החפץ חיים היה מתפלא מדוע מקיימים מצוות שונות ברוגע, ואילו דווקא את מצוות התוכחה מקיימים מתוך כעס... מסביר הרב אורלויק את כוונתו: זה משום שהוא מוכיח את השני על כך שהוא הפריע לו!

דברים חד משמעיים לגבי זה מובאים בכתר-ראש סי' קמ"ג וזה לשונו: "תוכחה. שלא לדבר קשות ודברים קשים אינם נשמעים רק יאמר בלשון רכה, ואם אין טבעו בשום אופן לדבר רכות פטור הוא מלהוכיח". מי שנוטה למידת הכעס פטור ממצוות תוכחה, כיון שהוא במידה מסוימת 'חולה' שלא מסוגל לקיים את המצוה. כדי להוכיח, כדי להשפיע על הזולת, צריך לאהוב אותו. אחרת לא ניתן לעזור לו.

* * *

וכאן הבן שואל: אם נצא מתוך הנחה שמוצא הכעס שלו הוא אכן כבוד שמים - האם אז ראוי לו לכעוס?

תשובה: לא. אין סיבה להיות בכעס. כעס לא עוזר אף פעם,

היית מעורב בסיפור שקשור לבין אדם לחבירו? שמעת ממקור ראשון? ספר לנו עכשיו! פקס: 077-7671812 דוא"ל: ahavemet@012.net.il

מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך - וגם חייך אליו

אֶלְדָּנוֹת

לְפָנֵינוּ עֵבֶת

פְּרֶשֶׁת אֶחָד - קְדוּשִׁים

הַסֵּד, אֵלִיוֹן קפ"ו

הרה"ק רבי יצחק מקאליש זיע"א והרה"ק רבי מאיר מפרימשלאן זיע"א, נפלו במשך הזמן לגורל ירשתו של הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנא זיע"א, אולם הרה"ק לא הניח תפלין אלו כלל רק בשנה האחרונה לחייו חיותו בעולם הזה, ראו בו הכנות רבות וגדולות, ואכן בערב יום הפפורים הניח תפלין אלו, וקדוה שביסו א' דסכות נסתלק לשמי מרומים. ומה בין הקורא כמה גדלה קדשת תפלין אלו שגדול בארזים כהרה"ק מנדבורנא רבה כל כך בהכנות לקראת הנחתו פעם אחת ודוקא ביום נעלה ונשגב הוא ערב יום הפפורים האחרון לפני הסתלקותו למרומים (רזא דעובדא שער האותיות ערך תפלין אות ב).

תפלין של המגיד מטשערנוביל

ספר הגאון רבי ברוך שמעון שניאורסון זצ"ל ראש ישיבת טשעבין חתנו של הרב מטשעבין זצוק"ל: כאשר הגיע לעל המצוות ביום כ"ה מנ"א תרפ"ו נסע עם אביו שהיה חסיד בעלזא הגאון רבי יוסף משה זצ"ל לבעלזא כדי לקבל את ברכת קדשו של הרה"ק מהר"ד זיע"א והגיע ביום לפני הבר מצוה לבעלזא, כאשר נכנסו אל הקדש אמר אביו למהר"ד כי היות והוא נכד לאדמו"ר טשערנוביל על כן הוא רוצה לבקש רשות להניח ביום הבר מצוה את התפלין של הרה"ק רבי נחום מטשערנוביל זיע"א שהיו בבעלזא בירשה. אמר לו המהר"ד היות ויכבד וזמן רב לא בדקו תפלין אלו, אין ראוי לברך עליהם, וללבשם סתם גם כן אינו מן הראוי, ולא נתנו להניחם (פארות ח"א עמ' תקסג).

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

ביניהם, והרה"ק רבי ברוך מגארליץ זיע"א אמר, שאם רצון אבינו היה שהבן הצעיר יירש את התפלין אז בודאי יזכה הוא בגורל. ואכן הטילו את הגורל, וכן היה, והוא אשר זכה בגורל. וקדוה, שהרה"ק מטשעבין היה מניחם קדם התפלה, ואחר כך היה חולצם ולתפלה היה מניח תפלין אחרים. נמצא שכח קדשת התפלין היא כדי שעל ידה יבוא האדם לידי תפלה בכונה ובהתלהבות אש קדש, ואם כי סגלת התפלין הקדושות רבה עד מאד, החובה היא לזכר תמיד את המכון ואת המטרה האמתית.

פעמים והתפלה בתפלין פראוי ממשיך אורות של קדשה על התפלין ובאים בכך למדרגה פארו הצדיק כתבם. וכך היה מעשה אצל הרה"ק רבי משה מפשעווארסק זיע"א עצמו (בישישים חכמה' עמוד שכד): אחיו של הרה"ק מפשעווארסק בקש ממנו שיכתב לו פרשיות לתפלין, ולא אסתייעא מלתא. משראה לימים כי אחיו אינו כותב עבורו, בקש ממנו שלפחות יגיה לו את התפלין ויבחו אותם אם הם כשרים. כשהביט בהם שאלו: מי כתבם. אמר לו: פלוני הסופר. אמר לו: לא יתכן, כי הסופר הזה איננו סופר כזה שפרשיותיו יאירו כל כך. אמר לו: הלא הוא כתבם בשבילי וראיתי איך כתבם. שאלו שוב: ומי התפלל בהם. אמר לו: אני. אמר לו: אם כן תתפלל בהם הלאה כי אינה צריק יותר כי אתה כבר עשית שיאירו.

תפלין של רבי אהרן הגדול מפרימשלאן

התפלין של הרה"ק רבי אהרן הגדול מפרימשלאן זיע"א, אבוי דהני תרי אחי קדושי עליון המפרסמים בכל קצוי תבל ה"ה

סגלת קדושה על ידי תפלין שונכתבו על ידי צדיקים

קדושים תהיו כי קדוש אני וגו' (יב, ג). עקר חשיבותם של התפלין שונכתבו על ידי קדושי עליון בכך שנגעשים אמצעי כדי להשיג כונה אמיתית ונכונה בתפלה, כפי שעולה ממעשה נפלא שהיה בעת הסתלקותו של הרה"ק ה'דברי חיים' מצאנו זיע"א (והובא בספר 'שערי שמחה', עמוד פח):

כשבאו לחלק את ירשת אביהם הקדוש, הסכימו האחים הקדושים לתת את התפלין שנתערב אביהם לבן הזקנים, הרה"ק רבי יצחק ישעיה מטשעבין זיע"א, שעדין היה לפני הבר מצוה. ואלו האח הגדול, הרה"ק רבי יחזקאל שרגא משינאווא זיע"א, רצה את התפלין לעצמו בטענה שהם בכלל 'פי שנים' המגיע לכבוד. אולם אחיו הרה"ק רבי דוד מקשאנא התנגד לכך, וטעמו ונמוקו עמו בידעו כי אחיו הגדול ישנה את הקשר בתפלין של ראש לקשר פשוט כדעתו ושיטתו, ושלא כפי שהיה נוהג אביו, אבל עדין נשארה טענתו של הרה"ק משינאווא שמגיע לו גם בהם 'פי שנים'.

השיב על כך הרה"ק רבי ברוך מגארליץ זיע"א בהכמה ובתבונה: הנה מה היא חשיבותם של תפלין אלו כשלעצמן, והרי כל חשיבותם היא משום שאבינו נשאן על ראשו, וכשיתפלו בהן יש לקוות שהתפלה תהיה בכונה קדושה וגבוהה יותר ותעלה מעלה מעלה, אם כן הרי כל המעלה היא להבא ולעתידי, וכלל מסור בידיו שאין הבכור נוטל פי שנים פראוי כבמחזק. ובשל כך נמנו האחים והחליטו לערף גורל

חידון אֶלְדָּנוֹת - נושא פרסים איזו מלה בת 3 אותיות מופיעה בפרשתנו (קדושים) ארבע פעמים בפסוק אחד?

פתרון החידה - פרשת משפטים:

ש. איזו אבן יקרה מוזכרת בפרשה זו?
ת. כתוב שהספיר היה למרגלות ה' בהר סיני (שמות כד ז).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
פרשת משפטים:
ה' יוסף ביטון מאלעד.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגליונות הבאים הפותרים נכונה יכנסו להגרלה א"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פני עין חמד

יוצא לאור 7" בית הכנסת שכונת "עין חמד" - אהלית ציון

פְּרֻשֶׁת אַחֲרֵי-קְדוּשָׁים - לְהִיּוֹת קְדוֹשׁ

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמַּרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (ויקרא י"ט, א'-ב')

לכן ה' אומר למשה רבינו: "דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמַּרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תִּהְיוּ" (ויקרא יט, ב). כל אחד מכם יכול להיות גדול הדור. הדוגמא הגדולה ביותר ממנה אפשר ללמוד זה מהתנא רבי עקיבא שלא למד בתלמוד תורה, לא בישיבה קטנה ולא בישיבה גדולה ולא בכלל.

עד גיל ארבעים לא ידע קרוא וכתוב! הרב עמל, יגע ועבד בדרך התורה הקדושה עד שהפך לרבם של 24,000 תלמידים! היה רבו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, רבי מאיר בעל הנס, רבי יהודה, רבי יוסי ורבי אלעזר בן שמוע (יבמות סב ע"ב).

בספר תורה יש כשישים יריעות של עור. שחטו עדר שלם של פרות, עיבדו את הקלף וכתבו עליו ספר תורה בקדושה עליונה. העור היה פעם בהמה בטינופת עליונה, אבל אחרי העיבוד הפך להיות ספר תורה קדוש בהיכל.

לכן בורא עולם אומר: "דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא יט, ב). הקדושה לא שייכת רק לגדולי הדור אלא לכל אחד ואחד. אם יעבוד על עצמו- יגדל לגאון ולתפארת.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

זמני לכת

7"י	כנסת לכת 3 אלת לכת	רבני חס
18:42	19:54	20:45
19:00	19:52	20:42
19:02	19:55	20:45
19:00	19:53	20:42

הצלחה בגו"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.י.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב רז דוד בן לאה וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רונית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'ולייט יפית שרה בת ג'ינה דרוו בן סופיה אנאל חביבה בת שולמית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית דוד עומרי בן יהודית שושנה שירה בת סילביה שמעון בן יהודית סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת אורן בן נעמי לאה בת תמר

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה מיטל בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרח- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי סימי בת סוליקה מיכאל יהודה בן מרים אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה משה בן נדימה עינת בת רחל ברכה רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה קסנט בת דגטו רונית בת סבריה יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט נעימה בת שרה יהודה לייב בן אסתר מלכה נעם אלימלך בן אושרית- רפואה שלמה ובריאות איתנה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

בורא עולם מבקש מאיתנו שנהיה קדושים. למה? כי הוא קדוש. המפרשים מתקשים בזה: אבא אומר לבן שלו: "תראה, אני מרים סלע במשקל טון. תרים גם אתה". האם לבן יש כוחות כמו של אביו? ה' אומר לנו תהיו קדושים- כי קדוש אני. המדרש אומר: "קדושים תהיו- יכול כמוני".

התשובה היא כי קדוש אני ה'. קדושתו גדולה מקדושתכם. אף אחד לא יכול להגיע לקדושת מי שאמר והיה העולם "אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה ברוך אתה ה' הא-ל הקדוש".

אומנם בכל יהודי יש נשמה גבוהה, חלק אלוה-ממעל. כל יהודי יכול להגיע לדרגת קדוש.

הרמב"ם, הגאון מוילנא, הבבא סאלי, הבן איש חי וכל הצדיקים, כולם נולדו תינוקות במשקל של כמה ק"ג.

אף אחד לא נולד ה'בבא סאלי' אלא הצדיק עבד על עצמו. הרב קידש וטיהר את עצמו במעשיו עד שנהיה בגדולתו וקדושתו. **כך כל שאר הצדיקים.**

הקב"ה בא ואומר למשה רבינו: "דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא יט, ב). שלא יחשבו שדרגת קדוש זה רק הצדיקים הגדולים, התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי והתנא רבי מאיר בעל הנס זיע"א ושאר גדולי הדור. **כל יהודי יש לו את האפשרות להגיע לדרגת קדוש.**

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלימה
לנוראל בן אסתר

לרפואה שלימה
לאיידה חיה בת אסתר
ולילד אלחנן רפאל בן איריס
ולילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פננסה טובה ובריאות איתנה
לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי

להצלחת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב
לרפואת הנפש והגוף של יהודה אריה בן רחל ברכה

העלון מוקדש לע"נ יצחק בן רבקה ז"ל

שואל ומשיב בהלכה - דבש

האם דבש העשוי מענבים של גויים מותר באכילה?

שאלה: **?**

תשובה: **!**

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

דבש העשוי מענבים של גויים אסור באכילה. **מקורות:** שו"ע (יו"ד סימן קכג סכ"ו). כאשר הם עובדי עבודה זרה, הדבש נאסר אף בהנאה. למרות שהדבש עכשיו הוא מבושל- עדיין הוא אסור, לפי שבתחילתו היה יין של גוי.

דבש של עובד כוכבים מותר ואינו נאסר משום בישולי גויים ולא מגיעולי עובדי כוכבים. **מקורות:** שו"ע יו"ד (סימן קיד ס"ז).

דבש טבעי 100% ללא תוספים מותר גם ללא כשרות.

דבש מלאכותי המהווה תחליף לדבש טבעי, המורכב מסוכר, מים, צבע ותמציות כך שמראו וטעמו כדבש ממש, חייב להיות תחת כשרות מכיוון שבעלי המפעלים המייצרים את הדבש משתמשים בחומרי שימור וייצוב, חומצות ואינזימים שונים.

דבש שלאחר רדייתו מסננים אותו. גם אם נשארים שם שאריות רגלי דבורים אשר אינה ניכרת בראייה – הדבש מותר באכילה. מכל מקום יסנן את הדבש. **הערות:** ע"י הרתחת הדבש גם אם יש רגל דבורה - נותן טעם לפגם. שו"ע (יו"ד סימן פא ה"ח). ע"ע בשו"ת משנה הלכות חי"ג (סימן עט). בשו"ת דברי דוד ח"ד (חיו"ד סימן ו). תוצר דבורה הנקרא "פולן" המופקת מאבקני הפרחים (מדובר באבקת דבורים הנאספת בכוונת לתוך כלי המונח מתחת לחריץ כניסה מיוחדת הגורם לפולן להשתחרר מרגלי הפועלות וליפול), מותר באכילה. אולם מכיוון שבדרך עלול לאסוף גם חלקי רגלי דבורים, לכן יש לנפות ולברר היטב את הפולן לפני אכילתו. כן יש להיזהר משאריות חרקים הדבוקים בהם, כגון: עש הדונג.

דבש מלכות [טוני רויאל], הוא חומר נוזלי למחצה, המיוצר מבלוטות הנוצר מעמל הדבורה הנמצא בראשה ומופרש בתא מיוחד בכוורת ונועד להזנת המלכה [מלכת הדבורים בקן] למשך שנות חייה. והיות ומזון המלכות מקורו מהדבורה עצמה [שלא כמו דבש הרגיל, שמקורו מצוף פרחים, שנאסף על ידי הדבורה מפרחים ומופרש על ידיה בכוורת]. יש לדון מצד היוצא מן הטמא טמא.

רבתינו האחרונים נחלקו, האם כשרותו של דבש מלכות מותרת, העיקר להלכה להקל. **מקורות:** שו"ת ציץ אליעזר חי"א (סימן נט) וחי"ב (סימן נד). הגרש"ז אוערבך בשו"ת מנחת שלמה ח"ב (סימן סה). כן דעת הראש"ל הגר"מ אליהו זצ"ל כאשר מערבים אותו בדבש הוא מועט ובטל. הב"ד בקובץ בית הלל (אדר ב תשס"ה עמוד עח). כן דעת הראש"ל הגר"ע יוסף בספרו הליכות עולם ח"ו (עמוד רלג).

דבש שנכנסו אליו נמלים אסור באכילה. אולם אם יחממו את הדבש עד שהוא יהיה ניתן ואחר כך יסננו, מותר. **מקורות:** שו"ע (יו"ד סימן פד ס"ג).

באופן שאפשר להוציא את הנמלים שלא על ידי בישול, הדבש מותר באכילה. **מקורות:** ראה ט"ז (סימן צט סק"ז) ובזבחי צדק (שם ס"ק יט). עיין שו"ת יביע אומר ח"א (חיו"ד סימן ו אות ה).

חֶסֶד בְּשִׁלְמוֹת

מסופר על הגביר ר' צבי גולדבלום, שהיה מעשירי לונדון וחי לפני למעלה ממאה שנים. הוא היה יהודי בעל לב רחב ומכניס אורחים מיוחד במינו. הוא גר בבית גדול בתוכו הקים בית-כנסת ובית הכנסת אורחים. לצורך כך שכר אשה עם בנה שיבשלו מדי יום עבור אורחיו. הגביר שילם להם שכר בכל שבוע. כאשר בא אורח לביתו, לא משנה באיזו שעה, תמיד הוא מצא סעודה מוכנה לפניו, גם אם הגיע ללא הזמנה. בימות החול היו מתאכסנים בביתו כשנים-עשר אורחים באש"ל (אכילה, שתיה ולינה) מלא. בשבת התאכסנו כעשרים וחמישה אנשים. לאורחיו סיפק ביד רחבה את כל צרכיהם. בשבת דאג שיהיו סוגים שונים של דגים מבושלים ומטוגנים, כל אחד קיבל לפי טעמו. עופות שחט לרוב, משקה ובירה חילק כמים. בכל ערב כששב מעסקיו, היה נכנס לאורחיו והתעניין בהם. הגביר אהב להימצא בחברתם ונהג לסעוד איתם כאחד מהם. לא היתה הגבלה למשך האירוח בביתו. היו אורחים שהתעכבו שם אפילו במשך חצי שנה והוא מצידו מעולם לא העיר על כך.

על אף עושרו העצום הגביר נהג בענווה ובשפלות רוח. בגדיו היו פשוטים למדי. הוא אמר כי חבל לבזבז כסף על בגדים חדשים, כאשר אפשר לתת אותם לאורחים שלו. פעם אחת שלוחא דרבנן, יהודי זקן מפולין נכנס אליו. ר' צבי קיבל אותו כדרכו בשמחה רבה וגם ערך לפניו את השולחן. כשראה כי הוא עייף מטורח הדרך, אמר לו, כי בסיום סעודתו יעלה למעלה בבית, וימצא שם שתי מטות מוצעות, אחת עבורו והשניה עבור האורח שני. כשסיים השד"ר את ארוחתו, הוא נכנס בטעות לחדר השינה של בעל הבית. כאשר ר' צבי רצה לישון, הוא ראה כי המיטות שלהם תפוסות. באותו הזמן גם האורחים תפסו את כל המיטות. הוא כמובן לא רצה להעיר אותן, וכך הוא ואשתו הלכו לישון בחדר אחר על גבי ספסלים. העשיר לפני כן הזהיר שאף אדם לא יספר לאורח על טעותו, כדי שהוא לא יתבייש חלילה.

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותן לכשרות "מהדרין-גלאט?"

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חיים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 א ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי

בטל' 052-6329144

(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - האדמו"ר הרב ירחמיאל רבינוביץ מפשיסחא זצ"ל

האדמו"ר הרב ירחמיאל רבינוביץ זצ"ל מפשיסחא - נולד בשנת ה'תקמ"ד (1784) כבן בכור לאביו למשפחת רבנים מפוארת אשר יחוסם מגיע עד לגה"ק ר' יצחק הלוי זיע"א (אחיו של הגה"ק ר' דוד הלוי מח"ס 'טורי זהב' אב"ד לבוב). כבר מגיל קטן שאב תורה ויראת שמיים מאביו הגדול. צדיקי הדור כינוהו בשם 'היהודי' מכיוון שבכל יום עבד את הבורא יתברך בעלייה ורוממות מול עבודת יום האתמול. עם פטירת אביו בחוהמ"ס י"ט תשרי ה'תקע"ד (1813) התבקש למלא את מקום אביו על ידי חלק מחסידי ותלמידי אביו. הם רצו לתת לו פדיונות ולקבל אותו כרבי, אולם הוא לא רצה לקבל עליו את עטרת ההנהגה. במשך ארבע-עשרה שנים היה נחבא אל הכלים. אפילו הקרובים אליו לא ידעו מחסידותו ופרישותו. הוא התעסק באומנותו כשען.

רק לאחר מכן בשנת ה'תקפ"ח (1827) קיבל על עצמו לשמש באדמו"רות. רבינו התגלה והתפרסם. היה פועל ישועות ונפלאות בקרב הארץ. צדיקים רבים נהרו אליו מקרוב ומרחוק לשתות בצמא את דבריו הקדושים. גם פשוטי העם נסעו אליו. תפילתו הייתה במסירות נפש ובהתלהבות עצומה. היה לו מלבוש מיוחד לשעת התפילה. תלמידו האדמו"ר ר' חיים מאיר יחיאל (השרף ממגולניצא) העיד, שכאשר רצה לדעת מה נעשה בשמיים - הוא היה בא לרבינו. נפטר ב-ח' באייר ה'תקצ"ט (1836). חי כ-52 שנים. ציונו בפשיסחא באוהל אביו. שני בניו, ר' נתן דוד משידלובצה ורבי יעקב יצחק אלחנן מפשיסחא שימשו כאדמו"רים. צאצאי בניו כיהנו ברבנות ובאדמו"רות בפולין עד לשואה שבה נספו רבים מהם. נכדו, האדמו"ר ר' יצחק יעקב רבינוביץ, יסד את חסידות ביאלה.

סבא (מצד אביו): האדמו"ר ר' אשר (שימש כאב"ד ור"מ בפשדבז). **אביו:** האדמו"ר ר' יעקב יצחק (היהודי הקדוש). **אמו:** מרת בריינדיל (בת ר' יעקב קאפיל מאפט). **אשתו:** מרת גולדה (בת ר' דוד דב אב"ד שדה לבן). **מרבתי:** אביו, האדמו"ר ר' יעקב יצחק (היה גם לרבו המובהק), ר' יעקב יצחק הורביץ (החוזה מלובלין), ר' דוד בידרמן מלעלוב, ר' ישראל הופשטיין (המגיד מקוזניץ). **מתלמידי:** ר' חיים מאיר יחיאל ממגולניצא (השרף), ר' שמואל שמריה מאוסטרובצה (מח"ס זכרון שמואל), ר' יעקב אהרון יאנאווסקי מאלכסנדר (מח"ס בית יעקב), ר' משה מקוזניץ (מח"ס בעל דברי תורה וספר החיים). **ילדיו:** האדמו"ר ר' נתן דוד משידלובצה, האדמו"ר ר' יעקב יצחק אלחנן מפשיסחא, מרת ברכה (נישאה לר' רבי צבי רפפורט מדובנקה), מרת חיה (נישאה לר' אלימלך מגראדז'סק מח"ס דברי אלימלך ואמרי אלימלך). **מספריו:** יתורת הרבי ר' ירחמיאל-מדברי תורתו (נערך על ידי ר' אברהם רוטנברג) • **יתפארת היהודי-** דברי תורתו על אביו • **יתפארת בני-** בסוף הקונטרס מופיע מדברי תורתו • **סיפורי חסידים-** לרב שלמה יוסף זזין, מופיע גם מדברי רבינו.

חסיד אחד מחסידי רבינו היה עשיר גדול ואיש נכבד. הוא היה רגיל לבוא לרבינו לפשיסחא מספר פעמים בשנה בעגלה מלאה כל טוב. גם לגבאים היה דואג ונותן להם. לפתע נהפך עליו הגלגל ר"ל והתחיל לרדת מטה מטה. לא עבר זמן, עד שנאלץ הוא בעצמו ללכת לפתחי נדיבים והיה כאחד מארחי פרחי. אשתו צעקה עליו: "כמה מעות נתת לרבי שעולה לסקום רב. לכן בוודאי כשתודיע לו מה מצבך הוא יתן לך מעות ואפשר שיגביה את מזלך. כעת בפרט שאתה הולך מעיר לעיר ומבקש צדקה, תלך דרך לפשיסחא ותשפוך לפניו ליבך. הוא יהיה לך לעזר וה' יתברך יאמר לצרותנו די".

העשיר לשעבר שמע לכל אשתו. בבואו לחצר רבינו מראהו היה כאחד מארחי פרחי. הגבאי הממונה על הנדבות ניגש אליו נתן לו נדבה אולם הוא לא רצה לקבל. הוא ביקש לדבר עם הרבי. הגבאי הכניס אותו לחדר. רבינו היה תפוס ברעיונותיו ולא הביט בפניו. לבסוף הרבי, כאשר הבחין בו אמר לו: "שלום עליכם" בשפה רפה. האיש היתה לו חלישות הדעת מכך ולא השיב. הרבי שאל: "מה בקשתך?" - "נדבה". רבינו נתן לו שישה מטבעות ופטרו לשלום. כאשר רצה לצאת, רבינו קרא לו בחזרה ולקח מאיתו מטבע אחד והשאיר לו חמישה. הוא במר נפשו הלך החוצה וישב על הארץ ונתן את קולו בבכי גדול ואמר: "מה אוכל לעשות, שגם אצל הרבי איני נמצא", והלך לביתו ברגל.

בדרך פגש בשישה נערים ערלים עומדים ליד המדורה להתחמם ובידם אוזנים ארנק שמצאו בדרך ובתוכו כסף רבים. הם חשבו כי מדובר בפנקס. כאשר הגיע לידם וראה את הארנק הוא הציע לתת להם מטבעות תמורתו. הם הסכימו ואמרו שאם יתן להם שישה מטבעות, הם יסכימו לתת לו את הארנק. בידיהם היו רק חמישה מטבעות. הוא הציע לתת להם חמישה מטבעות אבל הם לא הסכימו. **הוא לא הבין מדוע רבינו לקח מידו מטבע אחת.**

עלה בדעתו רעיון. הוא אמר: "אתן לכם חמישה מטבעות וגם את הארנק ואקח רק את הנדבות שבפנים. חמישה מכם יטלו כל אחד מטבע, והשישי יטול את הארנק". הם הסכימו שכן לא החשיבו את השטרות והחסיד הלך לדרכו. לאחר מכן היתה מחלוקת בין הנערים והם לא הצליחו להחליט מי יטול את הארנק. הגדול שביניהם לקח את הארנק וזרק אותו לאש ואמר, שאף אחד מהם לא יקבל את הארנק.

דקות ספורות אחדות לאחר מכן פריץ הגיע לשם בבהלה ושאל אותם: "אולי מצאתם ארנק בדרך?" - הם השיבו לו: "מצאנו והשלכנו אותו לאש". האדון ראה שהארנק שלו נמצא באש הצליף בהם ונסע בפחי נפש והחסיד התעשר מאוד. החסיד הבין למפרע מדוע הרב לקח בחזרה מטבע אחד, כי ראה הכל באספקלריא המאירה. אחרי ששבה אליו רוחו הוא הבין כי **לרבינו יש רוח הקודש**.

הוא הלך בחזרה לפשיסחא. ברגע שעמד במפתן דלת הצדיק בא לקראתו ואמר לו בסבר פנים יפות: "שלום עליכם, ספר לי מה קרה אתכם?". החסיד סיפר את כל מה שאירע איתו. באמצע הדיבורים. החסיד שאל את הרבי: "מפני מה כשבאתי בפעם הראשונה הרבי לא הכיר אותי?". הרבי הסביר לו, **שאם היה מקבל אותו כעני, הוא היה נשאר עני לעולם ועכשיו ב"ה הוא חזר למזלו. החסיד חזר לביתו והאריך ימים באושר ובעושר**.

וְאֶהְבֶּתְ לְרַעְךָ כְּמוֹךָ

מהישיבה ויהיה עליו לחפש את מקומו במקום אחר. מתוך סערת רגשות ורחמנות על אותו בחור הוא קם ממקומו ופסע החוצה בראש מורכן!

הבחור שעשה זאת נשם לרווחה. ראש הישיבה והבחורים התפלאו מאוד לנוכח מעשה גבורה זה. ראש הישיבה הבין כי הבחור נחמן גלינסקי צ"ל לא עשה זאת.

ברור לו שהוא ביקש לקחת את האחריות והאשמה עליו, שכן הבחור נחמן נמנה כאחד מטובי וגדולי העילויים שבישיבה. מעשה שכזה ללא שיקול דעת, ברור שלא היה מעז לעשות.

ראש הישיבה לא רצה להמשיך ולחקור את המקרה וביקש לסיים את אותו מעשה מביש ולכן העדיף להמשיך באמירת השיעור עד לסיומו.

גם לאחר מספר ימים רוב בחורי הישיבה וסגל צוות הרבנים לא הצליחו לגלות את זהותו של אותו בחור שהעיד את מטוס הנייר בזמן השיעור.

למען האמת, גם נחמן בעצמו לא ידע מי עשה זאת. הוא גם לא ביקש לדעת מי היה אותו בחור. הוא בסך הכל ביקש את טובתו של אותו בחור שעשה את המעשה הפזיז.

שנים רבות חלפו להן אחר אותו המעשה...

לאחר שנפטר ר' נחמן, בשבעה הגיע אדם בלתי מוכר וביקש לנחם אותם. חזותו הוכיחה עליו, כי מדובר בתלמיד חכם חשוב.

הוא סיפר את המעשה שלפנינו שהתרחש עם אביהם בעת לימודיו בישיבה. כשסיים את סיפורו הוסיף בהתרגשות: "דעו לכם, אני הוא אותו בחור סורר שהטיס את המטוס".

"אין לי ספק, שאם היו מגלים את זהותי, הייתי מגורש מיד מהישיבה, מאחר שבאותה התקופה לא התמדתי בלימודי שם, בלשון המעטה".

"מעשה גבורתו הגדול של אביכם עורר בליבי בימים שלאחר אותו מעשה רגשי אשמה ורגשי התעוררות תשובה חזקים!".

"בעקבות כך החלטתי לשנות את דרכי. לקחתי את עצמי בידיים. התחלתי להשקיע בלימודי וברוך ה' מאז עליתי במעלות התורה והיראה".

"כיום, אני משמש ב"ה כראש ישיבה לכשבעים בחורים. כל תורתי ותורתם של תלמידי – הם נזקפים לזכות מסירות הנפש המדהימה של אביכם שהיה מוכן לעשות זאת עבור בחור שאפילו לא ידע מיהו".

להלן סיפור המעובד מתוך 'טיב המעשיות' על חומש ויקרא. בסיפור זה יש בו כדי ללמד אותנו מהי המשמעות העמוקה של הפסוק: "וְאֶהְבֶּתְ לְרַעְךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח). עד לאיזה רמה הזולת יכול ומוכן לקחת על עצמו אחריות - בעיקר כשהוא לא היה אשם בכך.

הרב נחמן גלינסקי צ"ל (בנו של מגיד המישרים המפורסם, הרב הגאון רבי יעקב גלינסקי צ"ל - מח"ס ה'מגיד'), נודע כשהיה בחור כאחד מטובי העילויים שבישיבה.

פעם אחת בעיצומו של שיעור כללי שמסר ראש הישיבה לכלל בחורי הישיבה, נחת לו לפתע מטוס נייר היישר על מקומו של ראש הישיבה...

היה זה אחד הבחורים שהשיעור לא היה בדיוק בראש מעיניו... כדי להפיג את השעמום ואת הריקנות שבתוכו הוא שיחק באצבעותיו במשחק קיפולי נייר ובנה לעצמו מטוס.

לאחר מכן הוא העיף את מטוס הנייר לכיוונו של חברו. לצערו הוא לא לקח בחשבון את המאוורר שפעל באותה השעה בחוזקה.

המטוס הגיע לכיוון החבר אך בעקבות המאוורר הוא שינה את כיוון התעופה הישר אל ראש הישיבה שהתרכז באותה השעה בשיעור שהעביר.

ההלם היה מוחלט! הבחורים כולם נבהלו למראה הזלזול הנורא בשיעור ובראש-הישיבה. הרב עצמו עצר בפתאומיות את מהלך השיעור.

הוא הרים את המטוס, ובשעה שאחז אותו בידיו פניו האדימו. הוא דרש בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים: "אני מבקש, הבחור שהעיף את המטוס, שיקום ויצא מבית המדרש מיד!".

הלשון אומנם היתה של בקשה אבל ראש הישיבה אמר זאת בצורה תקיפה.

פחד גדול נפל על בחורי הישיבה. ניתן היה לחוש את המתח באוויר, אך אף בחור לא זז ממקומו. ראש הישיבה לא ויתר. הוא חזר והדגיש שהוא לא ימשיך במהלך השיעור בשום פנים אופן עד שלא יקום אותו בחור שעשה את המעשה ויצא החוצה!

באותן דקות קשות של חרדת הדין, הבין הבחור החסיד נחמן גלינסקי, מן העילויים שהשתתפו היטב בכל מהלך השיעור היטב לליבו ולנפשו של אותו בחור.

הוא גם הבין, מה יעלה לאחר מכן בגורלו של אותו בחור, שעשה את מעשה הקונדס. לבטח יענישו אותו בכל חומרת הדין.

סביר להניח שהבחור בגלל התנהגות זו יסולק מיד

הרב יצחק בן תפאחה כדורי צ"ל הרב שמואל בן שמחה דרזי צ"ל וילד יחיאל בן יוסף ז"ל פואד אברהם בן רג'ינה ז"ל מאיר מורד בן שושנה ז"ל יצחק בן ברקו דב ז"ל זהבה בת שושנה רייזל ע"ה יצחק בן רחל ז"ל יצחק יצקן בן רחל ז"ל מרים בן דבורה ז"ל אברהם בן יונה ז"ל אביגדור בן ג'ולי ז"ל ר' שאול בן סילביה צ"ל ר' יצחק חכם בן חזלה ז"ל שני בת אסתר ע"ה דוד בר חסיבה ז"ל מסודי בת חביבה ע"ה חווה בת יעקב צבי ע"ה יעקב בן מרדכי ע"ה אסתר בת גולה גאולה ע"ה יצחק בן מישא אסתר ז"ל יוסף בר סעדה ז"ל ברכה בת מרדכי ע"ה יוסף בן אסתר ז"ל יעקב בן נעמה ז"ל שלום בן אסתר ז"ל יעקב בן נעמה ז"ל אריה בן מרים ז"ל דוד יצחק בן פרחת ז"ל אלון בן סעדה ז"ל גורג'יה בת נעימה ע"ה אילנה (מחרזת) בת שרה ע"ה רחמה בת מסעודה ע"ה שרה בת נרקיס ע"ה

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה צ"ל רחמים בן רחל ז"ל חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין צ"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעימה בת גורג'יה ע"ה חי זידי בן קלרה ז"ל ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל אורה בת נעימה ע"ה מישא אסתר בת זרהר ע"ה מסעוד בן יקוט ז"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו צ"ל אליהו אליאס בן אלגריה ז"ל שמואל בן רבקה ז"ל רפאל בן אסתר ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל דב בן יצחק ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרוחה ז"ל יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה יהודה בן סעידה ז"ל עפאת בת השמת ע"ה

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה צ"ל רחמים בן רחל ז"ל חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין צ"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעימה בת גורג'יה ע"ה חי זידי בן קלרה ז"ל ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל אורה בת נעימה ע"ה מישא אסתר בת זרהר ע"ה מסעוד בן יקוט ז"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו צ"ל אליהו אליאס בן אלגריה ז"ל שמואל בן רבקה ז"ל רפאל בן אסתר ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל דב בן יצחק ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרוחה ז"ל יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה יהודה בן סעידה ז"ל עפאת בת השמת ע"ה

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

ספורים בפרשה

ונתן את-הקטרת עליהאש לפני ה' וכסה ענן הקטרת... ולא ימות (טו, יג)

בפטרבורג, בירת רוסיה, התגורר יהודי עשיר אחד, שקנבל עשירו פך גדל קמפנותו. הוא היה קופץ ידו לכל דבר צדקה ולא נשא פנים גם לגדולי הדור שבאו להתרימו לצרכי הכלל. פעם בא אליו רבי ישראל מסלנט ואמר לו פך: "הקטרת הקטרת בבית המקדש היתה עבודה חשובה מאד והיתה משפיעה עשר על הכהנים המקטרים. לעמת זאת, מפרש רש"י על הפסוק: "ונתן את-הקטרת עליהאש... ולא ימות", שאם הכהן לא הקטיר בתקנה, הוא חיב מיתה. מכאן נלמד אפוא, שיש צד שונה בין העשירות לקטרת. כשם שבקטרת אם לא השתמשו בה בדיו, נענשים על כך בענש מיתה, הוא הדין בעשירות. אם מנצלים אותה למעשים טובים, היא מביאה את האדם למעלות גדולות, אף אם אין מסייעים לוילת בעשר, והפכת העשירות לרועץ ומורידה את האדם לשאול".

בצעירותו, נסע הבעל-שם טוב אל רבי יצחק מדרוהביטש כדי לקום "גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה". פעם הביא לו פוס לשותת וכשפים נטל את הפוס הריקה והחזירה למקומה. שאלו רבי יצחק: "בשהבאת אלי את הפוס, קימת מצוה כי סבור היית שהנך משמש תלמיד חכם. אולם, איזו מצוה אתה מקים בכך שאתה מחזיר פוס ריקה? השיב הבעל-שם טוב: "גם החזרת פך הקטרת נחשבה כחלק מן העבודה בבית המקדש". התפעל רבי יצחק מהתשובה ואמר: "מהיום ואילך חיב אני לשמש אותך", ומאז דבק בו רבי יצחק והיה לחסידו הנאמן.

וכן יעשה להלכה מועד השכן אתם בתוך טמאתם (טו, יז)

רבי אברהם יהושע השיל מאפסא, בעל "אוהב ישראל", נסע פעם לעיר אחת. בני המקום התפוננו כראוי לקראת בואו של האורח החשוב והכינו לו שני מקומות אכסניה, ומסרו לו הבחירה היכן יתאכסן. שני המקומות היו נגידים ובעלי שם, לשניהם דירות מרווחות ונאות, אלא שעל אחד מהם רגנו שתוכו אינו כבוד וקפה של שרצים תלויה לו מאחוריו, אלא שענו היה ובעל מדות טובות. השני לעמת זאת, היה רחוק מעברות, אלא שהיה בעל גאווה. בחר הרב להתאכסן אצל הראשון והסביר: "מצינו בגמרא בסוטה, שהקב"ה אומר שאינו יכול לדור יחד עם בעל גאווה במדור אחד, ואם הקב"ה כביכול אין לו שם מקום, כל שכן אני. אף הראשון, אף-על-פי שיש בו עברות, הרי מפרש בתורה "השכן אתם בתוך טמאתם", ואם הקב"ה כביכול יש לו שם אכסניה, ודאי שגם אני יכול להתארח אצלו".

חסיד אחד, ירד פעם לפני התבה בבית מדרשו של רבי צבי הירש מוידויטשוב, ותפלתו היתה ברורה וקולחת, ללא טעות וגמגום. בתם התפלה המתין החסיד לקבל ברכת הודיה מרבו, אך תחת זאת אמר לו הרבי: "חוששני, שלא תוכל לשמש אצלנו פשליח צבור, מפני שמי שאין בו מדה של אימתא וצבורא, חשוד הוא שאין בו מדה מספקת של אימתא דשמאי".

פנינים

אחרי מות שני בני אהרן (טז, א) - שני בני אהרן סופי תבות "יו", סופם נקצם של שני בני אהרן מחמת הפגסם שתוני יון לאהל מועד. כמו כן: "שני" ראשי תבות שתוני יון נכנסו. (רבנו אפרים)

בזאת יבא אהרן אלהקדש (טז, ג) - בזאת בגימטריה 410 כמנין שנות קיום בית המקדש הראשון שבהן שרת בהן גדול בקדש. (רש"י)

בתפלות ראש השנה ויום הפפורים אומרים: "ותשובה ותפלה וצדקה מעביריו את רע הגזירה", והתפרש שם: תשובה - צום, תפלה - קול, צדקה - מזון. הגימטריה של כל אחת מהן היא 136 וביחד בגימטריה 408 כמנין "זאת", שהבהן הגדול היה בא אל הקדש ב"זאת", בצום, בקול ובמזון - בתשובה, תפלה וצדקה, שלו ושל שליחיו עם ישראל.

ולא תשקרו איש בעמיתו (טז, א) - אותיות שקר שלש הן, שתיים מהן כלולות בתבת רשע ואלו אחת בתבת צדיק, מכאן אנו למדים שלא כל רשע בלו שקר, ולא כל צדיק בלו אמת. (המגיד מטשרנוביל)

את ההבדל הגדול בין אמת לשקר רואים באותיות עצמן: אמת, ישנם כאלו שרואים את האמת מיד בתחלתה - א, וישנם כאלו שרואים עד שבאים באמצע - מ, וישנם עד הסוף - ת. אבל את השקר מכירים מיד, כי אותיות שקר הן אחת אחרי השניה...

כל דבר שבעולם אפשר לחקות, חוץ מן האמת. אם מחקים את האמת, שוב אינה אמת אלא שקר. (רמ"מ מקוצק)

ואהבת לרעה כמוה אני ה' (יט, יח) - כאשר תאהב את חברך תמיד, סמן ש"אני ה'" שאהבת ה' פועמת בקרבך. כי האוהב האמתי למלך אוהב גם את בנו חביבו, וכשאין אוהבו, הרי אין אהבתו את המלך אהבה אמיתית.

"ואהבת לרעה כמוה אני ה'" בגימטריה "ואהבת את ה' אלהיך". (רצ"ה מוידויטשוב)

היה היה

ושבו אבנים לגבולם

מיקורי ירושלים של מעלה הוא רבי יקותיאל. כל ימיו מתמסר הוא למען הפלל והפרט, יותר ממה שעושה חסד עם החיים עושה הוא עם המתים. קמנה הוא רבי יקותיאל על 'קברא קדישא' אחת שפירושים ודואג הוא לכבוד הנפטרים בשעת קבורתם וגם לאחר מכן. במשך כעשרים שנה, היה הר הזיתים סגור ומסגר לבני ירושלים ושועלים הלכו בו. הירדנים ששלטו בהר, עשו בו פטוב בעיניהם. סללו במרדף כביש לעיר יריחו, ואת עצמות הנפטרים השליכו בדמן אשר על פני השדה. גם חלקת הקברים שרבי יקותיאל התמנה עליה, נזקה קשות. מצבות רבות השתנו והוסרו ממקומן, השבילים הטשטשו וגם בני המשפחות הדירו את רגליהם מן המקום. כשראו המקנים על חלקת הקברים את ההרס והשממה, רפו ידיהם והיאוש קנה שבתה בלבם. במשך שנים ארוכות נזנח המקום, העזובה שלטה בין הקברים ומאומה לא נעשה לתקון המצבות והשבת כבוד הנפטרים למקומם.

כך היה עד שהתמנה רבי יקותיאל לקמנה על המקום. אף הוא לא החל מידי בפעולות השקום וההצלה, אלא תכנן את צעדיו בתבונה ובהשכל. ראשית, ערך תרשימים ומדידות של חלקת הקברים הגדולה, השווה את המפות של הקברנים והממנים שלפניו, והחל לעבד את הנתונים על מנת לקבוע את מקום מנוחתם המדויק של הנפטרים והשבת המצבות על מקומן. לא שרב ולא קר, לא עיפות ולא רעב, עומדים באגן גג לפני רבי יקותיאל. עומד הוא בגפו תחת שמש קופחת ומפקח על עבודת הפועלים הערביים, אשר עושים את מלאכתם בדיקנות לפי הוראותיו. משרטט הוא את שבילי החלקה, מצין את קברות הנפטרים ומניח עליהם את המצבות המקוריות, שלעתים נשטפו בזרמי המים למרחוק, לעתים, נעלמו המצבות כלייל או נשברו לרסיסים, ונתחיתן מניח רבי יקותיאל מצבות חדשות ומאירות עינים, על מנת להשיב את כבוד המת ולהביא את צאצאיו להתפלל לעלו נשמתו על קברו. טרחתו של רבי יקותיאל רבה ועצומה ומתן שכרה בצדה בעולם הבא, והרי זה חסד של אמת ממש, לגמול חסד עם המתים שאין בידם להשיב טובה לבעליה בעולם הזה, ובודאי עומדים הם בעולם הבא לימינו של הקמנה הצדיק ומרעיפים עליו זכיות.

ביום מן הימים, אפסו פחותיו של רבי יקותיאל והוא כמעט אר נואש. העבודה גדלה והלכה, הקברים ההרוסים היו רבים והמצבות ששחזרו היו בטיפה מן היס מהעבודה הרבה שצפתה לו. כמעט שהרים רבי יקותיאל את ידיו ביאוש, אלמלא אותו היום בו חש כי מן השמים מלויים אותו ומכונים את צעדיו.

אותו יום, יום לוחט היה והשמש קפה בכל עז. רבי יקותיאל עמד תחת סוכה, כדי להצל על עצמו מהחום ולמרגלותיו מצבה עתיקה ואדירת ממדים. חצובה היא האבן מאבן גזית ומשקלה עצום באבן חריג משאר המצבות. שפסף רבי יקותיאל את שכבת הטיט שהצטרפה על שורות האותיות שעל המצבה, ונסה לפענח את הכתוב: "פה נטמן האי גברא רבא ויקרא, הגאון המפרסם בכל קצוי תבל" ובהמשך שורות נוספות של תהלה, אף היא תופעה חריגה בנופו של הר הזיתים. כשהביט רבי יקותיאל בשורה האחרונה במצבה, קפא לבו והוא הביט בתדהמה. "נפטר לבית עולמו, ביום ג', כ"ז בשבט תרנ"ו". "זה הרי התאריך היום וגם היום בשבוע, יום ג', כ"ז בשבט תשע"ד!" שאג רבי יקותיאל, בעודו עומד נפעם אל מול המצבה הגדולה שתחתיו. מן השמים כונו את רגליו אל המצבה השכוחה, דוקא ביום פטירתו של המנוח הגדול, כדי לחלק לו כבוד.

לאחר עיון מזקק במפה, הסיק רבי יקותיאל כי המצבה גלשה ארבע שורות ממקומה, והוא מהר להזעיק את הפועלים הערביים על מנת להשיב את המצבה למקומה הנכון. הפועלים העיפו מבט קצר על המצבה האימתנית וקבעו: "זה בלתי אפשרי להרים מצבה כה גדולה, עלינו להביא פלים מיחדים לשים בך". אך רבי יקותיאל לא ותר, הוא חש כי מן השמים מכונים את צעדיו ופסק: "אם אתם לא תרמו את המצבה, ארים אותה בעצמי!" אומר ועושה, התבופף והחל להזיז את המצבה הכבדה. לא צעיר הוא רבי יקותיאל, אך עז רוחו הכה את הפועלים בתדהמה. הם הטו שכם באחד וראה זה פלא, תוך דקות מספר החזרה המצבה אחר כבוד אל מקומה הנכון על גבי שורות אבנים שנבנו, ורבי יקותיאל מחה אגלי זעה כשהוא מלא ספוק ושמחה. "ושבו אבנים לגבולם".

מאורות

רבי שלמה אפרים לונטשיץ

ה"פלי יקר" ז"ע

ליום ההולאה ז' באייר ש"ט

מגדולי האחרונים, ורשן מפרסם ומחבר ספרים נודעים. נולד בעיר לונטשיץ שבפולין וממנה כניו. למד אצל המהרש"ל, אותו העריץ וכתב עליו: "הגאון הגדול מוהרש"ל, אשר כמעט כל הגדולים בזמנו הם תלמידיו וממיקיו שותים". לעת זקנתו של המהר"ל, שמש על מקומו כרבה של העיר פרג. כל ימיו הרביץ תורה לרבים והתנגד לדרך החדוד והפלפול שהיה נהוג בזמנו בפולין, וכן לא היה נוחה ועתו מהמלמדים שלומדים מדי שבוע את תחלת הפרשה ומדלגים על השאר, ולא לומדים את החמש פסוקי, וגם מדלגים אחר כך על למוד המשנה. מגדולי תלמידיו היו ה"תוספות יוסטוב" ורבי שפ"ל בן השק"ה. ספריו הנודעים הפכו לנכסי צאן פרזל בעולם התורה, וביחד הספרים "פלי יקר" על התורה שנדפס במהדורות רבות, ו"עלילות אפרים" דרשות על המועדים ועתות השנה. שאר ספריו הם: "עיר גברים", "שפתי דעת", "ארח לחיים", "עמודי שש" כלם ספרי דרוש, "פתיחות שיערים", וכתב יד נותר הספר "רבבות אפרים" על התורה.

בדרושו משקעים פרושים נפלאים, שהעתקו בספרי דרוש רבים. את הפסוק "ויסרתי אתם אר"א" הוא מפרש, שאף אני הקב"ה, כביכול, שריו באותו צער של בני ישראל, בבחינת "שכינתא בגלותא". על הצפדעים שבמצרים הוא כותב, שאלו שנבנסו לתנורים נותרו בתים, בגלל שמסרו עצמם על קדשת השם. בטעות העתק בספרים שנפטר בז באדי, והאמת שנפטר בז באיר ש"ט.

יוסיף דעת

בפרשתנו מוזכר עונש סקילה על "אשר יתן מזרעו למלך, מות יומת עם הארץ ורגמחו באבן".

על מהות המולך וסדר העבודה שבו, נחלקו הראשונים. רוב הפרשים מסבירים כפשוטו, שהבנים שהועברו בין מדרות האש, אומנם נשרפו בעודם חיים, ולכן מוזכר בספר ירמיהו "במות התופת", כי כהני המולך היו מכים בתופים שבידם, כדי שלא ישמעו הוריו של הילד את זעקותיו בעת שריפתו. אך הרמב"ם מסתמך על הפסוק: "מעביר בנו ובתו באש", שהבן היה מועבר בין המדרות ולא היה נשרף כלל.

גם על צורת השריפה נחלקו הדעות. הרלב"ג מסביר כדברי הרמב"ם, שהילד הועבר בין מדרות כדורות משני הצדדים, אך רש"י מביא שהיו מנחים את הקרבן על כפות ידיו של פסל שהיה עשוי מברזל מלובן באש, וצורתו כצורת אדם יושב. במדרש מובא, שהיו שבע מחיצות לפני המולך, ומי שהיה מביא ילד להקרבה היו נפתחים לפניו כל השערים, מקום המולך בירושלים, היה בגאי בן הגם, עמק הקיים עד היום מחוץ לעיר העתיקה ומתחבר אל נחל קדרון, ושם פתחו של גיהנם ומכאן שמו.

פניני "אור החיים"

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

עוד ירצה, על דרך מה שאמר התנא האלהי רבי שמעון בר יוחאי ע"ה, כי רמ"ח אברי האדם ושק"ה גדייו, הם כנגד מצוות עשה ולא תעשה, ובעשות האדם מצוה באותו איבר שנעשית המצוה, שורה בו שם הוי"ו יתברך, כי המצוה היא אותיות שם הוי"ו, חקים מגלה והוא סוד עלקא דאתגליא, וחכים מכסה סוד עלקא דאתכסיא, כי אותיות מ"צ בא"ת ב"ש הם י"ה. ודברי ידוע הוא, כי הקב"ה הוא שמו ושמו הוא, כסוד אומרו ה' אחד ושמו אחד. הריאת לדעת, כי פעשות המצוה נעשה האדם מרובתה לשכינה ומתהלך ה' בתוכו, וזה אומרו ללכת בהם. וחזר ופרש, מי הוא ההולך בהם? ואמר אני ה', וכאלו אמר ללכת אני ה' בהם, והוא סוד ושכנתי בהכם. וכפי זה ירצה אומרו בהם כפשוטה, כי בעשיית המצוה נעשית ההנהגה ללכת בה, וזהו סוד אומרו והתהלכתי בתוכם, ואתם הדבקים בה"א:

ואמר וחי בהם פרוש, כי אדם שעושה מאהבה ישנו גם בטוב עולם הזה יתר על הגמול הקבוע לו בעולם הבחי. ואולי כי לזה רמז באמרו וחי, בתוספת וא"ו, להעירך שזה נוסף על שכר אחר שהוא שכר העולם. מה שאין כן גדר הראשון שעושה מיראה, שאין לו אלא לעולם העליון, כאומרו ללכת בהם לעולם העליון, אבל גדר זה וחי בהם, פרוש לא לעתיד לבד, שאם כן היה לו לומר ויחיה, אלא מעת טעמו טעם המצוה, בענין זה וחי בהם.

דברי הימים

ד' באייר, הוא יום טוב כמובא במגילת תענית, על שבו היתה חנוכת חומות ירושלים, שנבנו בידי נחמיה בן-הכהן, בתחילת ימי בית המקדש השני.

ביום זה החלו הפרעות ביהודי גרמניה בשנת ה'ג"ח, המכונות "פרעות רינדפלייש", על-שם הצורך שעמד בראש מסע ההגירה שנמשך ממחצית השנה. עשרות אלפי יהודים נהרגו ו-146 קהילות נחרסו.

ביום זה, בשנת ת"ו, קיבלו יהודי העיר ניו אמסטרדם, היא העיר ניו-יורק שבאמריקה, חופש דת והותר להם לבנות במקום בית הכנסת. היהודים הראשונים הגיעו אל העיר הגיעו מברזיל לאחר שגורשו ממנה, ובעקבות ההקלות למהגרים היהודים, החלו להתיישב בה יהודים רבים. ניו אמסטרדם היתה בתחילה תחת המושבה ההולנדית בצפון אמריקה, לאחר מכן נכבשה בידי האנגלים, ולבסוף הפכה לעיר הגדולה בארה"ב.

בח' באייר שנת ד'תתנ"ו, נערך טבח נפשע ביהודי העיר שפיירא שבאשכנז, שעל גדות נהר הריין, אחת משלוש הקהילות המפוראות שכונן 'קהילות שו"ם'. היה זה במהלך מסע הצלב הראשון, כאשר הצלבנים צעדו לעבר ירושלים במטרה לכבוש אותה מידי המוסלמים. במסע השתתפו כ-150 אלף איש, כאשר רבים נהו אחר תימוהני בשם 'פטר הנזיר', ולאורך ישראל הגיעו רק כ-40 אלף. בדרך טבחו ללא רחם ביהודי אשכנז, אך יהודי צרפת ניצלו מידים הרעה.

י' באייר הוא יום תענית צדיקים על פטירת עלי הכהן בהיותו בן צ"ח ושני בניו חפני ופנחס, במלחמה עם הפלשתים, ובה נשבה ארון ה'. היה זה בשנת ב'תתע"א, לאחר שעלי שפט את העם ארבעים שנה, ואחר חרב המשכן בשילה ובאו לנב. עלי היה נכד איתמר בן אהרן הכהן ורבו של שמואל הנביא.

ויאמינו בה' ובמשה עבדו

בימי האדמו"ר הזקן בעל התניא ושלחן ערוך, היו שני חסידים שבצעירותם הכירו את המגיד ממוז'רשט ואחר כך התקשרו לאדמו"ר הזקן.

שני החסידים היו אנשים אמידים והיו נוהגים לתת לרובם סכומי כסף גדולים לישוב ארץ ישראל ויתר צרכי הכלל.

השנים היו בעלי עבודת ה', אך היה הבדל ביניהם בסדר עבודתם. אצל האחד היתה העבודה בדרך מלמטה למעלה, הוא התחיל בכל דבר ממסירות נפש בפעל ממש, ורק אחר כך הגיע להבנה והשגה, ואלו אצל חברו היה הסדר מלמעלה למטה, הוא התחיל בהבנה והשגה ואחר כך הגיע לפעל ממש.

פעם, נסע שליח של אדמו"ר הזקן לנבות כסף לענייני הכלל. הגיע השליח תחלה אל החסיד שדרפו היתה מלמטה למעלה, ואמר לו: "הרבי זקוק למעות לצרכי צדקה". נענה החסיד מיד ושאל: "כמה? ענה השליח: "אניני ידע, הרבי לא אמר".

נכנס החסיד לחדרו, הוציא את כל הכסף שהיה ברשותו באותה שעה ומסר לשליח בלי אמר ודברים.

משם פנה השליח לביתו של החסיד השני שדרכו היתה מלמעלה למטה, ואמר לו גם כן: "הרבי זקוק למעות לצרכי צדקה". נענה גם חסיד זה ושאל: "כמה?" ושוב השיב השליח שאינו יודע, כי הרבי לא נקב בסכום כלשהו.

אמר החסיד: "אסע, אפוא, אל הרבי בליאזנא, אשאל אותו לכמה הוא זקוק ואתן לו כדבריו". חזר השליח אל הרבי ומסר לו את הכסף של החסיד הראשון, ולשאלת הרבי מה עם הכסף של החסיד השני, חזר השליח על דבריו של הלה.

שמע הרבי את דברי השליח, הרהר קמקא ושאל את השליח: "לפני מעשה או לאחר מעשה?"

למחרת עם שחר, הגיע החסיד הראשון לליאזנא ונכנס אל הרבי. מיד עם פניסתו צוה עליו הרבי בצורה פסקנית: "עליך לעקר ממקום מגוריך ולעבר דירה לעיר אחרת".

החסיד הנאמן מהר לקיים את הוראתו המפתיעה של הרבי, חזר לביתו ומכר את כל חפציו ומטלטליו בשעות ספורות. מיד לאחר מכן שכר עגלה והעמיס עליה את בני ביתו וחפציו, ויצא לדרך בלי לדעת לאן פניו מועדות. לבסוף נסע לליאזנא, אכסן את בני ביתו בבית אחד ממכיריו והלך להתפלל בבית הכנסת.

באותו יום בבקר, השכים החסיד השני לעבודת יומו וחשב לעצמו: "מדוע עלי למהר לנסע לליאזנא? תחלה אתפלל ואכל ובצהרי היום אסע לשם, כדי להפגס אל הרבי ולשמע מפיו לכמה מעות של צדקה הוא זקוק".

השעות נקפו ולפתע פתאום החלו רוחות עזות לנשב ורוח סערה הפתה את כל האזור. הברקים הבריקו, הרעמים הרעמו ובעיר פרצה דלקה גדולה שהביאה את הבתים ברחוב במאכלת אש.

גם ביתו של החסיד וכל תכולתו עלה באש, ובקשי הצליח להציל את בניו ובני ביתו, שונתרו מחסרי כל ורק בגדיהם לעורם.

ספור זה, ספר כ"ק אדמו"ר המהר"ש מליובאוויטש וסיים: "ראו נא מהו ההבדל בין ציות לציות. שני החסידים ציתו להוראות, אלא שהראשון התחיל ממעשה בפעל, ואמר ועושה ולכן זכה להצלל הוא וכל רבושו ללא שום פגע, אך השני החל להתישב בדעתו ורצה תחלה להבין ולהשפיל את הסבות והמניעים, ורק אחר כך לפעל ממש, ולכן יצא נקי מפל נכסיו".

ללמד מהי אמונת צדיקים בהלכתה בה' ובמשה עבדו.

משבח

מטעם

ואלי יבא בכל יעת אלי הקדש מבית
לפרכת אל פני הכפרת: (טו, טז)
מזכירים כאן שלשה מקומות: הקדש - ההיכל,
מבית לפרכת - לפני ולפנים, ואל פני הכפרת -
לפני ארון העדות. בתחלת הפסוק יש לאו של
"אל יבא" ובסוף הפסוק "ולא ימות" ונחלקו
רבונתנו בגמרא במנחות, מתי יש לאו, מלקות
ומיתה. לרבנו, "אל הקדש" בלאו של "אל יבא",
"מבית לפרכת ואל פני הכפרת" ב"לא ימות".
ולרבי יהודה "אל הקדש ומבית לפרכת" ב"לא
יבא", ו"אל פני הכפרת" ב"לא ימות". מספר
הטעמים עולה ברבי יהודה, שיש טעם אתנחתא
המפסיק בתחת "לפרכת" יחד עם "אל הקדש".

אשר ישחט, או אשר ישחט: (טז, טז)

"ישחט" הראשון מנקד בפתח כדון, שהוא לשון
עתיד, והשני במקוץ מפני שהוא בטעם "זקף
קט"ו" שנחשב מפסיק, וכן תבות רבות בתורה.

ובמצנפת בך יצנף בגדי קדש הם ורחץ

במים: (טז, טז)
התבות בגדי קדש" מפסיקות בטעם אתנחתא
אחרי פריט בגדי הכהונה. כי מפני שהם בגדי
קדש, לכו צריך הכהן לרחץ את בגדיו במים לפני
לבישתם. (מלבי"ם)

מדגש

"כיי נפש כל בשר דמו נגפשו הוא" (יז יד).
"הוא" - בלשון זכר, אבל בהמשך הפסוק "כי
נפש כל בשר דמו הוא", "היא" - בלשון נקבה.
רש"י מפרש: "דם ובשר לשון זכר, ונפש לשון
נקבה". בתחלת הפסוק מדבר על הדם ולכן
מוזכרו בלשון זכר, כאלו אומר: "דמו הוא לו
במקום נפש". ובסוף הפסוק מדבר על הנפש
שהיא בלשון נקבה. וכן הוא בפסוק יא: "כיי נפש
הבשר בדם הוא" בלשון נקבה, כי מוסב על
הנפש. ובסוף הפסוק: "כיי הדם הוא בנפש וכפר"
בלשון זכר, שעולה על הדם.
בכל התורה נכתבת המלה "היא" בכתוב "הוא"
והקרי הוא בלשון נקבה בחייריק, חוץ מאחד עשר
מקומות שנכתב ביו"ד "היא". כך מובא באבות
דרבי נתן, ולעתים למדו חז"ל מזה ומזים שונים.

ממלך

מעשה ברב אחד, שפרס ללחץ את ידו של שר כנדי,
מפני שהצר לישראל. התרעמו עליו בני הקהלה
וטענו שיש לכבד את השר רם המעלה. השיב להם
הרב בפקחותו: "מנהג ישראל לומר 'ברוך הבא'
בשמונים את התינוק לביתו. ומדוע לא מברכים
כן לחתן בר מצוה ולחתן ביום נשואיו? וגם מדוע
אין מברכים בשמוציאים את התינוק לאחר הברית?
אלא, בשביל התינוק הרי הוא ערל וכלם ידאים
מפני ערלים ומכבדים אותם, וכשיצא הוא כבר
יהודי מהול, ואין צריך לכבד אותו".

אחד מתלמידיו של רבי ברוך שלום אשכנזי, היה נגד במקצועו, אולם לא שפר עליו
מזלו ופרנסתו היתה מצויה ברחוק. פעמים רבות ארגן לו רבו תמיכה בדרך כבוד
והעניק לו את הפסד מאחורי הקלעים, בלי שידע מהיכן מקור הפסדים. לעתים
קרובות, היה רבי ברוך שלום מזמין אצל תלמידו הנגד כלי בית שונים, למרות שלא
היה נצרך להם. אלא רק במטרה לפייסו ולסעודו בהקמה. גם לתלמידיו שרצו לעתים
להעניק לו דבר מה, היה מקפיד לשלם במיטב כספו ולא רצה ליהנות מאחרים ללא
המורה.

בשהיה רבי דוד בהר"ן מגיע לביתו לקראת שבת, וכן כשהיה מבקר בבתי אחרים
וקח פי הבית כבר נשטף לכבוד שבת. היה מקפיד לחלוץ את נעליו מחוץ לבית והיה
נכנס יחף, כדי שלא להכתים את רצפת הבית. כך נהג במשך שנים ארוכות. עת קבע
עתים בכל יום ששי בפרוס השבת בביתו של חברו רבי יום טוב זלוטניק, והיה חולץ
את נעליו לפני בניסותו לביתו.

פעם אחת, יצא רבי דוד מביתו לתפלת ותיקו ובאמצע הדרך לבית הכנסת, שב על
עקבותיו וחזר לביתו. היה זה לעת זקנותו וההליכה לבית הכנסת, שנמשכה בעשרים
דקות קשתה עליו. היה הדבר לפלא בעיני המתפללים, שידעו שכל מעשיו
מזקדקים על פי ההלכה, ורצו לדעת את הסבה מדוע הטריח את עצמו כל כך.
לתלמידו רבי שלמה זלמן אוירבך, גלה רבי דוד את הסבה: "מתגורר אני אצל בתי
האלמנה (היה זה אחי מות אשתו), ודרפי תמיד לאחור שאני שותה את כוס הקפה
במצות, לתת בתוך הכוס מעט מים כדי שיהיה קל לשטף את הכוס. היום שכחתי
בטעות לשטף את הכוס, וקשתי שעד הבקר יהיבש הקפה וקשה יהיה על בתי
להדיח אותה. שבת, אפוא, על עקבותי, כדי לנקות את הכוס ולהקל על בתי".

הרב מטשבוין, התגורר בשכונת 'שערי חסד', סמוך למגוריו של רבי דוד בהר"ן. ספר
הרב, כי רבי דוד לא היה מחמיר בתורות בהלכות פסח. שאלוהו פעם
תלמידיו: "הרי כל הפוסקים מחמירים בהלכות פסח יותר מכל ההלכות, ומדוע אין
הרב מחמיר בהלכות אלו?" השיב רבי דוד: "לעצמי, יש לי חמרות רבות לעשות,
אולם אתם - יודע אני שלא תבינו את העבודות בעצמכם, אלא תטילו את העבודות
הקשות עם החמרות היתרות על נשותיכם, וזאת איני רוצה שתעשו, כי הרי בלאו
הכי עמוסות הן בעבודה קשה".

רבי חיים חזקיהו מדיני, בעל "שדי חמד", היה רועה נאמן לעדתו בחצי האי קרים
ולאחר מכן בחברון, מסייע לכל הונגה ומשפיל אל דל. פעם באה אליו אלמנה אחת
והזמינה אותו לארושי בטה. "היכן תערכי את חגיגת הארושי?" שאל הרב, והאלמנה
השיבה: "בדירת". תמה הרב: "האם יש מקום מספיק בדירתך לכל בני העיר?"
השתוממה האלמנה: "מי יבוא לשמחה של אלמנה?! פסק הרב: "תכין שיבואו
אורחים רבים ולכן מן הראוי לקיים את הארוש בביתו, ומיד פנה אל הרבנית והיא
עודדה את האלמנה ואמרה: "מהרי והזמיני את כל הקהל לביתנו ואנו נכין את כל
המטעמים הנדרשים עם כל ההוצאות על צוארנו". אמרו: "מי שלא השתתף
בשמחת הארושי לבתה של האלמנה, לא השתתף בשמחה פז מימינו".

בשנתו האחרונה של רבי עזרא עטיה, ראש ישיבת "פרת יוסף", היה רחוק למטת
חליו ונבצר ממנו להלך בכל האדם. יום אחד, פנה חנוני אחד אל בנו של רבי עזרא
ואמר: "דע לה, שרשום אצלי בפנקס כי אביך חיב לי חוב כספי גדול שלא נפרע
עדיין". התפלל הבן מאד, כי הפיר את ההוצאות בבית אביו וידע שאין הם חייבים
מאומה לחנוני, אך בעל החנות הסביר, כי רבי עזרא פקד עליו לספק מצרכי מזון
למשפחתו של תלמיד חכם אחד, עני וכן טובים, והוא משלם מדי חדש. הלך הבן
וספר לאביו על החוב הגדול שהוא חיב לאותו חנוני. הצטער האב צער רב שהדבר
נודע, לאחר תקופה ארבה שתמדך בחכם בדרך צניעה, והפציר בבנו שלא יגלה לאיש
עד אחר מותו את דבר צדקתו. לאחר מכן, הראה האב לבן מקום מצנע בפנות הבית,
שם החביא כסף כדי לפרע את החוב לחנוני על תמיכתו במשפחה העניה.

"למה ברא ה' לאדם שתי אזנים ולשון אחת?"
ללמדו, שצריך לדבר בלשון חצי ממה ששומעים באזנים (מאמר החכם)

הדלקת נרות: 18:42

צאת שבת: 19:53

מוצ"ש לר"ת: 20:45

הזמנים לפי אופק ירושלים

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

תגובה אחרי הקשבה

הרבה שיחות מסתיימות בהרגשה שהוא לא הבין אותי, או שהיא לא הקשיבה למה שמפריע לי.

כדי לבטל תחושות אלו, עלינו לתרגל שיחה נכונה שאולי תיקח קצת יותר זמן, אבל כשנסיים אותה נהיה מאד מרוצים.

כולנו נודה שאנחנו לא מושלמים, וזה שמעירים לנו אינו דבר פסול, כי כולנו צריכים להשתפר ובעיקר בזוגיות. ולכן, גברת יקרה, אם בעלך בא לומר לך כמה הערות, אל תשבי בפוזה של התקפה כאילו את רוצה לומר גם לי יש הרבה מה לומר לך... אלא שבי רגועה, ותאפשרי לו לומר את כל הטענות שלו בלי להגיב! תקשיבי לכאבו ולמסר שהוא רוצה להעביר.

לאחר שהוא סיים, תשאלו אותו סיימת? או שיש לך עוד מה להוסיף?

אחר כך תחזרי על דבריו. אמרת שמפריע לך א... ב... ג... נכון? עכשיו ברור לו שהקשבת עד הסוף, שלא חלמת או שלא היית מרוכזת בדבריו, וגם שהבנת מה מפריע לו.

כעת, אחרי שסיימת להקשיב, את יכולה להגיב: לגבי בעיה א' וב', אתה צודק, אני אשתדל לשנות. לגבי עניין ג' אתה לא צודק כ...
והוא הדין בצד השני.

בעל יקר! אשתך רוצה לומר לך מספר דברים? שב רגוע ותקשיב לדבריה. תכבה את הסלולרי שלא יהיו הסחות דעת, ולאחר שסיימה את דבריה תשאל אותה אם היא סיימה, ותחזור על דבריה.

את לא אוהבת א'... ב'... ג'... נכון? כעת היא בטוחה שהבנת את דבריה, ועכשיו אתה יכול להגיב.

אגב, לא צריך לענות מיד לכל טענה שנאמרה. אפשר לומר שמעתי, אני אחשוב על זה, ועוד מעט אענה.

אנחנו לא קבלני תשובות. ישנם דברים שלא צריך לענות עליהם מיד. צריך לחשוב בישוב הדעת ואז לענות. ואולי אפילו נגלה שהדברים מאד נכונים ואין מה לענות ואז צריך להשתפר.

(מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

חשיבות הזמן

"ושמרתם את חוקותיי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם אני הי". הבורא יתברך ברא את ברואיו כדי להטיב עמם, הוא לקח את האדם הראשון ושם אותו בגן עדן במקום הטוב בעולם.

אבל כידוע אדם הראשון חטא בעץ הדעת וצווה לתקן את חטאו במשך 6000 שנה.

כדי לתקן חטא זה נבחר עם ישראל לבצע משימה יקרה זו וניתן להם ספר תורת ה' להדריך אותם בביצוע המשימה ולהגיע לשלמות. לכן מצווה כאן התורה לשמור חוקיו ומשפטי של הקב"ה לטובתנו כדי חיותנו.

הפני מנחם מפרש פירוש נפלא על המילים "וחי בהם". הימים שבהם נמצא האדם בשיא חיותו אלו ימי הבחורות וכך כותב הרב- האדם צריך לידע שימי הנעורים הם השנים המובחרות ביותר, והחטא הגדול ביותר הוא בזבוז הזמן! וצריך לראות שלא לאבד את הזמן וזה מביא את האדם לחיות, וחי בהם לחיי עלמא... כי התורה נותנת חיים לעושה בעולם הזה ובעולם הבא.

עוד כותב שם הרב- משלו משל למלך ששלח את עבדו להביא לו אבנים טובות ומרגליות לכתרו והבטיח לו שכר עבור זה וגם העבד מאליו הבין שהמלך יתן לו שכר עבור זה, ונתן לו המלך מעט ממון להוצאות הדרך והעבד הסתלק ונעלם עם מעט הממון שהיה בידו. אין לך שוטה גדול מזה שאיבד השכר המובטח לו.

כן האדם בעולם הזה השם יתברך נותן לו חיים ושנים, השנים הטובות ביותר וצריך לנצל כל רגע לעשות בו רצון השם יתברך תורה ומצוות ומעשים טובים לנצל את שנות הנעורים.

מהשם יתברך אין יכולים לברוח אולם אם אינו מנצל את הסיוע שניתן לו הרי הוא מאבד את הכתר וניזוק ומפסיד את מקומו ומאבד את השכר. ויפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא שבעולם הזה יכול לקנות העולם הבא...

הרי לפנינו משל נפלא אודות חשיבות הזמן שכל רגע מחיה את האדם אם הוא פועל למצב של חי בהם. מכאן גם מגיעה ובאה המילה "אושר". כאשר אדם פועל בדרך הנכונה והמאושרת על ידי בורא עולם הוא הופך להיות אדם הכי מאושר, אושר מלשון אישור.

כשאנחנו יודעים שאנו מנצלים את הזמן באופן הנכון ויש אישור למעשינו אין סיפק גדול מזה, ומה גם שיש לנו ספר הדרכה נפלא לממש זאת, היא התורה – מלשון הוראה.

הוא אשר אמרנו בתחילת דברינו שהקב"ה רוצה וחפץ שיהיה לנו טוב ונהיה מאושרים בעולם הזה ועל ידי זה נזכה לחיי העולם הבא.

בברכת שבת שלום
אבנר קוואס

שני תיירים, בוב וטומי, נתפסו במדינה ערבית מבריחים בירה. הם הובאו למשפט בארמון השיח, שם שיקר בוב וטען שטומי הכריח אותו לבצע את העבירה. "שניכם אמורים לקבל עונש מוות", זעם השיח, "אולם למזלכם בגלל שיש לי יום הולדת, אני אסתפק בעונש של מלקות, וגם אתן לכל אחד מכם שתי משאלות. ראשון היה בוב. הוא ביקש שיקשרו שתי כריות לגב שלו, ושיתנו לו רק 20 מלקות. למזלו הכריות בלמו את השוט. שני היה טומי. "אני רוצה שתלקו בי בשוט הקשיח והחזק והכואב ביותר שיש לכם, ". "ומה משאלתך השניה?", תמה השיח. "אני מבקש שיקשרו את בוב אל הגב שלי..."

בדיחה

עונש נורמלי

עונשים מתקנים
 כשרוצים להטיל עונש על איחורים, חוצפה, התנהגות לא הולמת וכדומה, אפשר לתת לילד לכתוב חיבור או מאמר בתוך כותלי בית הספר בנושאים הללו. למשל, הילד מאחר בצורה כרונית. נא להניח לפניו ספרים בנושא שיפור המידות (אורחות צדיקים, פלא יועץ, סדרת תיקון המידות וכדומה) ושיכתוב חיבור בנושא מעלת מידת הזריזות או לחילופין בגנות מידת העצלות. ואולי כדאי שִׁיכְרֵץ את החיבור לפני התלמידים. לאחר עונש כזה, ותוך כדי כתיבה, הוא ילמד ויפנים את חשיבות הזמן, את מעלת הזריזות ואת ההפסד שיש בעצלות. בפעולות אלה אנו מפתחים אצלו גם את תפיסת העתיד.
 דוגמא נוספת: ילדים בגילאי שש עד עשר, מתחילים להבין שכסף יכול לספק הנאות כגון: ארטיק, וופלים, קרמבו וכד'. אם ילד לוקח ממתק מהמכולת, אסור לבזותו ולקרוא לו גנב, כי ילד לא גונב אלא לוקח בלי רשות. במקרה כזה כדאי לתאם עם בעל המכולת שכאשר האבא או האמא יגיעו עם הילד לחנות, המוכר יקבל מהילד את מה שהוא לקח בלי רשות, כמובן, בלי לבזותו.
 בפעולה כזאת הילד קצת מתבייש, וזה דבר נפלא, שייזכר אצלו לאורך זמן. זהו עונש מתקן ללקיחת חפצים ללא רשות. אפשר גם לתת לו לכתוב חיבור בנושא 'יהי ממון חברך חביב עליך כשלך'.

עלינו ההורים להשתדל להעניש עונש כזה שהילד יכול לעמוד בו. ישנם עונשים מאד נפוצים שמשתמשים בהם מורים בבתי הספר והילד לא יכול לקיימם. נתקלתי במקרים שבהם המחנך הורה לילד להעתיק את כל פרקי אבות עם ניקוד, או שהמורה אמרה לתלמידה לכתוב אלפיים פעם - 'אני לא מאחרת יותר'. עונשים מהסוג הזה מייאשים את הילד מלתקן, ובנוסף, הם לא חינוכיים. אף ילד לא יעתיק ספרים שלמים עם ניקוד, ואף ילדה לא תכתוב אלפיים פעם משפט סיוזיפי ומעצבן. אדרבה, הדברים הללו יגרמו להם התניה שלילית ויצרו אצלם התנגדות למורים. כאן המקום לומר שלשלוח ילד הביתה למספר ימים בגלל איחורים או חוצפה וכדומה הוא דבר שלילי לחלוטין.
 שאלתי פעם 'איש חינוך' אחד: מה אתה מרוויח מזה שאתה נותן לילד להעתיק פרק שלם עם ניקוד, או שולח אותו הביתה לשבוע או לשבועיים? הוא אמר לי: כדי שיתחנך ויהיה ממושמע. עניתי לו: אתה יוצר אצלו ריאקציה שלילית ותסיסה, ואתה גורם לו לשנוא את החומר שאותו הוא כותב, וגם את כל המערכת. ובנוסף לזה ברור שהוא לא ישב בבית אלא ישוטט ברחובות. וכאן אתה מפסיד את הילד לגמרי.

סיפור לשבת

האור החיים הקדוש

בתקופה שהתגורר רבינו בסאלי שבמרוקו, התגורר בראבט הסמוכה יהודי שהיה עשיר גדול, והתהפך עליו הגלגל עד שהתרושש לגמרי מנכסיו. יצא האיש ונדד בערי מרוקו, על מנת לחפש תעסוקה לפרנס את בני ביתו הרבים שהיו סמוכים על שולחנו. ביטחונו היה חזק בבורא עולם, שיזמן לו כדי מחייתו. השקיע האיש בעסקים שונים, ומצבו החל להשתפר אט-אט, עד שאסף סכום כסף נכבדי שאפשר לו לשוב לעיר מוצאו. בדרכו חזרה לביתו, עבר בעיר סאלי - עירו של ה"אור החיים" - אשר בה היה לו ידיד ומכר משכבר הימים.
 מכיוון שנקלע למקום בערב שבת, ולא הייתה לו שהות להגיע לעיר ראבט לפני שבת, הוזמן הלה על ידי חברו להתארח אצלו בשבת קודש. נענה האיש להזמנה בשמחה, ואף מסר לו את צרור כספו, שהרוויח בתקופת נדודיו לשמירה עד צאת-השבת. במוצאי שבת לאחר ההבדלה, ניגש מיודעו האורח למארחו, וביקש את הפיקדון שהפקיד בידיו. אך לתדהמתו כבר הלה בכל, "לא הפקדת בידיו אף לא פרוטה אחת" - אמר לאורח הנדהם. משעמד האורח על דעתו, והתחנן בפניו להשיב לו את כספו, שעמל עליו זמן רב ביגיעה רבה. הרעים עליו המארח בקולו: "האינך מתבייש? בביתי לנת ועל שולחני אכלת, ולבסוף אתה קם ומעליל עלי עלילות דברים?!"
 ראה היהודי, שבטובות לא יעלה בידו להוציא את כספו מידיו של הרמאי, והחליט לתובעו לדין תורה אצל רבנו חיים בן עטר. ניגשו שניהם לבית הרב, ושטחו את טענותיהם לפני הרב, הלה טוען, שהפקיד את כספו בידיו חברו, והלה טוען, לא היו דברים מעולם. שאל ה"אור החיים" הקדוש את האורח: "האם היה עד ביניכם בשעה שהפקדת ממונך בידו?" השפיל האיש את עיניו ואמר: "לא היה עד בינינו, המעשה היה סמוך מאד לכניסת השבת, ולא הספקתי להעיד על כך עדים, רק זאת אני זוכר, שבזמן מסירת הכסף ישבנו שנינו תחת עץ, ואז הוצאתי מכיסי את צרור הכסף ומסרתני לו."
 מיד אורו עיניו של הרב, באומרם לאורח: "גש נא לעץ הזה והזמן אותך להעיד את עדותך". המפקיד, שהכיר ברבנו שהינו קדוש ובעל מופת, יצא מיד לדרכו לזמן את העץ לבוא להעיד, בלי להרהר אחר הדברים. ואילו המארח נשאר בבית הרב.

כעבור כמה רגעים, אמר הרב, כמסיח לפי תומו: "בוודאי הגיע כבר האיש אל העץ" - "מה פתאום, רבי!" השיב המארח כלאחר-יד - "עדיין רחוק העץ, ואינו יכול להגיע אליו כל כך מהר". התבונן הרב באיש הכופר בפיקדון, בתתו בו מבט נוקב, ואמר: "קום והשב לו ליהודי את כספו". לפליאתו של האיש, כיצד חרף הרב את גורלו ללא שמיעת ה'עד', ענה הרב: "אם טענתך צודקת, שלא היו דברים מעולם, והלה לא הפקיד מאומה בידך, מהיכן יודע אתה את מקומו של העץ?". ללא אומר ודברים, החזיר האיש בבושת פנים את צרור הכסף לבעליו. מיד לאחר מכן ניגש האורח ל"אור החיים" הקדוש, נישק את ידיו, והודה לו, על כי בחוכמתו גילה את האמת, ודן דין צדק.
 במהלך שנת ה'תשנ"ח התגלתה מחלת חשוכת מרפא בגופו של נער, בנו של אחד מיקירי ירושלים התורניים. אביו של הנער שמע בעצת חבריו ועלה לבית העלמין בהר הזיתים, שם נעמד להתפלל לרפואת בנו ליד קברו של ר' חיים בן עטר, "אור החיים" הקדוש. משסיים לומר את פרקי התהלים המיוחדים לתפילה על החולה, קיבל על עצמו ללמוד מדי שבת בשבתו בספר "אור החיים". לתדהמתם של הרופאים, הבה החל להתאושש, ולא עבר זמן רב עד שהבריא לחלוטין.
 זמן קצר לאחר מכן שמע האב, כי הרב של רמת חן, הרב יעקב יוסף אויערבך, איבד את מאור עיניו בעקבות החמרה במחלת הסוכרת. הרופאים טענו בכל תוקף שאין תרופה או טיפול רפואי כלשהו שיכולים להשיב לו את ראייתו. מיהר האיש לביתו של הרב אויערבך והציע לו לפקוד את קברו של ר' חיים בן עטר. "ביקש הרב חנינה בעד נפשו שיאירו עיניו כמקודם, כדי שיוכל מכאן ולהבא ללמוד כל שבוע בספר "אור החיים". הרב התקשה להאמין, כי ישועתו תבוא ממעשה זה. ברם, לאחר הפצרות מרובות, נסע יחד עם האב להר הזיתים, נעמד ליד קברו של הצדיק ושפך לבו כמים. הוא ביקש שיתעוררו עליו רחמים רבים בזכות הצדיק, שיאירו עיניו, כדי שיוכל ללמוד מדי שבת בספר "אור החיים". בשובו לביתו פתח הרב אויערבך את הספר, שהיה בספרייתו. לתדהמתו הבחין, כי הוא יכול לראות מעט מעט, כמתוך ערפל. למחרת ניסה שוב ואז כבר ראה טוב יותר, ובתוך ימים ספורים נפקחו עיניו לגמרי. הרופאים הודו, כי מדובר בנס רפואי של ממש. כמה צדקו חכמי ונציה שכתבו בהסכמתם לספר: "הטועם מיערות דבשו- יאירו עיניו, כי כשמו כן הוא: אור החיים".
 (עין חמד)

"אין זוג לא מוצלח, יש זוג לא מודרך"

האם יש לכם מריבות וויכוחים?
 מרגישים שאינכם מתאימים?
 הילד שלכם מתחצף?

לייעוץ בנושא שלום בית, חינוך ילדים,
 הדרכת חתנים/כלות עם יועצים זוגיים מוסמכים של
 ארגון ביתנו החדש הפרוסים בכל רחבי הארץ

חיגו עכשיו - 1599-59-59-39

